



Proleter DEVİRİMÇİ DURUŞ

Devrimler tarihin lokomotifidir!

5 Dergisi

Aylık siyasal dergi

ISSN: 2147-4028

Ocak 2019 Sayı: 73

Fiyatı: 3 TL (KDV dahil)

Marksist literatürde “Fransızca konuşmak”, eylemin diliyle konuşmak demektir. Lenin’in ifadesiyle; “ayağa kaldıracı sloganlarla kitlelerin doğru-
dan mücadelesini, enerjisini artırmak ve çapını genişletmek”tir.

Bu tanım Fransa’nın tarihine atıfla yapılıyor. 1789 Devrimi’nden Paris Komünü’ne büyük dönüşümlere imza atması, radikal ve kesin sonuçlara götüren eylemlere sahne olması, “Fransızca konuşmak” diye bir terimi üretmiş.

“Fransızca konuşmak” yükseliş dönemine geçildiğinin işaretidir aynı zamanda. Tersten “Almanca konuşmak” ise, gerileme dönemini ifade eder. “İşler canlanıncaya kadar yavaş yavaş, düzenli ve sistemli bir çalışma ile adım adım ilerlemeyip santim santim kazanma” dönemini...

Marks, bu iki ülkenin durumunu karşılaştırırken; “Alman ayaklanmasının günü, Galya horozunun ötü-
şü ile ilan edilecektir” demiştir. Bu, Fransa’nın Almanya dahil Avrupa’nın geleceğinde ne denli belirleyici olacağına yapılan bir vurgudur.

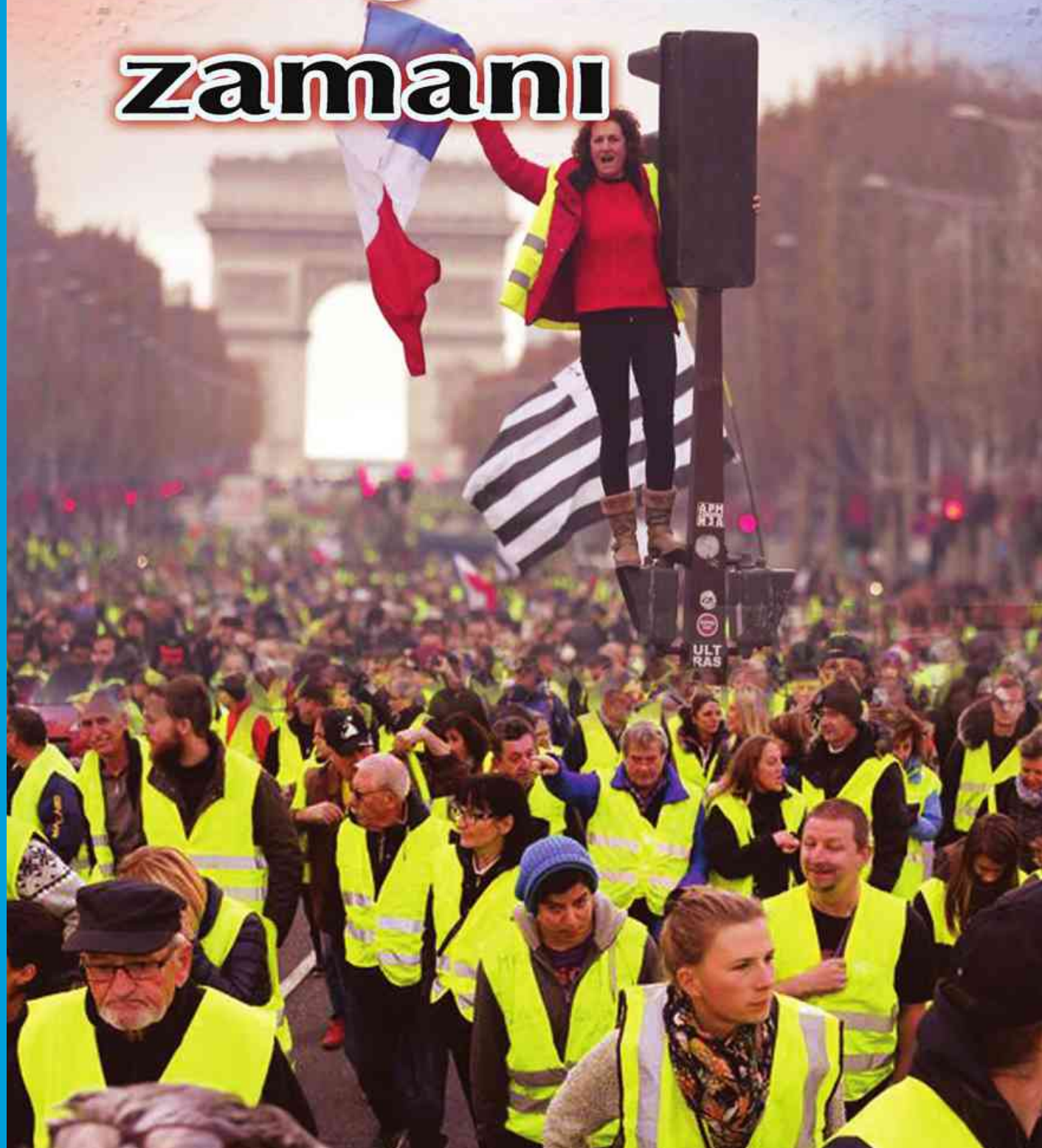
Elbette Marksist-Leninistler, hem “Fransızca”, hem de “Almanca konuşmayı” bilmek zorundadır. Her dönemin kendini dayattığı taktikler, çalışma tarzı vardır çünkü.

Fransa, Kasım ayının ortalarından itibaren “Sarı Yelekliler”in eylemleriyle sarsılıyor. Bir kez daha “Fransızca konuşma”nın ne demek olduğunu tüm dünyaya gösteriyor. Hükümete geri adım attırdıkları halde, eylemler sürüyor. Çünkü 42 madde halinde topladıkları taleplerin karşılanmasını istiyorlar.

O talepler arasında, “asgari ücret” gibi “azami ücret”in de belirlenmesi ve bunun ortalama ücreti geçmemesi gibi ileri bir talep de bulunuyor. Ki bu, -ücretler arasında farkın iki katı geçmemesi şeklinde- sosyalizmde yaşama geçirildi.

Sayfa 2’de sürüyor

Şimdi “Fransızca konuşma” zamanı



Şimdi “Fransızca konuşma” zamanı

Fakat günümüzde asgari ile azami ücret arasındaki fark, yüzlerce katı bulabilmektedir. Örneğin Türkiye’de asgari ücret 2 bin TL iken, cumhurbaşkanının maaşı 76 bindir. Buna cumhurbaşkanlığı bütçesi ve “örtülü ödenek” dahil değildir.

Vergi adaletsizliği, Sarı Yelekliler’i sokağa çıkaran asıl nedendi. “Küçükten küçük, büyüktan büyük vergi alınması”nı talep ediyorlar ve “80 milyarlık vergi kaçakçılığının peşine düşülmesi”ni istiyorlar. Keza konuttan, “kadrolu çalışma”ya, emeklilerden esnafa ve işsizlere kadar her kesimin sorunlarına çözüm öneriyorlar.

Sadece ekonomik değil, siyasal sorunlara da kafa yoruyor; bir bütün olarak sistemi sorguluyor ve daha eşit bir dünya istiyorlar. Örneğin parlamentonun işlevsiz hale gelişine, kararnamelerle yönetilmeye, cumhurbaşkanının yoksulları hor gören üslubuna isyan edip, halkın yönetime katılımını artıracak çözümler üretiyorlar.

Bunlar sadece Fransız işçi ve emekçisinin sorunları değil kuşkusuz. Tüm dünyada -hatta kimisinde daha fazla- bu sorunlar yaşanıyor. Onun için Sarı Yelekliler’in eylemi kısa sürede Avrupa’nın diğer ülkelerine de yayıldı. Avrupa’da sosyal haklar, dünyanın diğer bölgelerine göre daha gelişmiş olmasına rağmen, işçi ve emekçiler sokaklara döküldü. Çünkü oralarda da 90’lı yıllardan bu yana haklar adım adım gaspedildi.

Ne “sosyal devlet” ne de “demokrasi” burjuvazinin umurunda değil! Bunlar, işçi ve emekçilerin mücadelesiyle ve burjuvazinin “sosyalizm korkusu”yla elde edilmiş haklardı. “Sosyalist blok” yıkılıp bu “korku”dan kurtulduğu anda, ilk dönemki “vahşi”liğine döndü. Dinci-gericiliği yeniden hortlattı ve yağma savaşları ile dünyayı kana boğdu.

Yaklaşık 30 yıldır kapitalizm “tek kale maç” yapıyor! Ve hep böyle gideceğini sanıyor. İşte Fransız emekçileri, bu gidişe “dur” dediler. Hem kapitalizme, hem de onunla uzlaşan siyasi partilere, sendika ve kitle örgütlerine “sarı kart” çıkardılar.

Bu bir ihtar! Bu şekilde sürdüğü koşulda -ki başka türlü kapitalizm kapitalizm olmaz- işçi ve emekçiler “kırmızı kartı” da çıkaracaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmasın!

Bu ihtar bile egemenleri korkutmaya yetti. Sarı Yelek “suç unsuru” sayılarak toplatılmaya başladı.

Aynı günlerde AKP’nin “Gezi fobisi” yeniden hortladı. Aradan 5 yıl geçtiği halde Gezi Direnişi hakkında soruşturmalar açılıyor, direnişe önderlik ettikleri savıyla gözaltılar, tutuklamalar yapılıyor.

Krizle birlikte kitlelerin artan hoşnutsuzluğunun yeni bir Gezi isyanına dönmesinden duyulan

korkudur bu. Üstelik şimdi buna “Sarı Yelekliler” de eklendi. Onların örnek alınması, kitlelerin benzer taleplerle sokaklara dökülmesi en büyük kabuslarıdır.

Erdoğan, Macron’u taviz vermekle suçluyor. Ama kendisi de taviz vermek; Gezi Parkı’nı ortadan kaldırma projesinden vazgeçmek zorunda kalmıştı.

Tabi ki, şöyle önemli bir fark var: Gezi’nin talepleri son derece sınırlıydı. Dahası, “Erdoğan istifa” talebi, “çözüm süreci”ni baltalayacak diye HDP ve yürügesindeki reformistler tarafından benimsenmedi. Diğer partiler ve reformist kurumlar da kitlelerin gücünden, kendilerini aşmasından korktular. Hep birlikte eylemi sonlandırmak için ellerinden geleni yaptılar.

Benzer durumları yaşayan Fransız işçi ve emekçileri, bu kez parti ve sendikalardan bağımsız biçimde örgütlenip, “kendi göbeklerini kendileri kesmeye” karar verdi. Onun için eylemleri daha etkili oldu. Bu aynı zamanda düzene entegre olmuş tüm kurumlara etkili bir şamardı.

Bir yılı daha geride bırakıp yeni kavga yılına girdik. 2018’in son günleri, 2019 için daha umutlu olmamızı gerektiriyor. Sadece Avrupa’da değil, ülkemizde de birçok yerde eylemler, direnişler sürüyor. Krizle birlikte işten atılan işçiler, bu direnişlerin başını çekiyorlar.

Krizin etkileri de ona karşı yükselen tepkiler de görünenden çok büyük. Hal böyleyken yeni yıla zamlarla uyandık. Poşetten köprülere her şey yine zamlandı. Aralık sonunda, büyük bir artış gibi sunulan 2 bin 20 TL’lik asgari ücret, işçinin eline geçmeden erimeye başladı.

Krizin yarattığı öfkeden kurtulmak için, hükümet yine savaş tamtamları çalıyor. “Menbiç’e girdik, giriyoruz” diyerek, esas sorunların konuşulmasını engellemeye çabalıyor. İŞİD çetelerini yeniden sahneye sürüyor. 1 Mayıs başta olmak üzere işçi ve emekçilere kapalı olan Taksim Meydanı, yılbaşı gecesi ÖSO bayrağı ile gösterilere sahne oldu. Bir kez daha kitlelere gözdağı verildi.

Ama işçi ve emekçiler artık eskisi gibi yönetilmek istemiyor. İsyen bayrağı çekilmiş durumda. Başı yine Fransa çekiyor. Ve artık “Fransızca konuşma” zamanı geldiğini bildiriyor.

Okurlara...

Merhaba,

Yeni yıla, bir yandan artan baskılar, ekonomik kriz ve savaş ortamında giriyoruz. Bir yandan da başta Fransa olmak üzere dünyanın dört bir yanında sürmekte olan eylemler ve direnişlerle...

Avrupa’da faşizm yükselirken, “Sarı Yelekliler” emperyalist-kapitalist sistemi sorgulayan bir eylemler zinciri başlattılar. Burjuvazinin “dikensiz gül bahçesi”nde dolaşmasına izin vermeyeceklerini gösterdiler. Şimdi egemenler, Fransa’da başlayıp Avrupa’ya yayılan bu dalganın korkusunu yaşıyor...

Bizde ise, bitmeyen “Gezi fobisi” yeniden nüksetti. Krizle birlikte artan tepkilerin yeni bir halk ayaklanmasına yolaçacağı endişesiyle saldırıya geçtiler. Bu endişe yersiz değil kuşkusuz. İşçiler, işten atılmalara, hak gasplarına karşı direnişe başladılar bile...

Yeni yıla bu direnişlerle girdik. Umutla, inançla, kavgayla... 2019, son 30 yıldır saldırıya geçen kapitalizme karşı işçi ve emekçilerin “yeter artık” diyerek set oluşturdıkları ve karşı saldırıya geçecekleri bir yıl olacaktır. Fransa fitili ateşledi, arkası mutlaka gelecektir...

Bir kez daha “yeni yıl, uğruna savaşanların olsun!” diyoruz...

Gündemdeki konulara ilişkin yazıları, dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Bir sonraki sayımızda görüşmek üzere...

Dergimizin sahibi ve eski yazı işleri müdürü Çağdaş Büyükbaş tahliye oldu. Basının özgür olmadığı ülkemizde, dergi yazıları Çağdaş Büyükbaş’ın tutuklanmasına ve 1 yıl 4,5 ay hapis yatmasına neden oldu.

Baskılar, devrimci basını susturamaz, faaliyetlerine engel olamaz!

73. Sayıda

3	Yerel seçimler yaklaşırken
4	İşçiler yeni yıla direnişle girdi
5	“Krizin bedelini ödemeyeceğiz” eylemleri
6	Asgari ücret sefalet ücretidir
7	Havalimanı işçileri anlatıyor
8	Ekonomide en kötüsü yeni başlıyor
10	ABD Suriye’den çekilmiyor
12	Gelecekteki Gezi direnişleri hedefte
14	25 Kasım kadına yönelik şiddete karşı mücadele
15	Gezi onların kabusu olmaya devam etsin
17	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
18	Paris sokaklarından
19	Kapitalizme isyanın yeni adı: Sarı yelekliler

Yerel seçimlerin tarihi yaklaştıkça, siyasi partilerin seçim hazırlıkları da yoğunlaştı. Başta büyükşehirler olmak üzere adaylar önemli oranda belirlenmiş durumda. Eskilerin deyişiyle “seçim sathı mahali”ne girilmiş oldu.

Esasında bu “mahal”den bir türlü çıkılamıyor. AKP dönemi kadar sandığın bu kadar sık kurulduğu bir dönem olmamıştır herhalde. Yılda iki kere seçim yapıldığı bile oldu. **Ne kadar anti-demokratik uygulama, ne kadar keyfiyet, yasa tanımazlık ve ne kadar hile, usulsüzlük varsa; o kadar çok seçime başvuruyorlar. Seçim sandığı, bütün yaptıklarının üzerini kapatan bir kamuflejtan ibaret.** Bu şekilde rejime sözümona meşruiyet sağlanıyor!

Muhalefetin yeni argümanları

AKP’nin seçime neden ihtiyaç duyduğu

yaşamıyoruz. Seçimler ise, klasik “burjuva demokrasisi”nin kurallarının dahi geçersiz olduğu bir ortamda yapılıyor. Her seçim, bir öncekinden çok daha büyük hileler ve aldatmacalarla, seçim maskaralığına dönüştü. Bu durum değişmeden, daha doğru ifadeyle bu durumla mücadele etmeden, hiçbir faktör derde derman olmaz.

Seçim hilelerine tam gaz

Yerel seçimlere doğru ilerlediğimiz bu günlerde, bugüne dek yapılan onca seçim kuralı değişikliği, anti-demokratik uygulamaya yetmemiş gibi, yeni atraksiyonlarla karşı karşıyayız.

Önce **YSK üyelerinin görev süresi dolduğu halde, 1 yıl daha uzatma kararı aldılar.** Oysa varolan yasalar buna imkan tanımıyor. Ancak AKP’ye yasa-masa vız gelir! Bu YSK üyeleri ile bugüne dek pekçok hileyi

şey yapmadan, dişe diş bir mücadele yürütmeden seçimlere girmek, yenilgiyi kabullenmektir. Sadece CHP’nin değil, HDP’den ÖDP’ye tüm partilerin, **AKP’nin bu aymazlığa bir son vermeleri gerekir.** Aksi halde göz göre göre kitlelerin bir kez daha aldatılmasına ortak olurlar.

Henüz vakit varken...

Geçtiğimiz günlerde Kılıçdaroğlu, Erdoğan’ın cumhurbaşkanlığının “meşru olmadığını” söyledi. Bunun anlamı; gerek referandumun gerekse 24 Haziran seçimlerinin hileli olduğu, dolayısıyla geçersiz oluşuydu.

Fakat ne hikmetse muhalefet partileri, seçim öncesi ve sonuçların açıklandığı sırada bunları görmüyor da, ancak seçimlerin üzerinden aylar geçtikten sonra, o da işlerine geldiği zaman faş ediyorlar! Yani Erdoğan’ın deyimiyle “atı alan Üsküdar’ı geçtikten sonra...”

Cumhurbaşkanı referandumunda “hayır” oylarının yüzde 52 oranında çıktığını, Kılıçdaroğlu yine aylar sonra açıkladı. 24 Haziran seçimlerinden sonra ise ODTÜ’ye hazırlatılan raporu hala açıklamış değiller. Sadece “mükerrer oylar”ın yüzde 5 civarında olduğunu söylediler, raporun gerisini örtbas ettiler.

Sonrasında Bilgisayar Mühendisleri Odası, YSK’nın ıslak imzalı tutanakları ile bilgisayara aktarılan rakamlar arasında bile, yüzde 20 oranında bir oynama yapıldığını açıkladı. Bunu bilimsel olarak ıspatlamaya hazır olduklarını ve her partiyle de paylaşacaklarını duyurdu. Ama **hiçbir muhalefet partisi, bu verilerle seçimin iptali için mücadele yürütmedi.**

Kameraların önünde görevlilerin oyları nasıl mühürlediklerini gördük. Urfa’da CHP’nin müşahitlerinin nasıl yaka-paça atıldıklarını, canlarını zor kurtardıklarını öğrendik. Sadece Urfa’daki oyların iptali ile bile seçim sonuçları değişebilirdi. Fakat bunların hiçbirini yapılmadı...

AKP bu seçimde de kazanmak için her yola başvuracağını ilan ediyor. Ama muhalefet yine mızımsızlanmaktan öteye gitmiyor. **Gezi’den bu yana tüm seçimlerde sayısız ve sınırsız hile yapıldığı halde, hepsine boyuneğen bir muhalefetin, kazanma hedefi yok demektir.**

* * *

Evet, kriz kitleleri bunalıyor, AKP’nin kitle desteği eriyor. AKP de bunun farkında. Öyle olmasa MHP ile ittifakı sürdürmek için tavizler verir mi? Binali Yıldırım gibi ağır topunu, TBMM Başkanlığı’ndan alıp İstanbul’a aday gösterir mi?

Muhalefetin kazanması için nesnel koşullar uzun süredir uygun durumda. Ancak rüzgar nasıl eserse essin, yelkenleri ona uygun açmazsan ilerleyemezsin, hatta batmaktan kurtulamazsın...

Yerel seçimler yaklaşıırken...

belli! Peki muhalefet partilerine ne oluyor da, her seçim benzer entrikalarla kaybettikleri halde, cansiparene sandığa koşuyorlar?! Tabi ki, muhalefet partileri girmeden seçim diye bir şey olmaz! Yani seçim oyunun sürmesi için onlara ihtiyaç var!

Muhalefet partileri de görevlerini yerine getiriyor! Her seçim “bu kez kazanacağız” diyerek kitlelere umut pompalıyor. Şimdi de “yerel seçimler farklı”, “krizden dolayı AKP oy kaybedecek” türü argümanlarla, kitlelerin seçimlere karşı oluşan güvensizliğini gidermeye çalışıyorlar.

Başta CHP olmak üzere muhalefet partilerinin asıl yüklendikleri nokta, seçimlere katılımı olabildiğince arttırabilmektir. Bu kez işleri daha zor. Önce referandumda, ardından 24 Haziran seçimlerinde “kör gözüm parmağına” yapılan bir dizi hileye rağmen, **muhalefetin hiç bir şey yapmaması; dahası seçim güvenliğine dair verdikleri onca sözü unutup seçim gecesi sırada kadem basmaları, çok büyük bir tepki yarattı.** Bu tepkiyi giderebilmeleri için önceki seçimlerden daha fazla uğraşmaları, inandırıcı olmaları gerekiyor. Onu da “yerel seçimlerin farkı”, “yerellerin önemi”, “kriz” gibi faktörleri sıralayarak yapıyorlar.

Normal koşullarda ve normal bir seçim ortamında bu faktörler elbette önemli. Ancak uzun bir süredir “normal” koşullarda

yaptılar. Öyle ki, “mühürsüz oy”ların ‘geçerli’ kabul edilmesi gibi, bir seçimin “olmazsa olmaz” kurallarını bile çiğnediler. Elbette bu “hizmetlerinin” bir karşılığı olacaktı! Ama daha önemlisi, AKP’nin bu seçimleri de garantiye alması için aynı ekibe ihtiyacı vardı.

Nitekim **görev süreleri uzatılan YSK’nın ilk yaptığı iş, “cumhurbaşkanına seçim yasağının olmadığı”nı açıklamak oldu.** Oysa artık “partili cumhurbaşkanı” vardı ve seçim propagandasını da cumhurbaşkanı sıfatı ve olanaklarıyla partisi adına yapacaktı. Bu durum yasalara uysa da uymasa da YSK yine üzerine düşeni yerine getiriyordu.

Yetmedi; son görevi **TBMM Başkanı olan Binali Yıldırım, AKP’nin İstanbul Büyükşehir adayı olduğu halde, başkanlıktan istifa etmedi.** O da tıpkı Erdoğan gibi, “başkan” sıfatıyla seçim çalışması yürütecek. Ve bu koşullarda gerçekleşen bir seçimin, öncekilerden farklı olması umut edilecek!..

Muhalefet partileri bu seçimleri gerçekten kazanmak istiyorlarsa, öncelikle Yıldırım’ın istifa etmesini sağlamalıdır. Herhangi bir kamu görevlisi bile, aday olduğu zaman görevinden istifa ederken, TBMM Başkanı’nın istifa etmemesini kabul etmek, baştan havlu atmak demektir. **“Anayasaya aykırı” demek dışında hiçbir**

Muhalefet partileri bu seçimleri gerçekten kazanmak istiyorlarsa, Binali Yıldırım’ın istifa etmesi başta olmak üzere, AKP’nin seçim hilelerine karşı durmak zorundadır. “Anayasaya aykırı” demek dışında hiçbir şey yapmadan, dişe diş bir mücadele yürütmeden seçimlere girmek, yenilgiyi kabullenmektir. Sadece CHP’nin değil, HDP’den ÖDP’ye tüm partilerin, AKP’nin bu aymazlığa bir son vermesi gerekir.

İşçiler yeni yıla direnişle girdi...

Tariş, Cargill, Flormar, Real, Makro işçileri ve daha onlarca...

İşçilerin eylem ve direnişleri, yüzlü günleri devirdi, 500. günlere yaklaşanlar oldu. İşçiler yeni yıla da direnişle girdiler...

Farklı işkollarında, farklı sendikalarda, farklı illerde süren direnişler bunlar. Bazıları sendikalaştıkları için işten atılmış, fabrika önünde direnişlerini sürdürüyorlar. Bazıları, toplu iş sözleşme sürecinde talepleri karşılanmadığı için grev yapıyorlar. Bazıları ise, ücret ve hakları gaspedildiği için eylem ve direnişler.

Bursa Orhangazi'de bulunan ABD şirketi **Cargill**'de işçiler sendikalı olduklarından dolayı işten atıldılar. İşçiler düşük ücret ve ağır çalışma koşullarını iyileştirmek için, Türk-iş'e bağlı Tek Gıda-iş sendikasında örgütlendiler. Sendikalı oldukları için işten atılan 14 işçinin direnişi 250'li günleri geçti.

Flormar işçileri, sendikalaştıkları için işten atıldılar. Türk-iş bağlı Petrol-iş sendikasında örgütlendikleri için 132 işçi işten atıldı. Kocaeli Gebze ilçesinde bulunan Flormar Kozmetik işçilerinin direnişi, yeni yıla 230'lu günleri aşarak giriyor.

Tariş Zeytin ve Zeytinyağı fabrikasında işten atılan 7 işçinin direnişi, 60'lı günlere ulaştı. İzmir'de bulunan fabrikada işçiler DİSK'e bağlı Gıda-iş sendikasında örgütlendikleri için işten atılmışlardı.

DİSK'e bağlı Nakliyat-iş sendikasına üye oldukları için işten atılan 11 Urfa **TÜVTÜRK** taşıt muayene işçilerinin direnişi, 30. günlerde devam ediyor. Aynı şekilde Muğla'daki işyerinde de işçiler sendikalı oldukları için işten atılmışlardı. 18 işçinin direnişi 140'lı günleri geçti.



İstanbul Beylükdüzü'de bulunan **Gülsan** cam fabrikasında 213 işçi, maaşları, kıdem ve ihbar tazminatları ödenmeden işten atıldılar. İşçiler 75 gündür fabrika önündeki direnişlerini sürdürüyorlar. Maaşları ödenmeyen işçiler, 23 Ekim günü üretimi durdurmuş, patron da ikinci gün "iflas ettim" diyerek fabrikayı terk edip gitmişti.

Aydın Büyükşehir Belediyesi'ne bağlı İmar AŞ'de çalışan 9 işçi, DİSK Sosyal-iş sendikasına üye oldukları için işten atıldılar. İşçilerin direnişi 180'li günlere yaklaştı.

Antep'te bulunan **Babacanlar Kargo**'da çalışan 9 işçinin direnişi 480. güne girdi. İşçiler Türk-iş'e bağlı TÜMTİS sendikasına üye oldukları için işten atılmıştı. İşe iade davasını kazanmalarına rağmen alınmadılar.

Tekirdağ'da bulunan 450 kişinin çalıştığı **Aygün Alüminyum** fabrikasında sendikalaştıkları için 12 işçi işten atıldı. Sendika yetkisinin gelmesi üzerine patron TİS görüşmesini kabul etmeyerek 12 işçiyi işten attı. Atılan işçilerin fabrika önündeki direnişi 185. günü geride bıraktı.

Kocaeli Gebze'de bulunan **BBS metal**

fabrikasında 11 işçi, DİSK'e bağlı Birleşik Metal-iş sendikasına üye oldukları için işten atıldılar. İşçilerin fabrika önündeki direnişi 100. günü geçti.

İstanbul Bostancı'da bulunan **Koroğlu** apartman inşaatında çalışan 15 işçi, maaşlarını alamadıklarından dolayı iş durdurdu. İşçilerin direnişi 100. günü geride bıraktı.

Eskişehir'de bulunan **Reysaş Taşıt Muayene İstasyonu**'nda çalışan 141 işçi Nakliyat-iş sendikasında örgütlendi. İşçilerin yetki alması üzerine şirket 14 işçiyi işten attı. İşçilerin istasyon önündeki direnişi 50'li günlere yaklaştı.

Kocaeli Gebze'de bulunan **Tayaş** fabrikasında, sendika üyesi olan işçiler işten atıldı. DİSK Gıda-iş sendikasına üye olan Tayaş işçilerinin direnişi 30. Gününde devam ediyor.

Ankara Mamak ilçesinde yapılan **TOKİ 2. Etap** inşaatında çalışan işçiler bir yıldır ücret alamadıkları için 22 Kasım'da iş bıraktı. Bir yıldır sigorta primleri de yatırılmayan işçilerin şantiye önündeki direnişi sürüyor.

17 aydır her hafta İstanbul **Real Market** önlerinde ve içinde eylemleri sürdüren Real işçilerinin eylemleri devam ediyor. Maaşları ve tazminatları verilmeden işten atılan Real işçileri, Nakliyat-iş sendikasıyla beraber eylemlerine devam ediyorlar.

Makro marketler zinciri konkordato ilan ederek, 6500 işçiyi hiçbir hakkını vermeden işten attı. İşçiler Nakliyat-iş sendikasıyla beraber İstanbul, Konya, Ankara, Kayseri ve Samsun'da eylemleri sürdürüyorlar.

KHK'larla haksız yere işten atılan **kamu emekçilerinin** Ankara Yüksel caddesi ve İstanbul'daki eylem ve direnişleri sürüyor.

Ayrıca yılın son ayı içerisinde **İstanbul'da Gri-pin grevi, Ürosan Kimya ve Süperpak grevleri anlaşmayla sonlandı.**

Grevdeki Gri-pin işçilerini ziyaret ettik

Avcılar Üniversite Mahallesi'nde bulunan Gri-pin fabrikasının işçileri, 28 Kasım günü greve çıktılar.

Petrol-iş sendikası üyesi olan işçiler, TİS sürecinde patronun uzlaşmaz tutumundan dolayı greve çıktı. 4 Aralık günü Devrimci Sendikal Birlik olarak dayanışma ziyaretinde bulunduğumuz işçilerle, grev sürecini konuştuk.

Grev yerinde ağırlıklı olarak kadın işçiler vardı. Petrol-iş 1 No.lu şube başkan yardımcısı Erkan Zorlu, TİS kapsamında 83 işçi olduğunu, 83 işçinin tamamının greve çıktığını, içeride üretimin tamamen durduğunu belirtti. "Neden greve çıktınız, hangi talepleriniz karşılanmadı" sorumuz üzerine, 10 Haziran'da başlayan TİS sürecinin tıkandığını; idari ve sosyal taleplerin hepsinde anlaşma sağlandığını, sadece ücret konusunda anlaşma sağlanmadığını, sendika olarak yüzde 25 zam istediklerini, patronun ise yüzde 10'lardan yüzde 17'lere geldiğini anlattı. Greve çıkma nedeninin sadece ücret olduğunu söyledi.

İşçiler 7-24 grev yerindeler. Gece, sendikanın temin ettiği arabada nöbetleşe kalıyorlar. Grev çadırının olmadığı dikkatimizi çekiyor. Neden çadır olmadığını sordüğümüzda, valiliğin izin vermediğini söylediler. Bunun için çeşitli gerekçeler ileri sürmüşler; kaldırımın dar olması, yan tarafının kamu

arazisi olması vb.

Her gün dayanışma ziyaretlerinin olduğunu söylüyor işçiler. Bu da moral-

lerini yükseltiyor. Türk-iş Konfederasyonu da direnişe destek veriyormuş. Konuştuğumuz kadın işçilerin çoğunun 20-25 yıllık işçi olduğunu öğrendik, 2-3 yıldır çalışan işçi sayısı çok az. Kadın işçiler, hayatlarında ilk kez grev yaşadıklarını, çok heyecanlı olduklarını belirttiler. Dayanışma ziyaretlerinden de memnundular. İşçiler, talepleri karşılanana kadar grevi kararlılıkla sürdüreceklerini söyledi.

Gri-pin grevi 7 Aralık günü, anlaşma sağlanması üzerine sonlandırıldı. Buna göre işçilere yüzde 22 oranında zam yapıldı. 2019 yılı için ise enflasyon artı yüzde 1 zam kararı alındı.



İstanbul'da "Krizin bedelini ödemeyeceğiz" faaliyetleri sürüyor

"Krizin bedelini ödemeyeceğiz" buluşmaları gerçekleştirildi

Devrimci kurumlar, sendikalar, meslek odaları, kitle örgütleri ve siyasi partilerin "Krizi karşı emeğin haklarını savunmak için omuz omuza" şiarıyla başlattığı eylemler devam ediyor.

26 Ekim'de kendisini deklare eden birlik, başta metrobüs durakları olmak üzere, İkitelli Organize Sanayi, Tuzla Tersaneler bölgesi gibi işçi havzalarının yanı sıra semt pazarları ve İstanbul'un merkezi yerlerinde bildiri dağıtımı gerçekleştirdi. Merkezi yerlerde kriz üzerine yapılan konuşmalardan sonra ajitasyonlar eşliğinde bildiri dağıtımı yapıldı.

Birlik, yürüttüğü çalışma çerçevesinde 29 Kasım günü Avcılar Barış Manço Kültür Merkezi'nde "Krizi Karşı Emeğin Buluşması" adıyla bir forum gerçekleştirdi. Forum kısa bir sinevizyon gösterimi ile başladı. Ardından, birlik adına İstanbul Tabipler Odası Genel Sekreteri Osman Öztürk konuşma yaptı. Öztürk, "Sorun krizin faturasının kimlere kesileceğidir. Patronlar ve AKP hükümeti faturayı biz işçi ve emekçilere kesmeye çalışıyor. Oysa krizi çıkaran patronlardır. O zaman krizin faturası da onlara kesilmelidir. Krizin faturasını ödememek veya krizin faturasını çıkaranlara ödetmek içim omuz omuza mücadele etmeliyiz" dedi.

Ardından birliğin temel talepleri olan "tüm ücretlerin artırılması, toplu işten çıkarmaların yasaklanması, işsizlik fonunun işsizler için kullanılması, kamusal mal ve hizmetlere yapılan zamların geri alınması, kredi borç faizlerinin silinmesi, vergi adaletinin sağlanması ve kıdem tazminatının gaspedilmemesi" taleplerini sıraladı. Bu talepler etrafında yerellerde, işyerlerinde örgütlenme çağrısı yaptı. Ayrıca "kamusal mal ve hizmetlere yapılan zamların geri alınması, başta asgari ücret olmak üzere tüm ücretlere gerçek enflasyon oranında zam yapılması" taleplerini içeren bir imza kampanyasının başladığını bildirdi ve 1 Aralıkta Şişli'de yapılacak foruma katılım çağrısı yaptı. Öztürk'ün ardından toplantıya katılanlar söz alarak görüş ve önerilerini sundular.

1 Aralık'ta Şişli Kent Kültür Merkezinde yapılan forum da kısa bir sinevizyon gösterisiyle başladı. Sinevizyonun ardından birlik adına DİSK Genel Başkanı Arzu Çerkezoğlu konuşma yaptı. Çerkezoğlu, krizin varlığını kısaca anlattıktan sonra, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Kriz AKP hükümetinin yandaşa para kazandırmak için tercih ettiği yanlış ekonomi politikanın sonucudur. Sermaye ve AKP hükümeti krizin bedelini biz işçi emekçilere yüklemeye çalışıyor. Karlar özelleştirildi, zararlar kamulaştırılıyor. Dün nimeti paylaşmayanlar bugün külfeti paylaşmaktan söz ediyor... krizin bedelini de ödemeyeceğiz, külfeti de."

Çerkezoğlu'ndan sonra katılımcılar söz alarak konuştu. Söz alan herkes, kendi yaşadığı yerden, çalıştığı işyerine ekonomik krizin etkilerini anlattı, önerilerde bulundu. Forum, DİSK korosunun seslendirdiği marşlardan sonra bitirildi.



"Krizin bedelini ödemeyeceğiz" mitingi yapıldı

Sendika konfederasyonları, devrimci kurumlar, parti ve kitle örgütleri tarafından Bakırköy'de miting düzenlendi. 22 Aralık günü yapılan mitinge binlerce emekçi katıldı.

İstanbul Bakırköy Özgürlük Meydanı'nda gerçekleştirilen miting, önce KESK'in planladığı "bölge mitingleri" kapsamında kararlaştırılmıştı. 72 sendika ve kurumun krize karşı oluşturduğu birlikle, mitingi ortaklaştırma kararı alındı. DİSK, KESK, TTB, TMMOB, Proleter Devrimci Duruş, Haziran, Kaldıraç, ESP ve çok sayıda kurum, flama ve pankartlarıyla miting alanında yer aldı. DİSK, KESK, TTB ve TMMOB'un ortak pankartında "Krizi karşı emeğin hakları için omuz omuza" sloganı yer aldı.

Binlerce emekçinin İncirli Caddesi'nden saat 14'te başlayan yürüyüşü, saat 15'te alandaki mitingle devam etti. KESK Eş Genel Başkanı Aysun Gezen, DİSK, KESK, TTB, TMMOB adına ortak açıklamayı okudu. Açıklamada, enflasyondan işsizliğe, yoksullaşmadan ekonomik durgunluğa kadar, emekçilerin hayatını kabaşa çeviren bir ekonomik kriz yaşandığı belirtildi.

Mitingde, KHK ile işten atılan kamu emekçileri "KHK'lar gidecek, biz kalacağız" pankartı ile topluca sahneye çıktılar. Direnen Flormar işçileri ile tutuklanan havalimanı işçileri adına da konuşmalar yapıldı.

Mitingde okunan bildiride, ekonomik krize karşı işçi ve emekçilerin çıkarlarını korumayı hedefleyen talepler şöyle sıralandı.

1- Yüzde 1'in yarattığı krizin faturasının yüzde 99'a yıkılmasına artık yeter diyoruz. Bunun için:

2- Elektrik, doğalgaz, su, akaryakıt, ekmek, toplu taşıma gibi temel ihtiyaçlara yapılan zamların geri alınmasını, zam yapılmamasını,

3- Kriz bahanesi ile yaşanan işten çıkarmalara, ücretsiz izinlere son verilmesini,

4- Ücretlerimizde yaşanan erimenin satın alma gücümüzdeki azalma ve ekonomik büyüme oranları dikkate alınarak telafi edilmesini,

5- Asgari ücretin net 2.800 TL olarak belirlenmesini ve tümüyle vergi dışı bırakılmasını,

6- Tüm yükü emekçilerin sırtına yıkan vergi adaletsizliğine son verilmesini,

7- Toplumsal yararı, vergide ve gelir dağılımında adaleti sağlayan, toplumsal cinsiyet eşitliğine duyarlı, emekten yana, katılımcı, şeffaf, hesap verebilir demokratik bir bütçe,

8- Yaşanan enflasyon karşısında hükmünü çoktan yitirdiği tescillenen toplu sözleşmenin derhal yenilenmesini,

9- Kamuya alımlarda eşitsizliği artıran, torpilin, kayırmanın, kadrolaşmanın önünü açan mülakat, sözlü sınav, güvenlik araştırması ve arşiv kaydı uygulamasına son verilmesini,

10- Emeğin haklarını yok eden KHK'lerin iptal edilmesini,

11- OHAL KHK'leri ile herhangi bir hukuki delil ve mahkeme kararı olmadan işinden ekmeğinden edilen tüm kamu emekçilerinin işine iade edilmesini,

12- İş güvencemizi ortadan kaldırmayı hedefleyen her türlü güvencesiz istihdam uygulamasına son verilmesini,

13- Kadınların sürekli, güvenceli işlerde istihdam edilmesinin önündeki tüm engellerin kaldırılmasını istiyoruz.

Metin Akpınar ile Müjdat Gezen'e soruşturma

AKP'nin sanatçı düşmanlığı devam ediyor. Son olarak Metin Akpınar ve Müjdat Gezen'e Halk TV'de Uğur Dündar'ın "Halk Arenası" programında yaptıkları konuşmalar yüzünden dava açıldı.

Akpınar, Hitler'den Musuloni'ye faşist diktatörlerin sonunu hatırlatarak "demokrasi" çağrısı yapmıştı. Gezen ise, Erdoğan'ın Kadıköy'de oturanları ülkenin sorunlarından kopuk olmakla suçlamasına karşı, "kimse benim vatanseverliğimi sorgulayamaz" diyerek tepki gösterdi. Asıl haddini bildirmesi gereken kişinin de Erdoğan olduğunu ekledi.

Bu programdan iki gün sonra parti toplantısında konuşan Erdoğan, iki sanatçıyı kastederek, "hesap verecekler" dedi. Aynı gün savcılık haklarında dava açtı. Ertesi sabah da ifadeleri alınmak üzere savcılığa çağırıldılar. Fakat her iki

sanatçının evine sabah saatlerinde polis gönderildi. Polis nezaretinde savcılığa götürüldüler.

Sözlerinin arkasında durduklarını söyleyen sanatçılar, her hafta karakola imza vermek koşuluyla serbest bırakıldı. Ayrıca yurtdışına çıkma yasağı kondu.

Erdoğan, daha önce de Fox Tv haber sunucusu Fatih Portakal'ı hedef göstermişti. Portakal'ın Fransa'daki "Sarı Yelekliler" eylemine atıfta bulunup Türkiye'de barışçıl gösterilerin bile yapılamadığını söylemesi üzerine AKP medyası "kitleyi sokağa çağırıyor" diyerek hedefe çaktı. Ardından Erdoğan bir mitingte "Sen seni bil sen seni, sen seni bilmezsen bu millet patlatır enseni" diyerek açıkça tehdit etti. Sonrasında bir grup AKP'li Fox Tv önünde portakal bıçakladı.

Her iki olayda da AKP ve Erdoğan'ın kendilerine dönük hiçbir eleştiriye tahammül edemedikleri ve hem yargı yoluyla hem de tehditlerle korkutmaya çalıştıkları bir kez daha görüldü. Erdoğan'ın sözleri üzerine hemen dava açılması da "yargı bağımsızlığı" denilen şeyin ne denli içi boş bir söz olduğunu ve bunun AKP dönemindeki kadar bariz görülmediğini ortaya koydu.



Belirlenen asgari ücret SEFALET ÜCRETİDİR

Milyonlarca işçiyi ve ailesini ilgilendiren asgari ücret belirlendi. Asgari Geçim İndirimi (AGİ) dahil 2020 TL. Yani AGİ çıkartıldığında, patronların ödeyeceği asgari ücret tutarı 1829 TL. AGİ ise, hazineden karşılanan, yine bizim maaşlarımızdan yapılan kesintidir. Kaldı ki, asgari ücret 2020 TL olsa dahi yine sefalet ücretidir.

İsminde olduğu gibi, çekirdek bir ailenin asgari geçimini sağlayacak ücrettir asgari ücret. Bu geçime giyim, yiyecek, ulaşım, barınma, eğitim, sağlık ve sosyal aktiviteler dahildir. Uluslararası düzeyde böyle belirlenmesine rağmen, Türkiye’de bırakalım aileyi, bekar bir işçi esas alınarak belirleniyor. Ama enflasyonun yükseldiği, ücretlerin yükselen döviz kuru karşısında eridiği, temel geçim ürünlerine yüzde 40'lara varan zamların yapıldığı günümüzde, belirlenen bu ücretle bir kişi bile geçinemez!

Asgari ücret tüm çalışanları ilgilendirir

DİSK’in, SGK verileri üzerinden yaptığı araştırmaya göre asgari ücretle çalışanların sayısı 16 milyon civarındadır. Toplamda, **tüm çalışanların yüzde 60’ı, asgari ücret veya civarında ücret almaktadır.**

Bununla birlikte ülkemizde çalışanların neredeyse tamamını ilgilendirmektedir. Dahası, emeklileri, işsizleri, 65 yaş maaşı alanları, günlük yevmiye ile çalışanları vb... Keza asgari ücretin oranı, SGK primlerini de etkiler. SGK primlerinin asgari ücret üzerinden ödenmesi kıdem tazminatına yansır. Sendikalı işçiler de TİS sürecinde asgari ücretin baz alınmasıyla karşılaşır.

Dolayısıyla asgari ücret sadece geçim değil, işçi ve emekçilerin yaşam ve çalışma standartını belirleyen bir etmendir. Burjuvazinin de azami karını belirler.

Avrupa ülkeleri içinde en çok asgari ücretli Türkiye’de bulunmaktadır. Bu oran AB ülkelerinde yüzde 7-10 civarındayken, Türkiye’de yüzde 45 civarındadır. Bir ülkede ne kadar çok asgari ücretli varsa, sendikalı oranını o kadar düşüktür. Tersten sendikalı oranı ne kadar yüksekse, asgari ücret de o kadar yükselmektedir.

Kaldı ki, asgari ücretin parasal oranı bir şey ifade etmez. Önemli olan, alım gücünün karşılaştırılmasıdır. Avrupa’daki bir işçi, asgari ücretle geçimini sağlarken, Türkiye’deki temel tüketim maddelerini bile alamayacak durumdadır.

Asgari ücretin satın alma gücü açısından Türkiye, OECD ülkeleri arasında 18. sırada yer alıyor. Buna karşın cumhurbaşkanları ve başbakanların maaşlarının asgari ücrete oranında, (25.4 kat) Türkiye zirvededir.

Asgari ücretle çalışanların sayısı 16 milyon civarındadır. Toplamda, tüm çalışanların yüzde 60’ı, asgari ücret veya civarında ücret almaktadır. Asgari ücret, çalışanların neredeyse tamamını ilgilendirmektedir. Dahası, emeklileri, işsizleri, 65 yaş maaşı alanları, günlük yevmiye ile çalışanları vb...



Asgari ücret vergi dışı kalmalıdır

Belirlenen asgari ücretin yetersizliğini TÜİK rakamları bile ortaya koyuyor. **Enflasyon oranlarıyla oynanmasına rağmen TÜİK, asgari ücreti 2213 TL olarak belirledi** ve tespit komisyonuna sundu. Kendi yasalarına göre TÜİK’in belirlediği oranın baz alınması gerekiyordu, onu bile yapmadılar.

Milli gelirdeki artış da asgari ücrete yansımamıştır. **Son 20 yılda asgari ücret, kişi başına milli gelire göre reel olarak yüzde 20 oranında gerilemiştir.** Ekonomideki büyümeden işçiler pay alamamıştır. 2019 yılı asgari ücretine yapılan zam, aslında 2018 yılının kayıplarını bile karşılamaktan uzaktır.

Türk-iş’in Kasım 2018 yoksulluk sınırı 6 bin 328 TL’dir. Esasında asgari ücret, en azından işçi sendikalarının belirlediği yoksulluk sınırında olmalıdır. Oysa TÜİK’in belirlediği açlık sınırının bile altındadır. Temel tüketim ürünleri yüzde 50 ve üzerinde artmıştır. Döviz kuru karşısında ücretler erimiş, 2018 Aralık ayı itibarıyla 302 dolara gerilemiştir. Bu tablo, 2019’da daha büyük kayıplar yaşanacağını göstermektedir. (Rakamlar DİSK’in araştırmasından)

Diğer yandan ücretin patronlara maliyeti sürekli düşürülüyor. Asgari ücretin bir bölümü ve patronların ödemesi gereken sigorta primlerinin bir kısmı, hazineden karşılanıyor. 2007 yılında asgari ücretin patronlara maliyeti, yüzde 70 iken, 2018’de yüzde 49’dur.

Ama işçilerden kesilen vergiler artmaktadır. Patronların vergi kaçırımlarına göz yumulurken, asgari ücret vergi dışı bırakılmaz. İşçinin ücret bordroları, TRT’den askeriye kesintileri doludur.

Keza asgari ücretten vergi kesintisi, sigorta prim kesintileri de yapılmaktadır. Buna rağmen patronlar işe aldıkları işçinin maaşından sigorta primini, vergi primi keserler. Bunları SGK’ya yatırmaları gerekirken, ya hiç yatırmazlar ya da eksik yatırır.

Bu durum göstermektedir ki, devletin vergi ve sosyal güvenlik politikası, yoksullara hizmet değil; yoksullardan burjuvaziye kaynak aktarmaktadır.

İnsanca yaşanabilecek ücret mücadele ile alınır

İşçi sınıfı tarihi, mücadele verilmeden hiçbir hakkın kazanılmadığını göstermiştir. Asgari ücretin insanca yaşanır bir orana çıkması da, ancak mücadele ile olur.

En başta asgari ücret tespit komisyonunda sergilenen “orta oyunu”nu kaldırmak gerekir. **İşçi sınıfı eşit koşullarda asgari ücret tespit komisyonunda temsil edilmelidir. Türk-iş gibi işbirlikçi sendikalarla değil!**

Türk-iş, tespit komisyonuna bir kadın işçiyi götürmekle övünmektedir. Kendince hükümetin ve patronların vicdanına seslenmektedir. Oysa patronların ve hükümetlerinin vicdanları yoktur! Onların dinleri-imanları paradır, azami kardır. Bunu Türk-iş’in ağaları da çok iyi bilmektedir.

Türk-iş ve diğer sendikaların yapması gereken; işçilerin durumuna acındırmak değil, mücadeleyi yükseltmektir. “Uyarı eylemleri” ile masaya oturmak, işçilerin gücünü patronlara ve hükümete göstermektir. Ancak bu durumda elleri güçlenebilir ve işçilerin lehine karar alınabilir.

Elbette bunu, Türk-iş ve diğer sendika merkez yöneticilerinden beklemek hayaldir. Başta Türk-iş olmak üzere sendika merkez yönetimleri, ancak tabandan gelen baskıyla harekete geçerler. Bu durumda devrimci demokrat işçilere daha fazla sorumluluk düşmektedir.



DSB’nin

krizle ilgili çıkardığı “duvar gazetesi” başta işçi bölgeleri, fabrikalar olmak üzere emekçi semtlere yapıldı.

İŞ CİNAYETLERİYLE DEĞİL, DİRENİŞİMİZLE GÜNDEM OLDUK!

Haksız biçimde tutuklanan 3. Havalimanı işçileri ve sendikacılar, tahliye olduktan sonra bir basın toplantısı ile yaşadıklarını anlattılar. 3. Havalimanı İşçileriyle Dayanışma Platformu'nun 8 Aralık'ta gerçekleştirdiği toplantı, İstanbul Eğitim-Şen 6 nolu şubede gerçekleşti.

Toplantıda ilk olarak havalimanı işçisi **Teyip Baran Kırğın** konuştu. Kırğın'ın çalışma ve yaşam koşullarına dönük anlattıkları çok çarpıcıydı. İnternet üzerinden iş bulduğunu, ücret olarak da 2500 liraya anlaştıklarını, bunun üzerine İstanbul 3. Havalimanı'na çalışmaya geldiğini belirten Kırğın, şöyle devam etti:

"İşbaşı yapmak için bütün işlemleri yaptıktan sonra bize 'maaşınız 2500 lira değil, 1800 lira' dediler. Urfa Siverek'ten dünyanın yolunu gelmişim. Yol parası vermişim. Bir sürü masraf yapmışım. Nasıl yok diyebilirim. Hiç değilse yol paramı çıkarayım dedim ve işbaşı yaptım. Bu fırsatçılıktır, insanı mecbur bırakmaktır... Çalışma saatleri de söylendiği gibi değildi. 'Saat 8'de işbaşı, akşam 5'te paydos' dediler, ama hiç öyle olmadı. Haftalık iş koyuyorlar önümüze, 'bu iş bir haftada bitecek' diyorlar. Bitmese para alamıyorsun. Bitmesi için her gün saat 9-10'lara kadar çalışırdık. İşçi güvenliği

diye bir şey yok. İş cinayeti açıklanan resmi rakamın çok üstünde. Yaralanmalara doktor bir Parol (ağrı kesici) yazıp yolluyor. Yemekler çok kötü. Yemek almak için 45 dakika sıra bekliyorsun. Bir ayda üç sefer yemekten zehirlendim. Zehirlendim diye doktora gidiyorsun, Parol veriyor. Kahvaltılık gibi paket gelen ürünlerin hepsinin kullanım tarihi geçmiş. Yattığımız yerleri ise anlatamam. Kirden ranzaya elimizi vuramıyorduk. Her yer yapış yapış ve pislik içindeydi..."

Kırğın'ın gözaltına alınışı da çok ilginç. Eylemin bir örgütleyeni olmadığını, kendiliğinden patladığını anlatan Kırğın, "baktım işçiler sloganlarla yürüyorlar, ben de gittim katıldım" diyor. "Ben oranın işçisiyim. İşçi olmasaydım da böyle bir eyleme katıldım. Sonra sendikacılar, milletvekilleri, avukatlar geldi. Temsilcilerimizi seçtik, talep listemizi oluşturduk. Yapılan görüşmede bir şey çıkmadı. Gece de koğuşlar basıldı gözaltılar oldu. Beni telefonla İGA yönetim yerine çağırdılar. Gittim ve gider gitmez İGA önlüklü insanlar beni ters kelepçeleyip göz altına aldılar. Polis ve jandarma İGA önlüğü giymişlerdi" dedi.

Kırğın, cezaevinde 21 kişilik koğuşa 51 kişi olarak konulduklarını, koğuştaki tamamen uyuşturucu kullanmaktan ve satmaktan yatanlar olduğunu söyledi. "Uyuşturucu satmaktan gelen insanların bütün sohbeti uyuşturucu nasıl satılır, nasıl yapılır, nasıl kullanılır üzerine oluyor. Bizle beraber tutuklanan gencecik insanlar var. Bunlar bu konuşmalardan etkilenemiyorlar. Hatta 'ne karlı işmiş, bir ayda kazanamadığım parayı uyuşturucu satarak bir haftada kazanabilirim' düşüncesi gelişebilir. Veya merak edip içebilir" diyerek, böyle bir koğuşa neden konulduklarını da anlatmış oldu. Ayrıca bütün gün a haber kanalının dinletildiğini belirtti.

Eyleme katıldığından dolayı pişman olmadığını belirten Kırğın "Eylem günü Özgür Karabulut'un da (Dev-Yapı İş Başkanı) söylediği gibi; işçiler sadece öldüklerinde gündeme gelmeyecekler, direnişiyle



gündeme gelecekler artık" diyerek sözlerini tamamladı.

İnşaat-İş sendikası sözcüsü Uğur Karadaş

ise, üyelerinin haber vermesi üzerine havalimanına gittiklerini, gider gitmez de işçilerin kendi aralarında her bölümden temsilciler seçmelerini ve bir talep listesi oluşturmalarını önerdiklerini belirtti. İGA yöneticileriyle yaptığı görüşmeyi aktardı. Görüşmede İGA yöneticisi Kadri Samsunlu'nun yanısıra kaymakam ve jandarma komutanının da olduğunu belirten Karadaş, İGA yöneticisine "talepleri karşılayacak mısınız" diye sorduklarını, yöneticinin ise, "benim sizle görüşmem yeterli, bu talepleri karşılama yetkim yok" dediğini aktardı. "Talepleri karşılamaya yetkisi olmayan" bu yönetici, "eylemi bitirin yoksa bedelini ödersiniz" şeklinde tehdit savurmaktan geri kalmamıştı! Akşam geç saatlerde yapılan ikinci toplantıda ise aynı yönetici, işçileri kastederek; "bunları susturun, yoksa ben kendi yöntemlerimle sustururum" diyerek tehditler savurmuş, Gece de kapılar kırılarak gözaltıların başladığını söyleyen Karadaş, gözaltı ve tutuklanma sürecini anlattıktan sonra konuşmasını bitirdi.

Dev Yapı-İş sendikası başkanı Özgür Karabulut

da, üyelerinin eylemi haber vermesi üzerine 3. Havalimanı'na gittiğini söyledi. İGA yöneticileriyle yapılan görüşmeyi kısaca anlattıktan sonra, dayanışmanın önemine vurgu yaptı ve "biz tahliye olabildiysek bu dayanışma platformunun, dayanışma eylemlerinin sayesinde olduk" dedi. Ardından "sarı baretlilerin eylemi sarı yeleklielerde karşılığını buldu" diyerek, Fransa'daki sarı yelekli de selamladı. "Orada öncü işçiler ve biz sendikacılar kendi görevimizi yaptık, devlet de kendi görevini yaptı" diyen Karabulut, "devletin görevi patronların yanında yer almak onların çıkarlarını savunmaktır. Polisiyle, jandarmasıyla, yargısıyla bunu yaptı. Bizim görevimiz de bu sömürüye, bu vahşete karşı direnmek, işçi ve emekçilerin haklarını savunmaktır. Bugün de yarın da gelecekte de aynı şeyi yaparım" diyerek sözlerini bitirdi.

Karabulut'un konuşmasından sonra toplantı sonlandırıldı.

Devlet, 3. Havalimanı inşaat işçilerini tutuklayıp uyuşturucu tacirlerinin yanına koymakla yetinmemiş, işçileri sendikacılardan da ayırmış. Sendikacıları da biraraya koymamış. Örneğin Özgür Karabulut, tutuklandığı andan itibaren tek kişilik hücrede kaldığını söyledi. Hepsini aynı davadan yargılandıkları halde biraraya getirmeyerek, dahası sendikacıları işçilerden yalıtarak, öncülerden koparma, kendi örgütleri olan sendikalardan uzaklaştırma çabasını orada da sürdürmüşler. Ama ne! İşçiler her alanda olduğu gibi inşaat alanında da sendikalaşmaya devam ediyorlar. Haklarını elde etmenin tek yolunun birleşmek, örgütlenmek ve mücadele etmek olduğunu kendi deneyimlerinden öğreniyorlar. Basın toplantılarında vurguladıkları gibi, sadece işçi cinayetlerinde değil, direnişleriyle gündeme gelmek istiyorlar.

Haksız yere tutuklanan havalimanı işçileri serbest bırakıldı

İstanbul 3. Havalimanı'nda, kötü çalışma koşullarına karşı protesto eylemi başlattıkları için tutuklanan işçilerin yargılandığı dava, 5 Aralık'ta Gaziosmanpaşa Adliyesi'nde görüldü. 31'i tutuklu 61 işçinin yargılandığı davada, 30 işçi tahliye edildi. Tutuklu Serhat Bilici'nin sorgu ve delillerin tespitinin yapılması, tahliye edilen işçiler için ise "adli kontrol şartı" kararı verildi. İşçilere haftanın 3 günü adli kontrol şartı konması, onların yaşamlarını daraltan, hatta çalışmalarını bile engelleyen, özel bir ceza niteliği taşıyor.

İşçilerin tutuklanmasının ardından kurulan "3. Havalimanı işçileriyle dayanışma platformu", duruşma öncesinde adliye önünde basın açıklaması yaparak işçilerin serbest bırakılmasını istedi. Devrimci yapılar, kitle örgütleri, partiler, HDP ve CHP milletvekilleri duruşmayı izlemek için oradaydı.

Duruşma, adliyenin yemekhanesinde gerçekleştirildi. Duruşma salonunda onlarca asker ve polis vardı; gazeteciler ise içeri alınmadı. Tepkiler sonucunda, 5 gazetecinin içeri girmesi kabul edildi.

İşçiler duruşma sırasında çalışma koşullarını anlattılar. Vahşi kapitalizmin en vahşi sömürüsü ile karşı karşıya kalan işçilerin, temel insani talepleri duruşmada bir kez daha ortaya serildi. Eylemlerini yaptıkları sırada, talep listeleri için "bu aslında bir suç duyurusudur, bu çalışma koşulları için savcılık derhal soruşturma açmalıdır" demişlerdi. Ama devlet görevini yerine getirdi; bu vahşi sömürüyü gerçekleştirenler değil, buna direnen işçiler hakkında soruşturma açtı. Sömürücü patronları değil, direnen işçileri tutukladı.

İddianamede geçen kimi ifadeler ise, hukuk skandalı olma niteliği taşıyor. Mesela "sendikacılar kaçak olarak işyerine girdi, işçilerle görüştü" deniyor. Yani sendikacıların en temel görevleri ve mücadele ile elde edilen kazanımlar "suç" kapsamına alınarak yerle bir ediliyor. Keza eylemlere işçilerin "silahlı olarak katıldığı" söyleniyor; ancak dosyada herhangi bir silah tespiti bulunmuyor. Diğer taraftan iddianamede, sayısı bile tam tespit edilemeyen iş cinayetleri, işçilerin uğradığı haksızlıklar, hakaretler, patronların pervasızlıkları, havalimanındaki güvenlikçilerin işçilere saldırıları-ışkenceleri yer almıyor.

Yapılan duruşma, sürdürülen dava, işçi sınıfına dönük bir gözdağı niteliği taşımaktadır. Hakları için şalteri indiren, yaşam ve çalışma koşullarını düzeltmek için sokağa çıkan, eyleme katılan işçilere tehdittir. Ekonomik kriz derinleştikçe, krizin faturasını ödemek istemeyen işçiler, gözaltı, tutuklama ve işsizlikle tehdit edilmektedir. Fakat tüm bu saldırılar, işçilerin direnişini önlemeye yetmeyecektir.



Ekonomide “en kötüsü” yeni başlıyor

Üstüste açıklanan ekonomik veriler, hükümetin “krizin en kötüsü geride kaldı” söylemine hız kazandı. Öyle ya, dolar 5.50’nin altına düştü, ekonomi cari fazla vermeye başladı, enflasyon beklenenin altında geldi vb... Böylece 2008-2009 ekonomik krizinde “teğet geçti” diyen hükümet için, 2018 krizi de “hızla” geride bırakıldı. Fiyatı fazlasıyla artan “soğan” gibi kimi gıda ürünleri de “depo baskınlarında gözaltına alınarak”, artan fiyatının “hesabı soruldu”(!) Yani artık “ekonomi tıkırında”!

Oysa gerçekler bu değil. Doların zirve yaptığı Ağustos 2018 tarihi, tüm ekonomiyi kuşatan krizin patlama noktasıydı. Üzerinden birkaç ay geçtikten sonra ortaya çıkan ekonomik veriler ise “iyileşme” göstergesi değil. Tersine, gerçek rakamlara dayalı tüm ekonomik tablo, 2019’un daha ağır geçeceğini gösteriyor.

Büyüme rakamları küçülüyor

TÜİK, 2018’in 3. çeyrek büyüme rakamlarını 1,6 olarak açıkladı. Aslında bu rakamların “hormonlu” olduğu, şişirildiği biliniyor. Buna rağmen 1,6 rakamı son derece düşük. Mesela 2017’nin aynı döneminde büyüme rakamı 11,1 olarak açıklanmıştı. Gerçek rakam bundan daha düşüktü tabii. Ama TÜİK’in şişirmesine rağmen, 2017 ile kıyaslanmayacak kadar düşük bir ekonomik büyüme ile karşı karşıyayız.

TÜİK’in açıkladığı rakamların devamı, tablonun vahametini ortaya koyuyor. 2018 yılında; 1. çeyrekte yüzde 7,2, ardından 2. çeyrekte yüzde 5,3 büyüme gerçekleşmiş. 3. çeyrek ise 1,6. Bu rakamlar, 2018 yılında ekonomik krizin nasıl büyük bir hızla geldiğini gösteriyor.

Rakamların detaylarına baktığımızda, tablo daha da karanlık bir hal alıyor.

Mesela 3. çeyrekteki 1,6’lık büyümenin, 0,9’u devletin harcamaları. Hani Erdoğan’a 300 araçlık filo oluşturuluyor; geçmediğimiz köprüler, su basan havaalanları için yandaş müteahhitlere milyonlarca lira ödeme yapılıyor; sarayın günlük harcaması 1.8 milyon liraya ulaşıyor ya... İşte bu harcamalar, toplam büyüme rakamlarını yükseltiyor.

“Saray etkisinden arındırılmış” büyüme rakamları, ekonominin çakıldığını gösteriyor. Halkın tüketimi dibe vurmuş durumda. Marketlere, pazarlarda günlük olarak gözlemlediğimiz “tane ile alışveriş” de bunun kanıtı zaten.

Keza üretim de dibe vurmuş. İmalat sanayi büyümesi yüzde 0,6’ya kadar düşmüş. İnşaat sektörü ise eksilerde: -5,3 ile, inşaat sektörü depremle düzleşmiş apartman görünümünde.

Ekonomistler, “4. çeyrekte küçülme



kesinleşti” diyorlar. Eksi 3-4’lere kadar iniyor tahminler. Tabi 2019’un bundan da kötü olacağı biliniyor.

Ekonomide yüzde 2,5’in altındaki büyüme, ekonominin küçülmesi olarak kabul edilir. ‘Refah’ın sürdürülmesi büyümenin yüzde 2,5’in üstünde olmasını gerektirir. **Rakamlar 3. çeyrekte (yani 2018 ortalarından) itibaren, refah olmadığını, yaşam standartlarının hızla düşmekte olduğunu gösteriyor zaten.** Küçülme rakamları, yani eksi büyüme ise, çok daha fazla şirket iflası, çok daha fazla işçi kıyımı, çok daha fazla açlık anlamına geliyor.

Enflasyon düşmeyince TÜİK başkanı “düştü”

TÜİK’in Aralık ayının ilk günlerinde yaptığı resmi açıklamaya göre, Kasım ayında enflasyon yüzde 1,44 düştü, yıllık enflasyon ise yüzde 21.62 olarak gerçekleşti. Elbette ki bu rakamlar doğru değil.

Ekim ayında TÜİK, yaptığı açıklama ile enflasyon rakamlarının yıllık yüzde 25.24, üretici fiyatlarındaki enflasyonun ise yüzde 45.01 olduğunu duyurmuştu.

Hükümet bütün çabalarına rağmen enflasyon rakamlarını değiştiremeyince, TÜİK Başkan Yardımcısı’nı değiştirdi! Böylece Kasım ayı rakamlarında, enflasyonun düştüğü resmi olarak kayıtlara geçti. Oysa resmi rakamlar, gerçek hayata uymadı, kimse de bu rakamlara inanmadı.

TÜİK’in onyıldan fazla zamandır uyguladığı bir yöntem var: “Enflasyon sepeti”ne, ortalama ve altında gelir düzeyine sahip işçi ve emekçilerin hiç kullanmadığı ya da son derece nadir kullandığı kimi ürünleri ekliyor. Tenis topu, pırlanta vb... Patatesin fiyatı iki kat arttığı halde, pırlantanın fiyatı artmadığında, ortalama enflasyon artışı düşük kalıyor. Ve gerçek enflasyonun her yükselişinde, “enflasyon sepeti”ndeki ürünler bu yaklaşımla değiştiriliyor; fiyatı çok artan bazı ürünler çıkarılıp, fiyatı artmayan, ama kitlelerin kullanmadığı başka ürünler yerleştiriliyor.

Ekim ayında enflasyon yüzde 25’i aşmış, Kasım

ayında ise gıda başta olmak üzere kitlelerin temel ihtiyaç maddelerinin fiyatları artmaya devam etmiştir. Yani gerçek enflasyonun yükselişi sürmüştür. TÜİK ise rakamlarla oynayarak, Kasım ayında enflasyonu düşürmeyi, resmi rakamları deforme etmeyi başarmıştır.

Gerçekte, enflasyon tüm beklentileri aşıp, son 15 yılın en yüksek seviyesine ulaşmıştır. CHP Ekonomi Masası’nın açıkladığı rakamlar çarpıcıdır. Emekçilerin en çok tükettiği gıda fiyatlarındaki artış, resmi rakamların çok üzerindedir. Mesela Temmuz-Ekim döneminde buğday unu fiyatlarındaki artış, TÜİK’e göre yüzde 17, gerçekte ise yüzde 30’dur. Beyaz peynirdeki artış TÜİK’e göre yüzde 13,7, gerçekte ise yüzde 25’tir. Sivri biber fiyatındaki artış ise, TÜİK’e göre yüzde 29, gerçekte ise yüzde 60’tır. İşçi ve emekçiler, bu fiyatlar üzerinden alışveriş yapmakta, gelirleri artmadığı halde zamlı fiyatlarla gıda

ürünlerine erişmeye çalışmaktadır.

Aslında “devletin enflasyonu” da gerçek tabloyu ortaya koymaktadır. **Kamu hizmetlerindeki zam oranı yaklaşık yüzde 24 düzeyindedir.** Pasaport, ehliyet harçları, motorlu taşıtlar vergisi vb. Keza 2019 yılı bütçesinde, cumhurbaşkanı maaşı için öngörülen zam da yüzde 26’dır. Bu artışlar TÜİK’in hesaplamalarına göre değil, gerçek enflasyona göre yapılmıştır. (Cumhurbaşkanı’nın maaşı dışında, bir de “cumhurbaşkanlığı bütçesi” bulunuyor. Bu bütçe yüzde 233 gibi astronomik bir oranda artırıldı. Üstelik buna cumhurbaşkanlığı örtülü ödeneği dahil değil.)

Gerçek enflasyon oranı, TÜİK’in açıkladığı verilerin çok üzerindedir. Ve **Türkiye, dünyada en yüksek enflasyona sahip 10. ülke konumuna yükselmiştir.** Zimbabve, Angola, Liberya gibi ülkelere arasına yerleşmiş durumdadır.

2019 yılında enflasyon rakamlarının daha da kötüleşeceği öngörülmektedir. **Özellikle gıda enflasyonu hızlı bir tırmanış yaşayacaktır. Bunun bir nedeni, ithalata dayalı gıda ürünlerinin dövizdeki dalgalanmalardan etkilenmesidir. Diğer nedeni ise, bu yıl tarım ürünlerinin önemli bir kısmının imha edilmiş olmasıdır.** Bazı ürünlerde üreticiye dayatılan fiyat, maliyeti karşılamadığı için tarlada imha edilmiş, bazı ürünler ise fabrika tarafından zamanında alınmadığı için (şeker pancarı gibi) çürümeye terk edilmiştir. Bütün kış kullanılması gerektiği için depolanan soğan gibi ürünler ise, devlet baskınları nedeniyle erken piyasaya sürülmüştür.

Bütün bunlar, önümüzdeki dönemde gıda fiyatlarında daha büyük artışlar olacağını göstermektedir.

“Cari fazla” kriz belirtisidir

Ağustos ayında döviz kurunun patlamasından bu yana, cari işlemler hesabındaki açık, hızla azalmaya başladı. Yakın zamana kadar cari açığın yüksekliğinin ne kadar büyük bir sorun olduğu konuşulurken, birden bire cari fazla verilmeye başlandı. Bu rakam

da hükümetin, “krizin en kötüsü geri kaldı” söylemlerine takılan kılıflardan biri oldu. Oysa cari fazlanın kendisi bir ekonomik kriz-daralma belirtisi olarak ortaya çıktı.

2017 yılının Ekim ayında 3.837 milyon dolar açık veren cari işlemler hesabı, 2018’in Ekim ayında 2.770 milyon dolar fazla vermiştir. Keza, altın ve enerji hariç cari işlemler hesabı da, bir önceki yılın Ekim ayında 466 milyon dolar açık vermişken, bu yıl Ekim ayında 6.167 milyon dolar fazla vermiştir.

Rakamlar bize şunu söylüyor: **Cari açık hızlı biçimde cari fazlaya dönüşmektedir. Ve bunun nedeni büyümenin yavaşlamasıdır. Büyüme yavaşladıkça enerji, yatırım malı ve ara mal talebi azalmaktadır. Yani yatırımlar düşüyor, üretim düşüyor, sanayi küçülüyor...**

Cari fazla oluşması genellikle ekonominin gücünü göstermek için kullanılan verilerden biridir; ancak bizim koşullarımızda, cari fazla, ekonominin çökmemekte olduğunun göstergesine dönüşmüştür.

2019’da stagflasyon mu, slumpflasyon mu?

Bu aslında “kırk katır mı, kırk satır mı” gibi bir soru. **Stagflasyon; yüksek enflasyon ve düşük büyüme anlamına geliyor, slumpflasyon ise yüksek enflasyon ve ekonomik küçülme demek. Yani ekonomide bizi “kötü” ya da “daha kötü” bir tablo bekliyor.**

Ortaya çıkan rakamlar, stagflasyonu çoktan kesinleştirmiş durumda. Yukarıda da belirttiğimiz gibi, büyüme rakamları düşük, daha düşük geliyor. Enflasyonun düşme ihtimali ise hiç yok. **Bir taraftan tarım ürünleri imha edilirken, bir taraftan sanayi üretimi dibe vurmuşken, bir taraftan da yüksek kur nedeniyle ithalat ürünleri zamlanmayı sürdürürken, enflasyon düşmez.** Bu koşullarda 2019 için stagflasyon kaçınılmaz bir gerçek.

Ve bunun daha kötüsü de var. Düşük büyüme rakamları, doğrudan ekonomik küçülmeye evrildiğinde; bu durum durdurulamayan enflasyon yükseliğiyle birleştiğinde, işçi ve emekçiler için gerçek bir karanlık tabloya dönüşecek.

Devlet işsizlik rakamlarını düşük göstermek için büyük bir çaba harcıyor; ancak İŞKUR verilerine göre, Nisan ayından bu yana işsizlik rakamları 1 milyon kişi arttı. Yani 1 milyon kişi, son 7 ayda işini kaybetti. Bu durgunluk döneminde işten atılanların yeniden iş bulması mümkün değil. Ailece açlığa mahkum olmuş durumdalar.

Çalışanların da önemli bir kısmı açlığa mahkum olmaya devam ediyor. **Tüm çalışanların yüzde 60’ı asgari ücret ve civarında (bir kısmı asgari ücretin altında, bir kısmı da biraz üstünde) ücret alıyor.** Ve bu enflasyon koşullarında, asgari ücretin (AGİ-Asgari Geçim İndirimi dahil) 2020 TL olması, gerçekte ücret kaybı anlamına geliyor.

Üstelik devlet buna da göz dikmiş durumda. **Yapılan yeni düzenleme ile, “aylık geliri 1500 liranın üzerinde” olanlar, yüzde 20’lik vergi dilimine alındı.** Asgari ücretin altındaki gelirlerden bile artık yüzde 20 vergi kesilecek. Böyle bakıldığında, devletin asgari ücrete yaptığı zam gelmeden gitmiş oldu.

Burjuvazinin kar hırsı, dipsiz kuyu gibidir. Doymak bilmez bir hırsla, daha fazla kar, azami kar diye, önüne çıkan her şeyi yutar. Kriz karşısında da burjuvazinin tutumu, işçi ve emekçilerin cebindeki son kuruşları bile ele geçirmeye çalışmak olmuştur.

Sonuçta, **2018’den 2019’a geçerken, işçi ve emekçilerin geliri-ücreti artmadığı halde, giderleri çıg gibi büyüdü.** Pazarda-markette taneyle alışveriş yapan, almak isteği sebze yiyecekleri evirip çevirip geri koyan insanların sayısında devasa bir artış var. Aldığı ücret yetmiyor, ne yiyeceğini, nasıl ısınacağını bilmiyor. Buna bir de işsizlik rakamlarını eklediğimizde, işçi ve emekçiler için kabus dönemi daha da derinleşecek demektir.

Işık nereden yükseliyor?

Ekonomik krizin en kötüsü yeni başlıyor. Bunu, yılbaşının hemen ertesi günü birdenbire yağan zamlardan görmek de mümkün.

AKP’nin gizleme çabasına karşılık, bu ekonomik tabloyu ortaya koymak zorunlu. Ancak **bunu söylemek, bir “felaket tellallığı”na dönüşmemeli. Çünkü ekonomik kriz kaçınılmaz bir gerçek olmakla birlikte, kitleleri ne kadar etkileyeceği mücadelenin düzeyine bağlı.**

Burjuvazinin ve onun temsilcileri olan devlet yöneticilerinin söylediği “hepimiz aynı gemideyiz” sözü doğru değil. Onlar her zaman lüks yatlarla gezerler, bize düşen şehir hatları vapurudur. Onlar geminin lüks kamaralarında otururlar, yoksulun yeri geminin ambarı-mahzeni-güvertesidir. Ekonomi büyüdüğünde, refahtan faydalanan burjuvazidir; işçiye düşen yine açlık ücretidir. Rakamlar da bunu gösteriyor zaten.

2017’nin 3. çeyreğinde “cari gayrisafi katma değer” içinde “işgücü ödemeleri”nin aldığı pay yüzde 32,5 iken, 2018’in aynı döneminde bu pay yüzde 31,6’ya düşmüştür. Yani **2017’deki ekonomik büyümeden işçilerin aldığı pay, bir yılda yüzde 32,5’ten yüzde 31,6’ya düşmüştür.**

Aynı dönemde patronların aldığı pay ise, yüzde 46,8’den yüzde 51,8’e yükselmiştir.

İsviçre merkezli Credit Suisse Bankası’nın yayınladığı rapora göre, “küresel servet son bir yılda 14 trilyon dolar artarak 317 trilyon dolara ulaşmış”. Aynı dönem, dünyada ekonomik krizin giderek daha fazla etkili olduğunun görüldüğü bir dönemdir. Yani **ekonomik kriz, dünyadaki zenginliğin 14 trilyon dolar artmasına engel değildir. Ancak bu 14 trilyon dolardan dünya işçi sınıfının payına düşen bir şey yoktur. Bu gelir zenginler arasında paylaşılmış, onların zenginlikleri büyümüş ve yeni zenginler türemiştir.** Rapora göre, dünya genelinde bir yılda milyoner sayısı 2,3 milyon kişi artarak 42,2 milyona çıkmıştır.

Ülkemizde de aynı durum geçerlidir. Son aylarda ortaya serilen **Sayıştay raporları, birilerinin**

sürekli olarak milyonlarca dolar fonlandığını göstermektedir. İşçi ve emekçiler, piyangodan çıkacak 70 milyon lira masalıyla uyutulurken, geçilmeyen yollar-kullanılmayan havalimanlarına, sarayın lüks harcamalarına, rektörün lüks aracına, milletvekillerinin “emireri” maaşlarına, servetler harcanmaktadır.

Burjuvazinin kar hırsı, dipsiz kuyu gibidir.

Doymak bilmez bir hırsla, daha fazla kar, azami kar diye, önüne çıkan her şeyi yutar.

Kriz karşısında da burjuvazinin tutumu, işçi ve emekçilerin cebindeki son kuruşları bile ele geçirmeye çalışmak olmuştur.

Mesela, dünyada petrol fiyatları indiği halde, konutlardaki doğalgaz, araçlardaki benzin fiyatları inmemiştir; buradan ekstra gelir elde etmeye devam etmektedir.

Mesela, trafikte artık sudan sebeplerle cezalar kesilmektedir; böylece devlete gelir oluşturulmakta, bu gelir de yandaşlara hortumlanmaktadır.

Mesela market poşetinin tanesine 25 kuruş fiyat konmuştur. Bunun 10 kuruşu markete kar kalmakta, 15 kuruş ise devlete aktarılmaktadır.

Mesela, BES (Bireysel Emeklilik Sigortası) yandaş sigorta şirketlerine gelir yaratabilmek için zorunlu hale getirilmiştir; BES’ten çıkan işçiler yeniden dahil edilmekte, zaten üç kuruş olan ücretlerinden bir de BES kesintisi yapılmaktadır.

Üretimin devam ettiği sektörlerde, işçiler aynı işi daha az sayıda işçi ile yapmaya mecbur bırakılmaktadır. Böylece patronlar işçi çıkararak “işçilik maliyetleri”nden kar etmektedir. İşsizlik korkusu, çalışan işçilerin başının üzerindeki Demokles Kılıcı’dır.

Krizden etkilenmeyen patronlar bile, kriz ortamının “nimetleri”nden faydalanmaktadır. Kimileri konkordato ilanları ile işçileri aylarca ücret almadan çalışmaya zorlamakta, kimileri de fabrikaları yakıp, işçileri ücretsiz-tazminatsız kapının önüne koymaktadır.

Burjuvazi, krizin faturasını işçilere ödetmek, kriz günlerinde bile azami karlar elde etmek için her yöntemi kullanmaktadır. İşçi sınıfı da bunun bilincinde olarak hareket etmelidir.

Yapılması gereken tek şey, krizin etkilerine karşı direnişe geçmektir. Zamların geri alınması, ücretlerin yükseltilmesi, devletin ve sarayın lüks harcamaları yerine işçi ve emekçilerin refah düzeyinin yükseltilmesi, işsizliğin ortadan kaldırılması için mücadele etmektir.

Sosyalist toplumda, zaten ekonomik kriz diye bir olgu yoktur. Karı değil işçilerin çıkarlarını düşünen, planlı ve merkezi üretim sistemi, doğası gereği kriz üretmez.

Azami kar peşinde koşan plansız ekonomik sistemi ile üretim anarşisini yaşayan kapitalist ekonomide ise kriz kaçınılmazdır. Ancak bu krizin kime fatura edileceği, mücadelenin düzeyine bağlıdır.

Ekonomik krizin “en kötüsü”nü yaşamamak için, işsizlik-açlık-enflasyon girdabında boğulmamak için tek çözüm yolu, mücadeleyi yükseltmektir.

Son dönemde Suriye savaşında çok önemli gelişmeler üst-üste gelmeye başladı. ABD Suriye'den çekileceğini açıkladı. Birleşik Arap Emirlikleri ve Bahreyn, Şam'da yeniden büyükelçiliklerini açtı. Sudan Devlet Başkanı Suriye'ye ziyaret gerçekleştirdi, Moritanya Devlet Başkanı da ziyaret edeceğini duyurdu. Türkiye, YPG'nin kontrolü altındaki toprakları işgal edeceğini açıkladı, sonra bunu belirsiz bir tarihe erteledi. YPG "federasyon" talebinden vazgeçtiğini duyurdu ve Şam ile görüşmelere başladı.

Elbette ki ABD, Suriye'den geri çekilmiyor. Daha önce Irak'tan, Afganistan'dan da çekileceğini açıklamıştı; ancak askerlerini azaltmakla birlikte, bu ülkelerdeki işgalci konumunu korumaya devam etmişti. Şimdi aynı durum Suriye'de de yaşanıyor.

Ancak yine de son gelişmeler, Suriye savaşında yeni bir dönemin başladığını gösteriyor. Esad yönetiminin artık tartışılmaz hale geldiği, ABD'nin temel hedeflerini gerçekleştiremeden geri adım atmak zorunda kaldığı bir dönem... Ve bu geri adım, ABD açısından sadece Suriye'de değil, Ortadoğu'da genel bir hegemonya kaybı anlamına geliyor.

İdlib'ten Menbiç'e, Türkiye'nin atakları

İdlib'teki cihatçıların temizlenmesine ilişkin olarak Eylül ayında yapılan Soçi mutabakatı, Türkiye'nin 15 Ekim'e kadar İdlib'de 15-20 km derinliğinde silahsızlandırılmış bölge oluşturmasını öngörüyordu. Ancak Türkiye bunu başaramadığı gibi, İdlib'deki cihatçıların arasında karşılıklı tehditler ve gerginlikler oluşmaya başladı. Türkiye bazı cihatçı örgütleri Suriye Ulusal Ordusu adı altında birleştirmiş olmakla birlikte, genel olarak İdlib'de ateşkesi sağlamayı başaramadı; HTŞ gibi en etkili cihatçı örgütler Türkiye'nin şemsiyesi altına girmediler.

Türkiye'nin İdlib için iki planı var: Birincisi, İdlib'i mümkün oldukça uzun süre elinde tutmak. İkincisi, İdlib'deki cihatçıların bir kısmını Menbiç'e aktararak PYD'ye karşı savaşmalarını sağlamak.

Rusya için İdlib vazgeçilmez önemde bir nokta. Çünkü Rusya'nın Lazkiye'deki askeri üssü, İdlib'deki cihatçıların atış menzilinde bulunuyor. Zaten bugüne kadar birçok defa İdlib'den Lazkiye'ye roketli saldırılar düzenlendi. Keza Rusya Türkiye'nin İdlib'de kalma, cihatçıları besleme ve hatta İdlib'i ihlak etme planlarını da biliyor. Ancak Türkiye'nin ABD ile Rusya arasındaki salınımlarındaki artış nedeniyle, Türkiye'yi ABD'nin önüne itecek bir adım atmamak için İdlib sorununu rölanتيه almış durumda. İdlib'e dönük askeri harekati başlatmak için acele etmiyor; kimsenin itiraz edemeyeceği en uygun koşulların oluşmasını bekliyor. Bu arada Türkiye'nin Soçi'de verdiği sözleri yerine getirmesi için sıkıştırıyor.

Zaten Türkiye'nin Menbiç ve "Fırat'ın Doğusu"nu gündemleştirmesi de Rusya'nın bu baskısı üzerine

ABD Suriye'den çekilmiyor

oldu. Türkiye ABD'ye "Menbiç'te güvenliği birlikte sağlama"yı dayattı; ABD de bunu kabul etmiş göründü; bir tarafta YPG ile "ortak devriye" çıkartırken, başka tarafta Türkiye ile "ortak devriye" oluşturdu. Bu süreçte Türkiye Kürt bölgelerine dönük bombardıman başlattı. Irak sınırları içinde bulunan Şengal ve Kandil, TSK'nın ilk hedefi oldu. Ardından Tel Abyad bölgesinde PYD'ye dönük taciz atışları ve bombalamaları gerçekleşti.

Türkiye bu hamleleri elbette kendi başına, Suriye'deki emperyalist güçlerden bağımsız yapmıyordu. Tam tersine son bir-iki ay boyunca, hem Rusya hem de ABD ile Erdoğan arasında "bahar" rüzgarları esiyordu.

Rusya, Avrupa'ya doğalgaz sevkıyatı için Ukrayna'yı devredışı bırakacak iki çok önemli adım atmıştı. Birincisi Baltık Denizi'nden Almanya'ya doğrudan uzanan bir "Kuzey Akım" boru hattı projesini hayata geçirmişti. İkincisi, Türkiye'den Avrupa'ya uzanan "Türk Akımı" boru hattında ilerleme kaydetmişti. Üstelik Türk Akımı projesinin deniz kısmının tamamlanması ile ilgili Putin'in de Türkiye'ye geldiği bir kutlama düzenlendi. Yanısıra, ABD'nin bütün itirazlarına ve tehditlerine rağmen, Türkiye'ye S-400 füzelerinin satılacağı açıklandı.

Aynı dönem, ABD ile Türkiye ilişkileri de hızla ısındı. Trump ile Erdoğan, Paris'teki Barış Zirvesi'nde mutlu pozlar verdi; ABD, PKK'nın liderleri Murat Karayılan, Cemil Bayık ve Duran Kalkan için, tam da Amerikanvari bir tarzda "başlarına ödül koyarak" arama kararı açıkladı. Kasım ayının sonu, Aralık ayının başlarında CIA Başkanı Gina Haspel'den ABD'nin Suriye Temsilcisi James Jeffrey'e kadar önemli isimler Ankara'ya ziyaret gerçekleştirdi. Ve hepsinden önemlisi, Türkiye'ye yıllardır verilmeyen hava savunma sistemi Patriot'lara, ABD meclisinden onay çıktı.



Tüm bu gelişmelerin sonucunda, artık Suriye'de daha rahat at oynatacağı yanılsamasına kapılan Türkiye, Menbiç'e "girdik-giriyoruz" dayatmalarına başladı. Buna karşılık ABD, "biz de çekiliyoruz" diyerek TC'nin beklemediği bir adım attı. Öyle ki, bu karar karşısında AKP hükümeti bir açıklama bile yapamadı. Çünkü istedikleri ABD'nin değil PYD'nin çekilmesi idi. Hele ki, TSK'nın girmeyi planladığı bölgeye Suriye bayrağının çekilmesi, Türkiye açısından daha da büyük bir soruna dönüştü.

Savaşı "taşeronlara" devretmek

ABD'nin Suriye'den çekilme kararı, Erdoğan ile telefon görüşmesi sırasında aldığı söyleniyor. Son dönemde Türkiye'ye çok önemli tavizler vermesine rağmen Erdoğan'ın taleplerinin bir türlü bitmiyor oluşu karşısında, "artık bırakıyorum" dercesine...

Trump'un açıklaması bir anda ortalığı karıştırdı. ABD'nin kendi içi de karıştı. Trump'un açıklamasının ardından; ABD Savunma Bakanı James Mattis ile IŞİD'le mücadele koalisyonu özel temsilcisi Brett McGurk peşpeşe istifa ettiklerini açıkladılar.

ABD içinde bu konuda görüş ayrılıkları olduğu biliniyor. Bir tarafta Suriye'nin vazgeçilmez önemde olduğu, bu nedenle tam güçle orayı kazanmak gerektiğini savunanlar var; diğer tarafta, ABD'nin dış savaşları finanse etmek için çok uğraştığı, "taşeronlara" görev vererek kendisinin kısmen geri çekilmesi gerektiğini savunanlar duruyor. Zaten Trump'un, "Biz IŞİD'i temizledik, biraz da Türkiye temizlemek istiyormuş" demesi bunun göstergesi. Trump'un açıklaması da, bu açıklamaya karşılık gelen istifalar da, bu politik çatışmaların ürünü.

Ancak buna rağmen, ABD Suriye'den de, Menbiç'ten de çekilmez; çekilmeyecek. Tıpkı Afganistan'dan, Irak'tan çekildiğini açıkladığı, ama oradaki askeri üslerini de, hegemonyasını da koruduğu gibi...

Rojava topraklarında ABD'nin 20'den fazla askeri üssü olduğu biliniyor. Ne bu üsleri bırakır, ne de stratejik öneme sahip Rojava topraklarını...

Bununla birlikte, "taşeronlara" daha fazla görev verilmesi her zaman mümkündür, emperyalistlerin işi kolaylaştırma yöntemidir.

Bugüne kadar ABD emperyalizmi bu yöntemi fazlasıyla kullandı. ABD'nin isteğiyle, Suudi

Arabistan'dan Katar'a kadar birçok ülke, Suriye savaşına silah ve para aktardı. Türkiye "cihatçı otobanı" olarak tanımlandı; cihatçı çetelerin lojistik alanına dönüştü. Suudi Arabistan'a ait bir ÖSO'cu birlik, YPG'nin önderliğindeki QSD içinde yer aldı, savaştı. Hatta en başta, IŞİD, ABD'nin planları doğrultusunda Irak ve Suriye işgaline başladı.

Bugün sadece savaşı değil, siyaseti de taşeronları üzerinden hızlandırmış durumda. Suriye'deki savaşın sonu

gözükünce, ABD ile ilişkide bulunan ülkeler, Suriye'ye seferler düzenlemeye başladı. Suudi Arabistan öncülüğünde, Arap Birliği ülkeleri Suriye ile ilişkilerini yenilemeye yöneldiler. Sudan Devlet Başkanı El Beşir, Suriye'ye ziyaret gerçekleştiren ilk Arap lideri oldu. Aslında Çin'in işbirlikçisi olan, ama son dönemde Suudi Arabistan'la da ilişkilerini "normalleştirmeye" çalışan Sudan'ın bu ziyaretinin, Suudi Arabistan'ın "elçisi" olarak yapıldığı ileri sürülüyor. Ardından Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ile Bahreyn, Suriye büyükelçiliklerini yeniden açtılar. Hatta BAE, "Suriye, Arap Birliği'nde neden yok" diyerek (oysa 6 yıl önce BAE'nin girişimiyle Arap Birliği'nden çıkarılmıştı), geri almayı gündeme getirdi. Ürdün, Suriye'ye sınır kapısını açtı ve Şam'a bir heyet gönderdi. Bu adımlar da Suudi Arabistan'ın yönlendirmesiyle atıldı.

Suudi Arabistan, Suriye'de savaşın da, yeniden inşanın da İran ve Türkiye'ye kalmasını önlemek için, öne atılma ihtiyacı duymaktadır. Zaten Trump, Suriye'de yeniden inşanın Suudi Arabistan tarafından finanse edilmesi gerektiğini söyleyerek bu tabloyu tamamlamıştır.

Türkiye ise, Suriye'nin yeniden inşasını Katar parasıyla yapmayı planlıyor. Katar-İran-İrak-Suriye-Türkiye beşlisi, bu doğrultuda görüşmeler yapıyor. Bunun farkında olan Suudi Arabistan ise, önalma çalışmaktadır.

ABD'nin Suriye'den çekilme açıklamasına bu koşullarda bakmak gerekir. Bir yanıyla, bu çekilme sözü doğru değildir; ABD bu topraklardaki hegemonya iddiasından vazgeçmez. Diğer yanıyla, işbirlikçilerinin, taşeronlarının daha fazla devreye girmesi, daha fazla sorumluluk alması, elbette ABD'nin işine gelir.

Son dönemde ABD'nin bırakalım çekilmeyi, Ortadoğu savaşında üstünlük kurmak amacıyla yaptığı hamleler var. Kaşıkçı cinayeti vesilesiyle Suudi Arabistan üzerinde baskı kurması bunlardan biridir. Bugüne kadar petro-dolar sistemiyle (Suudi Arabistan petrolü dolarla satıyor, ABD de Suudi krallığını koruyor) dünyayı yöneten ABD, Suudi Arabistan'ın Çin ve Rusya ile ilişki kurma çabalarına önemli bir darbe indirdi. İkincisi, Suudi Arabistan, Mısır ve İsrail'i biraraya getirmeyi başarmıştır. Ortadoğu'da bu ittifakın daha etkin olmasını hedeflemektedir. Üçüncüsü, Doğu Akdeniz ve Kıbrıs çevresinde İsrail-Mısır-Yunanistan-Kıbrıs Rum Yönetimi işbirliği ile ve ABD şirketlerinin yönlendirmesinde Rusya-Türkiye-İran'ı sıkıştırma olanağı elde etmiştir. Dördüncüsü, Suudi Arabistan, BAE, Kuveyt, Bahreyn, Katar, Umman, Mısır ve Ürdün'ü biraraya getirerek "Arap NATO'su" kurdu. Askeri gücü zayıf olmakla birlikte bu ittifak, 3 Kasım'da ortak (Katar'ı dışlayarak) bölgesel tatbikat düzenledi.

PYD'nin tutumu ne olacak

ABD'nin Suriye'den çekilme kararı, PYD-YPG nezdinde tepkiyle karşılandı. **Bir taraftan "biz kendi gücümüzden başka**

kimseye güvenmiyoruz zaten" açıklamaları yapılırken, bir taraftan da ABD'nin gitmemesi gerektiği konusunda ikna çabalarına girişildi.

Çünkü ABD'nin çekilme açıklaması, gerçekte YPG'yi Türkiye karşısında savunmasız bırakma anlamını taşıyordu. **"Menbiç'in işgali", "Fırat'ın Doğusu" sözleriyle sesini yükseltmiş olan Türkiye, ABD'den "kurban" istiyordu. ABD Menbiç'i "feda" edeceğini göstermiş oldu.**

Ancak Erdoğan hükümetinin işi o kadar da kolay değildi. ABD ne zaman Kürt hareketini ortada bıraksa, PYD Suriye ya da Rusya ile işi çözmeye çalışıyordu. Onun bu tutumu Afrin'de etkili olmamış, ABD'nin Afrin'i gözden çıkarmasına karşılık Rusya'ya yakınlaşma çabası işe yaramamıştı. Çünkü Afrin işgali sırasında, Rusya'nın da Kürt hareketini "cezalandırmak" gibi bir hedefi vardı.

Menbiç gündeme gelince durum değişti. Öncelikle **PYD ciddi bir geri adım atarak, "federasyon" hedeflerinin olmadığını, "Suriye topraklarının-bayrağının-devletinin" bir parçası olduklarını söyleyerek, Suriye Ordusu'nu Menbiç'i korumaya çağırdılar.** Rusya ve Suriye

Son dönemde ABD'nin bırakalım çekilmeyi, Ortadoğu savaşında üstünlük kurmak amacıyla yaptığı hamleler var. Kaşıkçı cinayeti vesilesiyle Suudi Arabistan üzerinde baskı kurması bunlardan biridir. Bugüne kadar petro-dolar sistemiyle (Suudi Arabistan petrolü dolarla satıyor, ABD de Suudi krallığını koruyor) dünyayı yöneten ABD, Suudi Arabistan'ın Çin ve Rusya ile ilişki kurma çabalarına önemli bir darbe indirdi. İkincisi, Suudi Arabistan, Mısır ve İsrail'i biraraya getirmeyi başarmıştır. Ortadoğu'da bu ittifakın daha etkin olmasını hedeflemektedir.

de bu çağırışı karşılıksız bırakmadı; Arıman Köyü'ne Suriye bayrağı çekildi. PYD'ye bu desteğin iki nedeni vardı: **Birincisi, Suriye ve Rusya, Türkiye'nin Suriye'den kopardığı toprakları daha fazla genişletmesini tehlikeli olacağını biliyordu. İkincisi, PYD ilk defa bu kadar açık bir geri adım atmış, federasyon talebini kaldırmıştı.**

Suriye bayrağı Türkiye'nin Menbiç işgalini durdurdu. Bu işgale izin almak için, Aralık ayının son günlerinde Rusya'ya bir heyet gönderildi; ancak başarılı olmadı.

Diğer taraftan, **PYD'nin hamlesi Menbiç'in tamamını Suriye'ye bırakmıyordu; ÖSO ile sınır olan bir bölgede Suriye askerleri bulunurken, Menbiç'in başka bölgelerinde ABD askerleri bulunmaya devam ediyor.**

ABD, YPG'yi rahatsız edecek bir adım daha attı. KDP'ye yakın Suriye Kürt Ulusal Konseyi'nin (ENKS) silahlı gücü olan Roj Peşmergeleri'nin Şengal'den Suriye'ye geçmesini istedi. Türkiye KDP'yi "terörist" olarak tanımlamadığı için, Rojava'da Roj Peşmergeleri'nin bulunması, Türkiye'nin işgal gerekçelerini ortadan kaldıracaktır. Ancak YPG, kendi hegemonya bölgesinde KDP'nin varlığını istemiyor. Bu da YPG'nin ABD ile ilişkisinin bir başka açmazını oluşturuyor.

Suriye savaşında henüz çözümlenmemiş sorunlar var. Türkiye'nin işgal ettiği toprakların durumu, Rojava bölgesinin statüsü, yeni anayasanın içeriği, ABD askeri üslerinin geleceği vb...

Ancak kesin olan şeyler de var. Artık **"Esad gitsin" cümlesini ABD dahil kimse sarfetmiyor; hatta Esad hükümeti ile ilişki kurmaya çalışıyor. Rusya "sıcak denizlere" inmeyi başardı; Suriye'deki askeri üssü Rusya'nın en güçlü-gelişkin üslerinden birisi oldu. İran üç ülkede birden (Yemen, Irak ve İran) savaşma gücü olduğunu kanıtladı. Çin, İran üzerinden bölgedeki tüm ülkelerle ilişkilerini, ticaretini artırdı.**

Diğer taraftan, ABD'nin IŞİD üzerinden Ortadoğu'yu ele geçirme savaşı, IŞİD ile birlikte yenilgiye uğradı. İran'a dönük yaptırım kararı, 8 ülkeyi muaf tutmak zorunda kalması nedeniyle daha baştan çökmüş oldu. Çin'in İran-İrak-Suriye hattı üzerinden Akdeniz'e ulaşma hedefi olan Kuşak ve Yol Projesi'ni engelleyemedi. Barzani'yi referandum sonrasında, PYD'yi Türkiye karşısında terk ederek, Ortadoğu'daki Kürt hareketini ortada bırakmaya hazır olduğunu gösterdi.

Savaşın bilançosunu çıkarırken, Suriye savaşında Rusya, İran ve Çin'in kazandığını, ABD'nin ise önemli mevzileri kaybettiğini söylemek mümkün. 'Arap NATO'su kurma çabaları, İsrail'i daha etkin kullanma hedefi, Türkiye'yi kazanmak için taviz verme tutumu, Kürt hareketini kendisine bağımlı tutma niyeti gibi adımları ve çabaları elbette ki sürüyor.

Ancak çekilme kararını bu tarzda açıklaması, Suriye'ye girdiği günden daha zayıf konumda olduğunu göstermeye yetiyor.



Devletin “Gezi Direnişi korkusu” yeniden alevlenmiş durumda. 16 Kasım günü, Anadolu Kültür Derneği merkezli olarak başlatılan gözaltı saldırılarında 13 akademisyen ve aydını gözaltına alarak “Gezi” tartışmasını yeniden başlattı.

Daha önce (18 Ekim 2017’de) Osman Kavala gözaltına alınıp tutuklanmıştı. Üzerinden bir yılı aşkın süre geçmesine rağmen, mahkemeye bile çıkartılmadan hapiste tutuluyor. Bugün de İstanbul Bilgi Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Turgut Tarhanlı ve Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü öğretim üyesi Prof. Dr. Betül Tanbay, Anadolu Kültür çalışanları Yiğit Emekçi, Ali Hakan Altınay, Asena Günal, Çiğdem Mater ve Meltem Aslan gibi isimlerin içinde yer aldığı 13 kişi gözaltına alındı. 20 kişilik gözaltı listesinde, Gezi döneminde hedefe çakılan sanatçı Mehmet Ali Alabora’nın da olduğu öğrenildi.

Gözaltına alınanların “suçları” ise şöyle ifade ediliyor: Gezi Direnişi’ni örgütlemek ve finanse etmek; yurtdışından “piyano çalan adam”, “kırmızılı kadın”, “duran adam” gibi “profesyonel” eylemcileri (“kırmızılı kadın” TMMOB üyesi bir emekçi, “duran adam” ise Türkiyeli bir tiyatro sanatçısı- yani ikisi de “yurtdışından” değil) getirterek eylemleri büyötmek; “sivil itaatsizlik ve şiddetsiz eylem” başlıkları altında Gezi Direnişi’ni sürdürmeye çalışmak; Gezi Direnişi sırasında devletin pervasızca kullandığı biber gazının Türkiye’ye ithalinin durdurulması için Avrupa’da girişimlerde bulunmak...

Bu operasyonun elle tutulur, hukukla açıklanır hiçbir yanı yoktur. Birincisi iddianamedeki “suç”ların herbirisi son derece yasal-meşru faaliyetlerdir. İkincisi, Anadolu Kültür Derneği ve Osman Kavala başta olmak üzere, operasyonda gözaltına alınanların önemli bir kısmı, geçmişte Erdoğan’a “Yetmez ama Evet” sloganıyla destek olmuş şahıslardır. Üçüncüsü, Gezi Direnişi’nin üzerinden 5,5 yıl geçmiş; bir “suç” varsa da artık geride kalmıştır.

Öyleyse, bugün bu operasyon furyasının, Gezi Direnişi’nin yeniden “suç” olarak kodlanmasının anlamı nedir?

“Gezi’nin hayaleti” dolaşmaya devam ediyor
Marks’ın ünlü sözü bilinir: “Avrupa’da bir hayalet dolaşıyor; komünizm hayaleti!” Gezi de, devlet için bitmeyen bir korku unsuru, yokolmayan bir hayalettir.

O güne kadar pek çok kitle direnişi yaşamıştı; ancak hiçbir Gezi Ayaklanması kadar büyük, görkemli ve etkili olmadı. 81 ilin 78’i, Gezi Ayaklanması’nın bir parçası oldu; toplamda 13 milyon insan (İçişleri Bakanlığı’nın verilerine göre) sokağa çıktı. Çatışmalar sırasında barikat başına börek yapıp getiren ya da kapısının önüne limon-süt koyan yağlı teyzeler de hesaba katıldığında, direniş çok daha geniş bir kitleyi bir biçimde kapsadı.

Gezi’yi böylesine büyük ve önemli bir direniş haline getiren üç önemli unsur vardı: **Birincisi, kitlelerin ekonomik ve siyasi sorunları devasa biçimde birikmiş ve fazlasıyla bunaltmıştı. İkincisi, AKP’nin vahşi terörüne ve saldırılarına karşı direnenler artmıştı.** (Gezi Parkı’ndaki ağaçların kesilmesini engellemeye çalışanlar da dahil) **Üçüncüsü, bu direnişe saldırı, geniş kesimlerin**

sokağa çıkmasını sağlamıştı. Dördüncüsü, devrimciler sokağa çıkan bu kitlenin sokakta kalmasını sağladı. Öne çıkan ve çatışan devrimciler, kitlenin geri çekilmesini önledi; kitle geri çekilmedikçe öndeki devrimciler çatışma gücünü sürdürdü.

Gezi Direnişi, liberaller tarafından “örgütsüz” ve “kendiliğinden” olmakla övüldü. Oysa bu unsurlardan herhangi biri eksik olsaydı, Gezi Direnişi ortaya çıkmazdı. Bir avuç çevreci, günler boyunca tekrar tekrar saldırıya uğramasına rağmen kararlı davranımasaydı, kitleler sokağa dökülmezdi. Kitlelerin bu güçlü reaksiyonu olmasaydı, devrimciler bu çevreci direnişin bir parçası olmazdı. Devrimciler olmasaydı, devletin bu kendiliğinden ve örgütsüz kitle gücünü dağıtması çok daha kolay ve hızlı olurdu.

Evet, Gezi Direnişi kitlelerin kendiliğinden öfkesinin patlamasıydı, örgütsüzdü. Kitle, Taksim’i fethettikten sonra, örgütsüzlüğü savunan liberal-demokrat kesimlerin ideolojik-siyasi etkisi daha baskındı. Ancak çatışma anlarındaki önderlik devrimcilerin inisiyatifindeydi ve direnişi güçlendiren de bu oldu.

Ve böylece Türkiye tarihinin en büyük, en etkili kitle direnişi ortaya çıktı.

Ekonomik kriz ve Gezi korkusu
Bugün bu dayanaksız, anlamsız gözaltıların, davanın ve dava gerekçesinin ortaya çıkmasının altında, Gezi Ayaklanması’nın bu gücü yatmaktadır. Ülkenin siyasi-ekonomik geleceğinde son derece önemli değişiklikler yapmaya aday bir direniş, bir taraftan devrimci önderliğin siyasal zayıflığı, diğer taraftan liberallerin devrim korkusu ile AKP hükümetiyle “çözüm süreci”ni yürütmekte olan Kürt hareketinin bunu kaybetme korkusunun birleşmesi sonucunda yenilgiye uğradı.

Gezi Direnişi yenilgiye uğradı ve kitlesi geri çekildi; ancak bu kitle teslim olmadı. Yenildi, ama ezilmedi. Çünkü ne siyasal baskılar bitmişti, ne de onun sokağa çıkmasına neden olan koşullarda bir değişiklik vardı. Gezi sonrasında “zafer”ini ilan eden devlet, kitlelerin ağzına bir parmak bal çalmak, tepkileri biraz olsun törpülemek için bazı adımlar atmış olsaydı, Gezi kitlesi dağılabilirdi de. Tersine, baskılar her geçen gün arttı; yaşam kalitesi düştü; hükümetin pervasızlığı büyüdü. Siyasi baskılar, yaşam tarzına dönük saldırılar, yeni ve katlanılmaz boyutlara ulaştı. Ve bütün ağır yaşam şartlarına bir de son aylara damgasını vuran ağır ekonomik kriz eklendi.

Gezi sonrasındaki süreçte, baskılar arttıkça bir kesim yurtdışına kaçarak “kendisini kurtardı”. “Bu ülkede yaşanmaz” argümanı, yaygın biçimde dillendirilmeye başlandı. **Parası olanların bir kısmı yurtdışına kaçmıştı, ama geniş kitlelerin parası**

yoktu! Bir kesim de kendi toprağını terketmeyi bilinçli bir şekilde reddetti. Sonuçta Gezi kitlesinin önemli bir kesimi, AKP’nin artan baskısı altında yaşamaya devam etti.

Yurtdışına kaçarak “kendisini kurtarmak” seçeneği elenince, geriye iki seçenek kalıyordu; ülke içinde “kendini kurtarmak” ya da “ülkeyi kurtarmak”...

Ülkede kalanlar, ortaya çıkan her fırsatı değerlendirerek AKP’ye karşı tepkilerini ifade etmeyi sürdürdüler. Öyle ki, AKP karşıtı her hareket bir çığa dönüştü; hareketi başlatanların sınırlarını ve beklentilerini aştı.

Berkin’in cenazesi, Soma Katliamı, Özgecan Aslan’la sembolleşen kadın cinayetleri, düzeniçi klik çatışmalarının ürünü olarak ortaya çıkan “adalet yürüyüşü” ve sonrasındaki Maltepe mitingi, 16 Nisan referandumu, 24 Haziran seçimleri gibi gündemler, kitlesel eylemlere, direnişlere sahne oldu. **“Kendini kurtarmak” için tek yolun “ülkeyi AKP’den kurtarmak” olduğu fikri yaygınlaştı, bu doğrultuda kitleleri aktifleştirdi.** Yürüyüşe ve mitinge milyonlarca insan katıldı; referandumda yüzbinlerce kişi aktif rol aldı. KHK ihraçlarının sembolü haline gelen Nuriye ve Semih’in direnişi, KESK içinde yoksayılarak görmezden gelinse bile, AKP karşıtı muhalefetin odağı oldu.

Bu süreçte işçi direnişleri de ayrı bir odak oluşturdu. “Metal fırtınası” esti mesela. Keza Flormar, havalimanı işçileri, geniş kesimlerden destek buldu, madenci katliamları eylemlerle lanetlendi.

Yaşam alanlarının daraltılması ve siyasi baskılar yeterince kötü iken, son aylara damgasını vuran ekonomik kriz, kitlelerin AKP yönetimine karşı tepkilerini daha da katmerlendirdi. Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi; fındık, çay, şeker pancarı, hayvancılık başta olmak üzere küçük üreticinin yıkıma uğratılması gibi unsurlar, AKP hükümetine duyulan öfkenin AKP seçmenine de sirayet etmesine yol açtı. AKP karşıtı cephe, öncesiyle kıyaslanamayacak kadar geniş bir alana yayıldı, büyüdü, kemikleşti.

Bunun en önemli göstergelerinden biri, 24 Haziran seçimleri öncesinde ortaya çıkan tablodur. Seçimlerden hemen önce Erdoğan’ın Yenikapı’da



düzenlediği mitinge, bütün baskı unsurları kullanılmasına rağmen yaklaşık 200-300 bin kişi (metrekare hesabı-en sıkışık katılım varsayılarak) katıldı. Aynı günlerde Muharrem İnce’nin Maltepe’de düzenlediği mitinge ise yaklaşık 6 milyon kişi.

Bu ortamda, yeni bir Gezi Direnişi’nin nesnel koşulları büyüdü, yaygınlaştı.

Ve devlet, bu yeni Gezi “ihtimali”nin önünü baştan kesmek amacıyla, gözaltı ve tutuklama konusu haline getirdi; böylece göz korkutmak istedi.

Kitlelerin “afyonu” olarak seçimler
Burada “gözünü korkutmak” istediği kesim, özel bir önem taşıyor. Kitlelere dönük bir mesajı da var elbette; ancak hedefte asıl olarak, liberal aydınlar ve reformistler duruyor.

Devlet, Gezi Direnişi sonrasında kitlelerin gözünü korkutmak için çok şey yaptı, ama genellikle daha başarısız oldu. **Liberaller ve reformistler ise, daha Gezi Günleri’nde büyük bir korku yaşamışlardı. Bu hareketin kendilerini aşmasından, bentlerini yıkarak kontrolden çıkmasından korkmuşlardı.**

Gezi Direnişi sırasında, liberal aydınların ve reformistlerin “düzenin bekası” konusunda hükümetle aynı düzlemde durdukları çok somut biçimde ortaya çıkmıştı. **Şimdiki saldırının doğrudan onlara yapılmasının amacı da, bu korkuyu canlı tutmak.** Liberal aydınların ve reformistlerin, kitlelerin yeniden ayaklanabileceği, sokaklara dökülerek

yönetimden hesap soracağı ihtimaline karşı uyarmak istiyor AKP hükümeti. Ve yeni bir Gezi Direnişi’ni engelleme görevlerini hatırlatıyor.

Aslında onlar bu görevlerini, Gezi Direnişi sırasında ve sonrasında büyük bir başarıyla yerine getirdiler. Sokağın tadını almış, sokakta özgürleşmeyi yaşamış olan kitleleri, sokaklardan uzak tutmak için bütün yöntemleri kullandılar.

Seçimler bu doğrultuda “can simidi” görevini üstlendi. Kitlelerin bütün öfkesi, tepkisi, beklentisi sandığa-seçime hapsedildi. 2013 sonrasında çeşitli vesilelerle sıkça sandık kuruldu zaten. 2014 Mart’ında yerel seçimler, Ağustos ayında cumhurbaşkanı seçimi, 2015’te 7 Haziran ve ardından 1 Kasım genel seçimleri, 2017 referandumu, 2018 genel seçimi... Her seçim yeni bir umut, yeni bir beklenti, yeni bir “afyon” rolü üstlendi. Gezi Direnişi boyunca sokakta kazandıklarının farkında olmayan kitleler için tek kazanma noktası olarak “sandık” gösterildi. Sorunlar ve öfke ne kadar büyürse büyüsün, seçimleri beklemesi vaazedildi. Seçimlerde kazanmak tek amaç haline getirildi.

Bu tam olarak AKP’nin ve AKP’yi destekleyen burjuvazinin tercihiydi aslında. **Kitleler “iki seçim arası eylem yapılmaz” mottosuyla uyutulmakta; seçimlerde ise her türden sandık hilesi gerçekleştirilerek AKP’ye bir kere daha kazandırılmaktaydı. Hayal kırıklığı ile sandığa, partisine, reformistlere küsen-kızan kitleler için, bir sonraki seçimde yeni bir motivasyon unsuru yaratılıyordu mutlaka.** 2014 seçimlerinde “büyükşehirleri kaybederse AKP’nin statüsü sarsılır”, 2015 seçimlerinde “HDP barajı aşarsa AKP gider”, 2017 referandumunda “bu referandum her şeyi belirleyecek, başkanlık gelmesin”, 2018 seçimlerinde “madem başkanlık oldu, bari başkan bizden olsun” vb. daha bir dizi argüman...

Öyle ki, oy vermemeyi savunmak ya da sandık hilelerine güvensizlikten söz etmek, “AKP’li olmak”la özdeşleştirildi. Herkes sandığa gitmeye zorlandı.

Üstelik seçim hileleri resmi raporlara dökülmüşken... Bilgisayar Mühendisleri Odası, 24 Haziran seçimlerine ilişkin hazırladığı raporda, ıslak imzalı tutanaklarla YSK’nın sitesindeki rakamlar arasında “yüzde 20’lik sapma” olduğunu açıkladı. CHP’nin ODTÜ’lülere hazırlattığı raporda, sadece mükerrer oyların yüzde 5 olduğu belirlendi. (Bu raporun diğer verileri CHP tarafından kamuoyuna açıklanmadı, hasıraltı edildi.) Kaldı ki bu rakamlara ölü seçmenler, sandık başkanları tarafından “tak tak tak” basıldıgı görüntülenen oylar dahil değil...

Durum böyleyken, kitleler ısrarla ve yeniden yeniden sandığa çağrıldı. Yeni “liderler” ortaya çıkarıldı, yeni sloganlar üretildi ve partilere-seçimlere küsen kitlenin her seferinde sandığa gitmesi

sağlandı. Ve her seçimde, sandık hilelerini biraz daha artıran AKP, bir kere daha kazandı. Çünkü seçim sonuçlarını belirleyen tek şey, burjuvazinin tercihleri oluyordu.

Buna karşın seçimler, kitleleri uyuşturmak ve sokağa çıkmasını engellemek için, reformistler ve liberaller tarafından kullanılmaya devam edildi.

Bugün ekonomik kriz bu kadar şiddetli bir biçimde halkın yaşamını etkilerken, açlık-işsizlik-yoksulluk böylesine derinleşmişken, işçi ve emekçilerin çalışma ve yaşam koşulları böylesine ağırlaşmışken, yeniden seçimlerin gündemleştirilmesinin anlamı budur. **Ağustos’tan bu yana şiddetle yaşamakta olduğumuz krize çare için Mart sonunda (yani Ağustos’tan tam 8 ay sonra) yapılacak seçimler adres gösterilmektedir.**

Reformistler, liberaller ve onlarla paralel durumdaki sendikalar, Mart ayına kadar basın açıklaması, bildiri dağıtımı gibi “eylemler”le “zamansavmakta”, böylece hem kendilerini oyalamakta, hem de kitleleri kandırmaktadırlar.

Açlık, işsizlik, aşırı ve güvencesiz çalışma, yani krizin tüm etkileri bugün yaşanmaktadır; ama çözüm aylar sonra yapılacak olan seçimlere havale edilmiştir.

AKP hükümeti de Gezi Direnişi’ne yeniden saldırarak “sokak korkusu”nu hatırlatmaktadır.

Yeter ki kitleler sokaklara çıkmasın! Çünkü kitleler sokağa çıktıklarında, reformistiyle, liberaliyle, sarı sendikacısıyla, hükümetiyle, tüm engelleri süpürüp atacak bir güce sahiptir.

Ne yazık ki, devrimci hareket gücünü ve etkisini fazlasıyla kaybetmiş durumdadır. Nesnel koşullar bu kadar uygunken, yeni kazanımlar elde edememenin önündeki tek engel budur.

Sonuç olarak
Egemenlerin en büyük korkusu, halk hareketidir. Burjuva muhalefeti istediği gibi yönlendirmeyi, susturmayı başarır; fakat ayağa kalkan bir halkı kolay kolay durduramaz. Bu hareketin doğuracağı sonuçları da kimse hesap edemez. İşte en çok bu dönemlerde reformistlere ihtiyaç duyarlar. Onlar aracılığıyla direnişi daha fazla büyümeden bastırmaya çalışırlar. Hele ki, komünist ve devrimci bir önderlikten yoksunsa, bunu daha kolay başarırlar. Gezi Direnişi’nde olduğu gibi...

Bu yaniyla reformistler, varlıklarını büyük oranda komünist ve devrimcilere borçludur. **Komünist ve devrimcilerin güçsüzleştiği yerde, egemenlerin reformistlere duyduğu ihtiyaç da azalır. Bu kez onlara dönük saldırılar artar, yaşam alanları daraltılır.**

Bir Alman papazın, “önce komünistleri öldürdüler, seslenmedik” diye başlayan ve sıra onlara geldiğinde “ses çıkaracak kimsenin kalmayıışı”nı anlatan sözleri, boş yere tarihe kazınmadı. Genelde egemenlerin, özelde faşizmin yöntemini gözler önüne seren çarpıcı ifadelerdi bunlar.

Bu tarihsel deneyim ışığında bakıldığında; **dün AKP’nin yollarını düzleyenlerin veya onun devrilmesini şu ya da bu biçimde engelleyenlerin, bugün AKP’nin hışmına uğraması, şaşırtıcı değildir.** Faşizm kendi dışında herkese düşmandır. Ve reformizme karşı mücadele edilmeden faşizme karşı mücadele edilemez!

25 Kasım'da kadına yönelik şiddete karşı mücadele

Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele ve Dayanışma Günü nedeniyle çeşitli kentlerde eylem ve etkinlikler düzenlendi. Ankara, Adana, Manisa, Urfa, Batman, Şırnak dahil olmak üzere 18 ilde kadın örgütleri alanlara çıktı. İstanbul'da ise polis şiddeti vardı. 25 Kasım günü Tünel'de toplanarak Taksim'e yürümek isteyen kadın örgütlerine, polis biber gazıyla saldırdı.

İstanbul'da 25 Kasım günü öğle saatlerinden itibaren Beyoğlu ablukaya alındı. İstiklal Caddesi'ne çıkan tüm yollarda barikat kuruldu. Galatasaray Meydanı'na çıkan caddeler trafiğe kapatıldı.

25 Kasım Platformu'nun çağrısıyla saat 17.00'de Tünel Meydanı'nda toplanan kitle, "Erkek şiddetine bahane çok, susmaya, hayatlarımızdan vazgeçmeye niyetimiz yok" yazılı pankartı açtı. Eylemde mor renk hakimdi ve pankartlarla dövizlerde Kürtçe-Türkçe sloganlar yer aldı. Kitle, alkışlar, zılgıtlar, bando ve tamburlar eşliğinde, sloganlar atarak yürüyüşe geçmek istedi. Polis "eyleminiz yasadıdır" anonsu yapınca, kadınlar "susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz" sloganları attı. Polis ise biber gazı ile saldırıya geçti. Saldırıya rağmen yürümek isteyen kadınlara, polis şiddeti de arttı. Eylemde yer alan HDP Milletvekili Gülistan Kılıç Koçyiğit de polis şiddetine maruz kaldı.

Saldırı üzerine kadınlar, "Bizi tünele sıkıştırılmazlar. Biz her yerdeyiz. Sokaklarda, sosyal medyada sesimizi duyurmaya devam edeceğiz" dediler. Tünel Meydanı'ndan dağıtılan kadınlar, İstiklal Caddesi'nin arka sokaklarında tekrar toplandılar. Galata'dan Mis Sokak'a kadar, Taksim'in farklı sokak ve bölgeleri eylem alanına çevirdiler. Bu alanlarda okunan basın açıklamasında, kadınların her gün her yerde erkekler tarafından şiddete maruz bırakıldığı ifade edildi. "Kadınları değil, erkek şiddetini engelle" sloganları, her eylem alanında atıldı. Dağılma anlarında ise, yeniden polisin biber gazlı saldırısı yaşandı.

İstanbul Kadın Meclisleri de aynı gün Kadıköy Süreyya Operası önünde toplanma çağrısı yapmıştı. Kitle burada da polis saldırısı ile karşılaştı. Yürüyüşe izin vermeyeceğini söyleyen polis, basın açıklamasının ardından eylemin sona erdirilmesini istedi.

Neden 25 Kasım?

25 Kasım, Dominik Cumhuriyeti'nde 1960'ta faşist Trujillo Hükümeti'ne karşı işçi ve emekçilerin verdiği mücadelenin sembolü haline gelen Mirabel Kardeşlerin, tecavüz edilerek öldürüldüğü gündür.

Dominik Cumhuriyeti'nde 1930'da Rafael Trujillo tarafından düzenlenen askeri darbe, yeni bir baskı ve terör dönemini başlatmıştı. 31 yıl boyunca ABD emperyalizminden aldığı destekle işçi ve emekçiler üzerinde ağır bir baskı ve zulüm fırtınası estirdi. Yayıgın tutuklama, işkence, "faili belli cinayetler" de içinde olmak üzere her tür baskı uygulandı. Askeri istihbarat



servisinin kurduğu "40" adlı hapishane, işkence ve elektrikli sandalyede ölümleriyle kötü-ünlü bir yerd. Ancak aynı dönem, kitlelerin direnişinin de büyüdüğü bir dönem oldu. Ülkede çeşitli örgütler kuruldu, faşist diktatörlüğe karşı eylemler gerçekleştirildi. Bu dönemde kurulan örgütlerden biri de Clandestina'ydı. Kurucuları Patria, Minerva ve Maria Mirabel

kardeşlerdi. Mirabel Kardeşler öylesine güçlü bir direniş hattı oluşturmuşlardı ki, sayısız kez hapse atıldılar, diktatörlük tarafından tüm mülklerine el konuldu. Hatta Diktatör Trujillo, bir konuşmasında onları doğrudan hedef aldı, "ülkenin en büyük iki sorunu kilise ve Mirabel Kardeşler'dir" dedi.

Ve konuşmadan 23 gün sonra, 25 Kasım 1960'da, hapisteki eşlerini ziyaret etmekten dönen Mirabel Kardeşler'in arabası yolda sivil kişiler tarafından durduruldu. Arabadan indirilen kardeşlere önce tecavüz ettiler, sonra da sopalarla döverek öldürdüler. Cansız bedenleri uçurumdan aşağıya atıldı. Açıkça "faili belli" olan bu katliam için devlet "trafik kazası" açıklamasını yaptı.

Mirabel Kardeşler'in ölümü, kitlelerin öfkesini ve direnişi büyüttü. Ayaklanmalar arttı. 6 ay sonra, 30 Mayıs 1961'de diktatör Trujillo bir suikast sonucu öldürüldü,

ardından diktatörlük yıkıldı.

1981 yılında, Dominik Cumhuriyeti'nde Latin Amerika Kadın Kurultayı toplandı ve 25 Kasım'ı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele ve Uluslararası Dayanışma Günü olarak ilan etti. Birleşmiş Milletler (BM) ise 1999 yılında 25 Kasım'ı Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü ilan etti. Mirabel kız kardeşlerden birinin kod adının "Kelebek" olmasından da esinlenerek; o günden sonra üç kız kardeş, gerek Dominik'te gerek dünyada "Kelebekler" adıyla anıldılar.

Kadına şiddet büyüyor, direniş de büyümeli

AKP hükümetleri dönemi, kadına yönelik şiddetin de büyüdüğü bir dönem oldu. Son 10 yılda 2337 kadın öldürüldü. 2018'in ilk altı ayında öldürülen kadın sayısı ise 206.

Kadınlar, en yakınlarındaki erkekler tarafından öldürülüyor. Bu kadınların ölmesi için somut bir neden bile gerekmiyor. Bazen yemeğin yanması, bazen kıskançlık, bazen kadının bir şeye itiraz etmesi, bazen boşanmayı reddetmesi... O kadını "öldürme hakkı"nı veriyor yakınındaki erkeklerle.

AKP hükümetinin katil erkekleri koruyan tutumu ise bu saldırganlığı büyütüyor. Katil kimi zaman hiç ceza almıyor, kimi zaman ceza indirimleri ile kolayca kurtuluyor. Ve bu da, gerici toplum anlayışı içinde, kadın öldürmeyi meşrulaştırıyor.

Devlet katili koruyor. Öyleyse yapılması gereken tek şey buna karşı mücadeleyi yükseltmektir. Sadece 25 Kasım'da "kadına yönelik şiddete karşı mücadele günü"nde değil, sadece kadın direnişi içinde değil, genel olarak toplumsal mücadelenin yükselmesi zorunludur.

AKP, Demirtaş'ı hapiste tutmaya devam ediyor

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), HDP'nin tutuklu yargılanan eski eş genel başkanı Selahattin Demirtaş'ın tutuksuz yargılanması ve serbest bırakılması gerektiği yönünde karar verdi. Kararla ilgili olarak "bizi bağlamaz, karşı hamlemizi yaparız" diyen Erdoğan'ın sözleri üzerine "karşı hamle" hemen geldi. Selahattin Demirtaş ile Sırrı Süreyya Önder'in hapis cezaları onaylandı. Böylece AİHM'in tahliye kararı boşa düşmüş oldu.

AİHM, Selahattin Demirtaş'ın başvurusuna ilişkin 20 Kasım'da açıkladığı kararında, "tutukluluğun hukuka aykırı olduğunu" belirtmiş ve 2 yılı aşkın süredir Edirne F Tipi Cezaevi'nde bulunan Demirtaş'ın tutukluluğunun sonlandırılması gerektiğini söylemişti. Dava öncesi tutukluluk süresinin bu kadar uzun sürmesi konusunda AİHM, Demirtaş'ın TBMM'deki

siyasi faaliyetlerini yürütmesine engel olduğunu, bunun da "ifade özgürlüğü ile seçilme özgürlüğüne müdahale edildiği" anlamına geldiğini ifade etmişti.

Buna rağmen AKP hükümeti, "ifade özgürlüğü ile seçilme özgürlüğü"ne bir müdahalede daha bulundu. Ve AİHM kararına uymamak için, Demirtaş'ın "tutukluluk" durumuna son verdi, cezasını onayladı.

Demirtaş, karar karşısında "Yargılandığım davalar ve isnatlar tümünden çıkmıştı. Siyasi rehine pozisyonum hukuken tescil edilmiş oldu" açıklamasını yaptı.

Leyla Güven'in açlık grevi

Tutuklu HDP Milletvekili Leyla Güven'in başlattığı açlık grevine destek eylemleri yayılıyor.

Diyarbakır E Tipi Cezaevi'nde tutuklu bulunan DTK Eşbaşkanı ve HDP Milletvekili Leyla Güven, 7 Kasım'da görülen duruşmasında "Abdullah Öcalan'a dönük tecridi protesto etmek için açlık grevine başladığını" duyurmuştu.

Sonrasında "Leyla Güven'e destek vermek için" açlık grevine başlayanların sayısı arttı. HDP'li milletvekilleri, hapishanedeki PKK davasından yargılanan tutsaklar ve HDP il örgütleri, dönüşümlü açlık grevi gerçekleştirdiler.



Gezi onların kabusu olmaya devam etsin

AKP Genel Başkanı T. Erdoğan son günlerde Gezi Direnişi'ni yeniden diline doladı. Ve hemen polis ve mahkemeler de harekete geçti. Önce bazı akademisyenler gözaltına alındı. Gözaltına alınan akademisyenlerden biri tutuklandı. Ardından Gezi eylemlerinde yer alan Taksim Dayanışması bileşenlerinden bazı isimler ifadeye çağırıldı, çağrılıyor. Bu gelişmeler üzerine PDD'in de bileşeni olduğu Taksim Dayanışması basın toplantısı düzenledi. Basın toplantısına ilgi ve katılım yoğundu.



canımızı katlederek elimizden alanlar, binlerce arkadaşımızın yaralanmasına, sakat kalmasına sebep olanlar ve emri verenler olmalıdır. Taksim Dayanışması olarak; ilk toplantımızdaki taleplerin de, Gezi Parkındaki ağaçların kesildiği, çadırlarınızın yakıldığı günlerdeki taleplerimizin de, gencecik çocuklarımıza kıyan polis şiddetinden hesap soran tutumumuzun da, parklarda, meydanlarda, sokaklarda özgürlük, demokrasi ve insanca yaşam talep eden milyonların talebinin de kararlılıkla arkasında duracağız" sözleriyle konuşmasını sonlandırdı. Yapıcı'nın konuşması salonda alkışlarla karşılandı.

3 Aralık günü Karaköy Mimarlar

Odası'nda yapılan basın toplantısı metnini Mücella Yapıcı okudu. Yapıcı söze "Gezi ülkemizin toplumsal tarihinin en parlak ve onurlu sayfasıdır" diyerek başladı. Yapıcı, devletin sermayeye rant sağlamak için yaşamımıza ve yaşam alanlarımıza müdahale ettiğini; buna karşılık Gezi Direnişi'nin "sağlıklı kentleşme ve yaşanılır kent" talebini, milyonlarca yurttaşın daha fazla özgürlük ve daha fazla demokrasi talebiyle birleştirdiğini; bu talebin ülkenin dört bir yanına yayılarak yepyeni bir boyut kazandığını anlattı. Ardından Gezi eylemlerine katılan işçisi, işsizi, kamu emekçisi, emeklisi, kadınlar, gençler, gaz fişegi ve tazyikli suyla yaralananları tedavi eden doktorlar, sanatıyla yazılarıyla katkı sunan sanatçı ve yazarlar, gazeteciler içinde olmak üzere herkesi sıraladıktan sonra, "Gezi eylemlerine katılanlar, elele verenler yargılanamaz, suçlanamaz, kirletilemez. Yargılanması gerekenler Gezi eylemlerinde 8

Yapıcı'nın ardından DİSK, KESK, TMMOB ve TTB adına birer konuşma yapıldı. Toplantıya CHP'den iki, HDP'den bir milletvekili katıldı. Milletvekilleri de birer konuşma yaptılar.

Son olarak Berkin Elvan'ın annesi Gülsüm Elvan konuşma yaptı. Elvan, salon-daki herkesi selamladıktan sonra "Gezi onurdur. Gezi yargılanamaz. Benim oğlum vuranlar ve diğer canlarımızı vuranlar belli. Emri verenler belli. Onlar yargılanmalıdır. Ben yine Gezici'yim, yine Gezici'yim, yine Gezici'yim" dedi. Bu sözleri salonda çok büyük alkışlarla karşılandı. Toplantı Gülsüm Elvan'ın konuşmasından sonra bitirildi.

Gezi Direnişi egemenlerin kabusu olmuştu; görünen o ki, ekonomik kriz ve siyasi baskılar kitleleri bunalıttığında, onların Gezi korkusu da yeniden yeniden alevleniyor.

İsviçre'de katliamlar protesto edildi



İsviçre'nin Basel kentinde, 19 Aralık, Maraş ve Roboski katliamları protesto edildi. Basel'de yapılan yürüyüş sonrasında mitinge yaklaşık 1500 kişi katıldı.

Miting, PDD'nin de içinde bulunduğu platformun açıklamasıyla başladı. Platformda, Birleşik Devrim Dergisi, HDK-Basel, CDK-Basel, Rohani Kadın Meclisi, Ciwanen Şoreşker,

BİR-KAR, Partizan, Maraş Girişimi ve Dersim İnisiyatifi yer alıyor.

Platform adına yapılan açıklamada şunlar söylendi: *Faşist rejimin 19-26 Aralık 1978 yılında gerçekleştirdiği Maraş Katliamı'nın 40. yılı. Aralık 2000'de 20 cezaevinde birden gerçekleştirdiği vahşi katliamın ve bu katliama karşı sergilenen görkemli direnişin 19. yılı. 28 Aralık 2011'de gerçekleşen Roboski Katliamı'nın 7. yıldönümündeyiz. Dolayısıyla Aralık ayı, devlet adına sergilenen bir vahşetin, ama aynı zamanda devrimci tutsaklar adına ise büyük bir direnişin birlikte hatırlandığı bir tarihtir. Biz bugün burada bu tarihi unutmamak ve unutturmamak için biraradayız... Biz devrimciler, Türkiye'nin ve Kürdistan'ın toplumsal mücadele dinamikleri, dolayısıyla devrimci birikim ve olanakları konusunda son derece inançlıyız. Faşizmin baskı ve terörü, zorbalığı ve katliamları yeni bir devrimci dalganın yükselişini engelleyemeyecektir."*

Platformun açıklamasının ardından, 19 Aralık, Roboski, Maraş katliamları, Rojava'ya dönük saldırı hazırlıklarını teşhir eden, cezaevlerindeki açlık grevlerine değinen konuşmalar yapıldı. İsviçreli milletvekilleri ve kimi sol grupların temsilcilerinin yaptığı konuşmaların ardından miting bitirildi.

23 Aralık günü, aynı kurumların düzenlediği panel gerçekleştirildi. Yaklaşık 80 kişinin katıldığı panelde, Maraş, Roboski ve 19 Aralık katliamları üzerine konuşmalar yapıldı. Konuya ilişkin olarak hazırlanan sinevizyon büyük ilgiyle izlendi. Panel, "katliamların hesabı sorulacak" sözleriyle son buldu.

İsviçre PDD

İsviçre'de şehitleri anma etkinliği

İsviçre'nin Basel kentinde, "Ölümsüzlerimizin izinde faşizm ve sömürgeciliği yeneceğiz" şiarıyla anma etkinliği düzenlendi. "Şehitler Ayı" olarak ele alınan Kasım ayının 17'sinde düzenlenen etkinliğe, yaklaşık 300 kişi katıldı. Türkiye'deki devrimci kurumlar da etkinlikte yer aldılar, mesaj gönderdiler ve stand açtılar. PDD de stand ve mesajıyla etkinlikteki yerini aldı.



Etkinlik saygı duruşu ile başladı. Sinevizyon gösterisi büyük bir canlılıkla izlendi; "Parti şehitleri ölümsüzdür", "Devrim şehitleri ölümsüzdür" sloganları sık sık atıldı. Ardından konuşmacılar, Kasım ayı boyunca mezar ziyaretlerinin yapıldığını anlatıp, şehitlerin mücadelesi içinde yaşatılacağını sözünü verdiler. Etkinlikte söz alan HDP Diyarbakır eski milletvekili Nursel Aydoğan ise konuşmasında, "Faşizm kaybedecek, bizler kazanacağız" dedi.

Anma, Ali Asker, Çağdaş ve Grup Eylül, Hakan Vreskala ve arkadaşlarının seslendirdiği ezgilerle sona erdi.

İsviçre PDD adına okunan mesajda, şehitlerimizin her dönem "buzkıran olup yol açtıkları" belirtildi ve onların "umutsuzluğa" karşı da bayrak oldukları vurgulandı. Devamında şunlar söylendi: *"Şehitlerimizin hem tarihimize hem geleceğimize olduğunu, onların yarattığı değerleri bugünlere taşımanın bir görev, bir borç olduğunu sıkça söyleriz... Onları tanıtmak, tarihimize karşı bir sorumluluk; gelecek kuşaklara borcumuzdur. Öte yandan şehitlerimizin şahsında bu değerleri somut olarak işleyip göstermek de bir o kadar önemlidir. O nedenle anma günlerimizin anlamı çok büyük. Bugünün büyüklüğü içinde şehitlerimizi bir kere daha coşkuyla anıyor ve yarattıkları değerleri süreklileştireceğimize söz veriyoruz. Böylece onlar ilelebet yaşayacaklar."*

Yaşasın Devrimci Dayanışma!

Kahrolsun Ücretli Kölelik Düzeni!

Yaşasın Devrim ve Sosyalizm!"

İsviçre PDD

Mustafa Suphi ve 14 yoldaşı yaşıyor!

Türkiye proletaryasının önderleri Mustafa Suphi, Ethem Nejat ve yoldaşları, 28-29 Ocak 1921'de Kemalist burjuvazi tarafından vahşice katledildiler.

Mustafa Suphi, Türkiye komünist hareketinin ilk önderidir. Sinop'ta mahkum iken kaçtığı Rusya'da, savaş nedeniyle esir olarak tutuldu. Esir Türkler arasında örgütlemelere girişti. Çarlığa karşı yürütülen mücadeleye, ardından Bolşevik Partisi'ne katıldı. Teorik bilinci, usta örgütçülüğü, boyun eğmez ve fedakar yapısı ile yoldaşları arasında sıvırdı. III.Enternasyonal'in Kuruluş Kongresi'ne katıldı. Doğu halkları, özellikle de Türklerin bulunduğu yerlerde propaganda ve örgütlenme çalışmalarında bulundu.

Temmuz 1918'de Türk Sol Sosyalistleri Kongresi, Moskova'da Mustafa Suphi önderliğinde toplandı. Burada alınan karar gereğince İstanbul, Ankara, diğer Anadolu illeri ve Bakü'den katılan delegelerle, 10 Eylül 1920'de Türkiye Komünist Partisi Kuruluş Kongresi Bakü'de yapıldı.

Mustafa Suphi önderliğindeki TKP, o günün koşullarına uygun bir program ve devrim stratejisine sahipti. Ulusal Kurtuluş Savaşını devrimle taçlandırmak istiyordu.

Bu konuda Kurultay karar metninde; *"Türkiye Komünist Partisi, ülkede emperyalizme karşı Ulusal Kurtuluş Savaşının derinleşmesine çaba gösterecek ve bu hareketin desteklenmesinin yanı sıra emekçilerin egemenliğinin kurulmasına çalışacaktır"* denilmektedir.

Mustafa Suphi, Kongre'de belirlenen görev doğrultusunda bir gönüllüler alayı ile yola çıktı. Fakat Azerbeycan'da yolları, karşı-devrimciler tarafından tutulmuştu. Bir an önce Anadolu'ya ulaşmak düşüncesiyle daha dolambaçlı bir yoldan 14 yoldaşıyla birlikte (Ethem Nejat, Aşçıoğlu Bahaeddin, Kazım Hulusi, Kıratioğlu Maksut, Hilmiöğlu İsmail Hakkı, Ahmetoğlu Hayrettin, Hakkı bin Ahmet Ali, Emin Şefik, Süleyman Tevfik, Manisalı Kazım bin Ali, Maria -M. Suphi'nin eşi-, Hatipoğlu Mehmet, Hacı Mustafaoglu Mehmet, Cemil, Nazmi bin İbrahim) gitme kararı aldı. Mustafa Suphi ve yoldaşları, Kars'taki gösterişli karşılamadan sonra geçtikleri yerlerde hakaret ve saldırılarla karşı karşıya kaldılar. Geri dönme önerilerine Mustafa Suphi karşı çıktı ve ölümü göze aldığını söyleyerek yoluna devam etti. Trabzon'da zorla motorlu bir sandala bindirildiler ve arkadan gelen Kemalist burjuvazinin uşaklarının süngülü, bıçaklı saldırısıyla vahşice katledildiler.

Onbeşler, Türkiye komünist hareketinin ilk şehitleridir. Karadeniz üzerinde iki sınıf çarpıştı. Mustafa Suphi ve yoldaşları davamıza uygun bir yiğitlikle öldüler.



Göğsümde 15 yara var!..

Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak!

Kalbim yine çarpıyor,

Kalbim yine çarpacak!!!

Göğsümde 15 yara var!

Sarıldı 15 yarama

Kara kaygan yılanlar gibi karanlık sular!

Karadeniz boğmak istiyor beni,

Boğmak istiyor beni

Kanlı karanlık sular!!!

Saplandı göğsüme 15 kara saplı bıçak

Kalbim yine çarpıyor,

Kalbim yine çarpacak!..

Göğsümde 15 yara var!

Deldiler göğsümü 15 yerinden,

Sandılar ki, vurmaz artık kalbim kederinden.

Kalbim yine çarpıyor,

Kalbim yine çarpacak!!!

Yandı 15 yaramdan 15 alev,

Kırıldı göğsümde 15 kara saplı bıçak...

Kalbim

Kanlı kızıl bir bayrak gibi çarpıyor,

Çar-pa-cak!

Nazım Hikmet

22 Ocak 1946- Mahabad Kürt Cumhuriyeti kuruldu

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nda, Sosyalist Sovyetler Birliği'nin Nazi faşizmine karşı kazandığı başarı, ezilen halklara, kurtuluşa giden yolda esin kaynağı olmuştur. Kürtler açısından da tarihi önemde bir evreyi ifade etmektedir.

Tarih Ağustos 1941'i gösterdiğinde, Sovyet Kızıl Ordusu İran'ın kuzeyinde bulunan Sakız kentine girdi. İran ordusu silah ve cephanelerini bırakarak geri çekildi. Bölge Kızıl Ordu'nun denetimine kaldı. Geride bırakılan savaş araç gereçleri ile birlikte Mahabad kenti fiilen Kürtlerin denetimine geçti.

Uluslararası koşulların ve dengelerin hızla değiştiği böylesi tarihi bir kesitte, Kürt halkı kendi devletini kurma yolunda yüz yıllardır beklediği anı yakalamış oldu. Mahabad'ın kuzeyinde bulunan Azeri halkı da Azerbaycan Cumhuriyeti'ni ilan etti. Sonrasında Mahabad Kürt Cumhuriyeti (MKC) ile birçok alanda dostluk anlaşmaları imzalandı. Gerici Şah diktatörlüğüne karşı askeri alanda ortak hareket etme kararı alındı.

MKC'nin kuruluşunu hazırlayan süreçte birçok küçük Kürt gruplarının varlığı da etkin olmuştur. Bu gruplardan daha örgütlü ve daha geniş Kürt halk yığınlarını bünyesinde toplayan İran Kürdistan'ı Demokratik Partisi MKC'nin kuruluşuna öncülük etti.

İ-KDP'nin programının özü kimi reform taleplerinden ibaretti. Program: "Yasallık, adalet, uygarlık" şeklinde formüle edilmişti. Toprak sorununa çözüm getirilmesi dillendirilmesine rağmen, sonraki süreçte gündeme bile getirilmemiştir. Cumhuriyet'in kuruluşundan sonra da emekçilerin durumunda ekonomik anlamda belirgin bir değişiklikten söz etmek mümkün değildi. Hem partinin hem de devletin yönetici kademelerine yerleşmiş bulunan Kürt aşiret reisleri, Cumhuriyetin en zayıf yönünü oluşturuyordu.

Kadı Muhammed önderliğindeki İ-KDP ciddi bir savaşım vermeden, doğan irade boşluğundan ve Sovyetler'in bölgedeki varlığından yararlanmasını bildi. Sovyetler Birliği her türlü kurumsallaşmada, silah, cephane, matbaa, motorlu taşıt vb. temininde, karşılıksız yardımlarda bulundu. Kürt ordusunun kurulması ve eğitilmesi de bu yardımlar arasındadır. Sovyetler'den alınan matbaayla birçok Kürtçe dergi ve gazete basıldı. Yine Sovyetler Birliği'den alınan radyo istasyonu ile Kürdistan'ın belli bir bölümünde radyo yayını yapıldı. Eğitim alanında reform tasarısı hazırlandı; 6 ila 14 yaşlarındaki bütün çocuklar zorunlu ilköğretim kapsamına alındı, okuma yazma eksikliğinin giderilmesi için, okullarda derslerin tamamı Kürtçe okutulmaya başlandı.

İ-KDP'nin siğ ve reformist karakterine rağmen MKC, gerek İran gericiliğine, gerekse de uluslararası emperyalizme karşı demokratik ilerici bir misyona sahip olmuştur.

II. Emperyalist Paylaşım Savaşı'nın bitiminden sonra, (Ağustos 1945) aralarındaki anlaşma gereğince "müttefikler", 6 ay içinde işgal ettikleri topraklardan çekileceklerdi. İran'ın kuzeybatı bölgesinde Sovyetler Birliği'nin nüfuzundan rahatsız olan ABD-İngiltere ve İran gericileri, SB'yi bölgeden çekilmesi için sıkıştırmaya başladılar. SB, onların istediği tarihte değil, ama 9 Mayıs 1946'da bölgeden çekildi.

Bu dönemde, İ-KDP'de öncülük rolünü oynayan bütün feodal unsurlar, tüccarlar yığınsal olarak partiden panik halinde ayrılmaya başladılar. Bunlar İran askeri çevrelerinin daha ilk hamlesinde hemen teslim oldular. İngiliz-Amerikan emperyalizminin desteklediği İran gericiliği, Kürt ilerici yurtsever demokratik hareketini bastırmaya girişti. 17 Aralık 1946'da ise İran gericiliği Mahabad Kürt Cumhuriyeti topraklarına girerek varlığına son verdi.

Kadı Muhammed, halkına şöyle seslenmişti: *"Ülkeyi düşmana bırakmaktan daha yeğdir bizim bir bir ölmemiz!"* Kardeşi Sadiri Kadı ve amcasının oğlu Seyfi Kadı ile birlikte, 31 Mart 1947'de Mahabad Kürt Cumhuriyeti'nin ilan edildiği Çuwarçıra meydanında idam edildiler.

Kürt yurtseverleri, MKC'nin yıkılmasından sonra dağlara çıktılar ve burada İran gericiliğine karşı savaşım vermeye devam ettiler. Bu kısa ömürlü Kürt devleti, Kürt ulusal bilincinin gelişmesine politik ve ideolojik birikim sağlanmasına büyük katkılar sağlamış oldu.



☆ 1 Ocak 1906- Moskova Ayaklanması

100 bin işçiyi temsil eden Sovyetler, 8 Aralık'ta genel greve çıktılar. Menşeviklerin pasifist çizgisi yüzünden, devrim dalgası geriye düştü. Ayaklanmanın bastırılması sırasında binlerce işçi öldürüldü, devrimciler tutuklandı, idam edildi. Bu yenilginin derslerini kuşanan Bolşevikler, 1917 Ekim'ine giden yolu kıran kırana bir mücadeleyle düzlediler.

☆ 1 Ocak 1959- Küba devrimi

Fidel Castro önderliğindeki Kübalılar, ABD işbirlikçisi Batista diktatörlüğünü devirerek iktidarı ele geçirdi. Küba devrimi, dünya halkları tarafından coşkuyla karşılanırken, Latin Amerika'yı arka bahçesi olarak gören başta ABD olmak üzere emperyalist kapitalist ülkelerde paniğe yolaçtı. Devrimden sonra ABD'nin Küba'ya karşı giriştiği sayısız provokasyonlar, sabotaj ve operasyonlar her defasında başarısızlığa uğradı.



☆ 9 Ocak 1905-

Petersburg'da Kanlı Pazar

Çar'a dilekçe vermek için saraya doğru yürüyen 140 bin işçinin üzerine askerler tarafından ateş açıldı ve binlerce işçi katledildi. Bu katliam 1905 devrimini tetikleyen en önemli halkalardan biridir. Eyleme önderlik eden Papaz Gapon adlı Çarlık ajanı da işçiler tarafından öldürülmüştür.

☆ 9 Ocak 2013- PKK'nin kurucularından Sakine Cansız, Paris'te PKK kadroları Fidan Doğan, Leyla Söylemez ile birlikte katledildi.

☆ 17 Ocak 1961- Patrice Lumumba katledildi

8 Temmuz 1960'da Kongo halkı Belçika sömürsüne karşı ayaklandı. Ayaklanma kanla bastırıldı ve önderi Lumumba, işkenceyle katledildi.

☆ 19 Ocak 2007- Hrant Dink öldürüldü

Agos gazetesi genel yayın yönetmeni Hrant Dink, aylarca yürütülen faşist kampanya sonucunda katledildi. Dink'in katledilmesiyle ilgili dava hala sürüyor. AKP hükümeti önce birkaç sivil faşisti, şimdi "paralelci" dediği polisleri yargılayarak, kendini aklamaya çalışıyor.

☆ 22 Ocak 1980- Tarih direnişi

Devletin faşist kadrolaşmaya gitmesine karşı eyleme geçen işçilere polisin saldırması üzerine, işçiler fabrikayı işgal etti ve direniş tüm İzmir'e yayıldı. On bin asker fabrika kapısına dayandığında bile, işçiler, kapılara yığıldıkları pamuk balyalarını ateşe vererek

15 Ocak 1919- Spartakist önderler katledildi

Almanya'da, I. Emperyalist savaştaki yenilginin ardından, işçi ve emekçilerin yaşam koşulları giderek kötüleşiyordu. Alman sosyal demokratları ise, hem savaş sırasında kendi burjuvalarına destek vererek "I. Enternasyonal dönemleri" sıfatını almışlardı, hem de savaş sonrasında kitle hareketini bastırmak üzere hükümeti kurma görevini üstlendiler. 1919'da yükselen devrimci dalgaanın önüne geçebilmek için her yolu denediler. Rosa ve Karl işte böyle bir sürecin ardından katledildi.



Her iki önder de, savaş konusunda Alman sosyal demokratlarının izlediği politikaları şiddetle eleştirerek, işçi ve emekçileri, burjuvaziye ve sosyal demokrat hainlere karşı harekete geçmeye çağırmışlardı. Alman Sosyal Demokrat Parti'den (SDP) ayrılarak Spartakistler Birliği'ni kurdular. O dönem, uluslararası devrimci hareket içinde önemli bir yeri olan Kaustky, Plehanov gibi eski marksistlerin yaydığı sosyal-şoven zehre karşı durabilmek, onlara karşı da bayrak açabilmek çok önemliydi. Sovyet devriminin gerçekleştiği o koşullarda Alman emperyalizminin de devrimle yıkılması, tüm dünya işçi ve emekçilerine yepyeni umutlar açacak, Sovyetler Birliği'nin dünya gericiliği karşısında tek kalmasını da önlemiş olacaktı. Ancak, sosyal demokrat hainler, Hitler'e iktidarı teslim ederek faşizmin Almanya ve dünya üzerinde azgın bir terör estirmesine zemin hazırladılar.

Alman proletaryasının Ocak ayında başlattığı ayaklanmaya karşı tüm güçlerini seferber eden devlet, 10 Ocak'ta işçilerin ele geçirdiği bölgelere bir saldırı başlattı. 15 Ocak'ta yakalanan Rosa Luxemburg ve Karl Liebknecht, kurşuna dizilerek katledildiler. Ocak ayaklanması, başta Rosa ve Karl olmak üzere bir çok komünistin katledilmesiyle ağır bir yenilgi olarak sonuçlandı.

"Meselenin özü şu ki,-diyordu Lenin- korkunç emperyalist savaş zamanında gerçek enternasyonalist olmak kolay değildir. Bu tür insanlar çok az, ama sosyalizmin geleceği sadece onlardır..."

Bugün Almanya'da anılan devrimci önderlerin başında Rosa ve Karl gelmektedir. Her yıl yüzbinlerce kişi onları özlemle anıyor. Sosyal demokrat hainler ise halkların nefretini kazanarak tarihteki yerlerini aldılar. Rosa'nın yıllar önce söylediği gibi...

"Berlin'de düzen hüküm sürüyor! / Sizi budala zaptiyeler! / Kum üzerine kurulu 'düzeniniz' / Devrim daha yarın olmadan / Zincir şakırtısı içinde, yine doğrulacaktır! / Ve sizleri dehşet içinde bırakıp / Trampet sesleri arasında sunu bildirecektir:/ Vardım, varım, varolacağım!"

sonuna kadar direndi. Tarih Direnişi, işçi sınıfının militan direnişçi geleneğinde önemli kilometre taşı oldu.

☆ 23 Ocak 1983- TKP-ML Hareketi militanı Ali Aktaş Adana Kapalı cezaevinde idam edildi.

☆ 28 Ocak 1963- Kavel direnişi

Kavel'de sendikasızlaştırmayı dayatan patronun işçi kıymına girişmesi üzerine işçiler, fabrikayı işgal ettiler. Direnişçi işçilerin halkla bütünleşmiş kararlı mücadelesi sonucu patron geri adım atarak, ikramiyeleri ödedi, atılan işçileri işe geri aldı. Direnişin ardından 14 öncü işçinin tutuklanmasına yine aynı kararlılıkla direnişin sürmesi sonucu işçiler serbest bırakıldı. Kavel direnişi karşısında yalnız patron değil, aynı zamanda devlet de geri adım atmak zorunda kaldı.



☆ 5 Ocak 1996- Ümraniye Cezaevi katliamı

Faşist idarenin hak gasplarına karşı, '96 ÖO eyleminde yitirdiğimiz Osman Akgün'ün başında yer aldığı direnişte DHKP-C davası tutsakları Rıza Boybaş, Abdülmecit Seçkin ve Orhan Özen, hastanede de Gültekin Beyhan şehit düştü.

☆ 6 Ocak 1969- Commer'in arabası yakıldı

"Vietnam Kasabı" olarak bilinen ABD Büyükelçisi Commer'in ODTÜ'ye bir konferans için gelmesi üzerine, devrimci gençler toplanarak Commer'in arabasını yaktılar. Bu eylem, antiemperyalist mücadelenin simgelerinden biri oldu.

Paris sokaklarından...



8 Aralık'ta yapılacak büyük eylem için çağrılar günler öncesinden başladı. Şimdiye kadar eylemlere açıktan katılmayan CGT ve FO sendikaları da destek verme kararı aldılar. Ama sendikalar, farklı bir güzergah üzerinde yürüyüş ve protesto gerçekleştireceklerini belirttiler. Çünkü her şeye rağmen, eylemlerdeki aşırı sağcılarla, Jean Marie Le Pen'in partisi ile aralarına bir fark koymak istiyorlardı. Oysa eylemciler, hiçbir partinin etkisinde olmadıklarını, bağımsız hareket ettiklerini her aşamada ortaya koydular.

CGT, eylemlerin kitlesel devamlılığını ve tabanın baskısını da dikkate alarak, eylemlerin 3. haftasından itibaren FO sendikasıyla ortak çağrılar gerçekleştirdi. Özellikle ulaşım sektörü ve kamyon sürücülerinin eylemlerine yön verme kararı aldı; tabi yine ayrı güzergah üzerinden yürüterek.

Bugüne kadar polisin sert saldırılarına ve engelleme çabalarına rağmen, kitlesel ve radikal geçen eylemler, toplumun her kesiminden sempati toplamış durumda. Özellikle liselilerin de alanlara çıkması sonrasında devlet geri adım atarak mazotta uyguladığı ek vergilendirmeyi öncelikle 6 aylığına geri çekme kararı aldı. Liselilerin 6 Aralık'ta yaptıkları eylemlerinde ve bir çok alanda gece geç saatlere kadar polisle çatışmalar yaşanmıştı. Bu eylemlerde 700 liseli gözaltına alınmış olmasına rağmen, ertesi gün yine sokaklarda olacaklarını duyurdular.

Halk başlangıçta mazotta ek vergilendirmenin geri çekilmesi talebiyle sokaklara dökülmüştü; ama artık "Macron istifa" sloganları yükselmeye başladı. Üstelik Macron'un ve başbakanın halkı "sukünete" davet etmeye başladığı bu aşamada. Devletin mazot konusunda bu kısmi "geri adımı" sonrasında kitlelerin nasıl bir yol izleyeceği tartışılırken, bu durum oldukça önemli.

Eylemleri organize eden kesim halen resmi bir temsili heyet oluşturmuş değil. Keza siyasi bir kimliği de kabul etmiyorlar. Eylemcilerin bir çoğu kırsalda yaşayan, orta kesimden oluşan emekçiler. Bunlar "Fransız" kimliklerini öne çıkartan flama ve bayraklarından başka herhangi bir sembol taşıyorlar.

8 Aralık'taki eylem için polis ülke genelinde, özellikle de eylemlerin en yoğun geçtiği Paris içinde çok büyük hazırlıklar yaptı. "Olay çıkarmak isteyen"lere karşı "müsamaha gösterilmeyeceği" özel olarak belirtildi. Açık ve sert bir polis şiddetinin hazırlandığı belli oldu. Başbakan ve İçişleri Bakanı da halkı "sukünete" davet ederek, eylem yapmamaya çağırdı. Paris içinde, eylemlerin yoğun olacağı bir çok nokta, turistik alanlar, metro ve RER istasyonları ulaşımına kapatıldı. Bu yönde yapılan yoğun anonsların ardından, bir çok işyeri de kendi tedbirlerini aldılar.

8 Aralık'a giden süreç

Tüm dünya bu günlerde Paris'i adları ve eylemleriyle tutuşturan, hükümete korku salan "Gilets Jaunes" yani Sarı Yelekliler'i konuşur oldu.

Fransa Cumhurbaşkanı Macron'un ekonomik krizi kitlelerin üzerine yıkmak için aldığı bir dizi karar, bu eylem sürecini tetiklemişti. Başta elektrik ve gaza zam yapılmış, aylardır zaten pahalı satılan mazota, 1 Ocak'tan

itibaren geçerli olmak üzere ek vergilendirme uygulaması kararı alınmıştı. Seçildiği günden beri halkın alım gücü ve sosyal yaşam koşullarını kısıtlayıcı kararları hayata geçiren Macron, bugüne kadar sendika ve partiler tarafından bir çok defa sokak eylemleriyle protesto edilmişti zaten.

Son kararlar, 17 Kasım'dan itibaren sokakları eylem yerine çevirdi. Yüzbinlerce işçi ve emekçi sokaklara çıktı, Fransa genelinde otobanları, benzin istasyonlarını işgal etti. Hükümetin yönetim merkezi olan Elysee Sarayı'nın yanıbaşındaki, Paris'in en ünlü caddesi olan Champ-Elysee caddesi ve meydanı da işgal edildi. Eylem içerik ve kitleselliği ile toplumun bir çok kesiminde sempati yaratmıştı. Hükümetin kayıtsızlığı ve zamların gerçekleşeceği yönündeki açıklaması üzerine, 2. hafta da eylemler aynı kararlılıkla sürdürüldü.

Başta eyleme kayıtsız kalan parti ve sendikalar, 3. haftaya girerken, tabanlarının baskısıyla eylemleri destekleme kararı aldılar. Bu eylemleri kendi çıkarlarına basamak yapmak isteyen düzen partileri hemen öne atıldılar. Front National Partisi Başkanı faşist Marie Le Pen ve Front Gauche Partisi Başkanı "solcu" Melenc-hone, eylemlere bizzat katılacaklarını açıkladılar. Ancak eylemciler bunu reddetti.

Ülkenin en büyük sendikası olan CGT ve FO sendikası da ortak bir bildiriyle sokaklara çıkma kararı aldı. Eylemcilerin farklı görüşlere sahip olduklarını, bu yüzden kendi taleplerini ifade edebilmek için farklı alanlarda toplanarak eylem yapacaklarını bildirdiler.

3. hafta eyleme katılım arttı. Polisin eylemi kırmak için kullandığı şiddet de arttı. Polis saldırısı, eylemcilerin kendini savunma mekanizmalarını da geliştirmesine neden oldu. Bir çok yollarda barikatlar kuruldu, hava alanları işgal edildi, bankalar ve kimi şirket binaları tahrip edildi, yüzlerce gözaltı ve tutuklamalar yaşandı. Tabi yüzlerce de yaralı vardı.

Bu arada, ekonomik ve siyasal kriz yaşayan Avrupa'nın diğer ülkeleri de eylemlerden etkilenmeye başladı. Belçika ve Hollanda, eylemlerin ilk sığıradığı ülkeler oldu. Buralarda da kitleler sarı yelekleriyle sokaklara çıkarak kendi ülkelerindeki yönetimleri protesto eylemleri gerçekleştirdiler.

4. haftanın başında, artık tüm dünyanın gözleri Fransa'ya çevrilmişti. Fransa İçişleri Bakanı Cristophe Castuner, eylemlerden vazgeçilmesini, yoksa eylemcilere dönük sert bir polis saldırısının yapılacağını duyurdu. İlk adımı da, hafta içinde eğitim sistemini protesto etmek isteyen liselilerin eylemlerinde attı. Birçok şehirde liselilere ağır bir saldırı gerçekleştirildi; özellikle diz çöktürerek yapılan gözaltı uygulamaları çok tepki aldı. Görütüler internette yayıldıkça tepkiler de büyüdü.

8 Aralık'ta en kitlesel gösteri

8 Aralık eylemi, bu tepkilerin büyüdüğü bir ortamda gerçekleşti. Polis özellikle Champ-Elysee Caddesi'nin tüm girişlerini kapadı; köpeklerle birlikte ve atlı polisler de dahil 90 bin polis saldırı için hazırlandı. Belki de son

30 yılın en büyük polise hazırlığıydı bu. Daha sabahın ilk saatlerinde, saray ve caddeye açılan her kavşak ve caddede 100 metrede bir kontrol mekanizması oluşturarak eylemciler üst aramasına tabi tutuldu, belli bir saatten sonra da eylemcilerin caddeye giriş çıkışları engellendi. Şehir içindeki birçok metro ve RER yeraltı ve yerüstü raylı ulaşım sistem istasyon ve hatları durduruldu, kapatıldı. Yine bu caddeler üzerindeki işletmelerin çalışması yasaklandı. Dükkanların kapı ve pencereleri plakalarla kapatıldı.

Tüm bu önlemlere rağmen, yüzbinleri aşan halk, Paris'te önceden belirlenmiş eylem alanlarına ulaştı; Macron ve hükümetini doğrudan hedef alan, istifaya çağıran sloganları atıldılar. Saat 10 sularında katılımın yoğunluğu karşısında, polis Champ-Elysee Caddesi'ne açılan ara sokaklarda arabalarla barikatlar kurdu ve kitleleri bölmeye çalıştı. Kitle, polisin bu tutumuna büyük tepki gösterirken, polise gül sunarak kendilerine katılmasını isteyenler de vardı. Ama polis doğrudan hedef gözeterek, ses ve gaz bombaları atarak müdahale etti. Adını tarihsel yapıtlarıyla, aşk filmleri ve şarkılarıyla duyurmuş olan Champ-Elysee Caddesi, savaş alanına döndü.

Gün boyunca, polisin her türlü saldırganlığına karşı, kitle "korkmuyoruz sizden, biz buradayız ve silahlı-sız" diyerek ve sloganlar atarak cevap verdi. Zaman zaman kurulan barikatlar ateşe verildi. Polisin yoğun gaz bombası sonucu birçok yaralanmalar ve gözaltılar oldu. Kitlenin kararlı duruşuyla, eylemler geç saatlere kadar sürdü. Saint Lazar Garı çevresindeki yollar da barikatlarla kapatıldı ve yakıldı. Halk her yere Macron'u istifaya çağıran sloganlar atıyordu. Paris'in her tarafından dumanlar yükseliyordu. Öyle ki, hava karardığında, "ışıklar şehri Paris" dört bir yanında yanan ateşler ve yükselen dumanlarla alev almış gibiydi. Direniş ateşlerine "Buradayız, yine buralarda olacağız! Ya sokak ya hiç bir şey!" sloganları eşlik ediyordu. Bu sloganlar sokaklara, duvarlara, yollara yazılıyordu. Bir de "Havyar zamanı bitti, şimdi kebab zamanı" diye sloganlar vardı; sanırım Türkiyeliler yazmıştı. Fransa'da yaşam koşullarının ne kadar zorlaştığını, alım gücünün ne kadar düştüğünü anlatmak istiyordu.

Saldırılarına rağmen durmayan, hatta daha da büyüyen bu eylemler üzerine, Cumhurbaşkanı Macron, geri adım atmak zorunda kaldı, hatta halka karşı "özür" niteliğinde bir konuşma yapmaya hazırlandığını da duyduk. Sarı Yeleklilerin kendiliğinden başlamış olan bu eylemi, "devrimler ülkesi Fransa'yı tutuşturmuştu yeniden. Yakılan her bir kibrit çöpü, büyük bir yangının başlangıcı olabilir. Ne var ki, kitleler, kendisine önderlik edecek, gerçek kurtuluşun yolunu gösterecek, sınıfa karşı sınıf bilinciyle yön verecek bir partiden hala yoksun...

Paris PDD

Kapitalizme isyanın yeni adı: Sarı Yelekliler



Kasım ayının ortalarından itibaren başlayan ve genişleyerek büyüyen "Sarı Yelekliler" eylemi, sadece Fransa'yı sarsmakla kalmadı, kapitalizmi bir kez daha sorgulatmayı başardı.

Çok değil, '90'ların başında "kapitalizmin ebediliği"nden, "tarihin sonu"ndan dem vuruluyordu. Sovyetler Birliği'nin dağılışı, "sosyalizmin başarısızlığı" olarak gösteriliyor, kapitalizme övgüler düzülüyordu.

Aradan geçen yaklaşık 30 yıl içinde kapitalizmin insanı ve doğayı katleden yüzü, tüm çıplaklığı ile gözler önüne serildi. "Sosyalizmin tehdidi"nden -en azından somut veya yakın bir tehdit olarak- kurtulmuş olmanın pervasızlığı ile en vahşi sömürü ve soygunu gerçekleştirdiler. İşçi ve emekçilerin yıllık kazanımları gaspedildi. Zengin-fakir uçurumu hiçbir dönem olmadığı kadar açıldı. Dünyanın zenginliği, giderek küçülen bir kesimin elinde birikirken; milyonlarca insan açlığa terkedildi.

Artan sömürüyle birlikte dinci gericilik de hortladı. Emperyalist paylaşım savaşları "din-mezhep savaşları" görünümünde, en kanlı ve vahşi biçimlerini aldı. Öldürdükleri insanların ciğerini söküp yiyen caniler ordusu yaratıldı. "Yamyamlık" ya da "Yeni Ortaçağ" şeklinde tanımlanan bir dönem başladı.

Bunlar sadece "geri bıraktırmış", feodal kalıntıların halen varlığını sürdürdüğü yerlerle sınırlı kalmadı. Kapitalizmin en fazla geliştiği ABD ve Avrupa ülkelerini de içine alarak tüm sistemi sardı. Geçmişin "sosyal devletleri", kendi yurttaşlarına görece refah sunan Almanya, Fransa, İngiltere gibi emperyalist-kapitalist ülkelerde bile, işçi ve emekçilere daha fazla yoksullaşma, işsizlik düştü.

Bunun bir yanını, artan hak gaspları ile gerçekleşen yoğun sömürü oluştururken, diğer yanında vergi soygunu ile vergi adaletsizliğinin "kör gözüm parmağına" şeklinde büyümesi duruyor. Fransa'da "bardağı taşıran" da bu oldu. Macron yönetimi, "servet vergisi"ni kaldırırken, işçi ve emekçilerin ödediği vergileri arttırdı.

Esasında tüm dünyada vergi yükü, işçi ve emekçilerin üzerinedir. Bir başka ifade ile emperyalist-kapitalist devletler,

bu vergilerle ayakta dururlar. Öyle ki, gelir durumları çok farklı olduğu halde, zenginden de yoksuldan da "dolaylı vergi" adı altında aynı oranda vergi alınır. Devletlerin kasalarını dolduran da asıl olarak bu vergilerdir. Zenginler yasal olarak çok az vergi ödedikleri halde, çeşitli dalaverelerle vergi kaçırmaktan geri durmazlar. Yasaları değiştirerek, vergi affı çıkartarak, eksik ödeyerek vb. bir şekilde bu yükten kurtulurlar. İşçi ve emekçilerin ise böyle bir "şansı" yoktur! "Asgari ücret" dahil her şeyden vergiler zaten otomatikman kesilmektedir.

Vergi, sadece kapitalizmde değil, tüm sömürücü toplumlarda halkı soymak ve zenginliği tek elde toplamak için devletlerin kullandığı en önemli araçtır. Buna karşılık birçok halk isyanı da vergi yüzünden çıktı. Osmanlı'daki Celali ayaklanmalarından, 1789 Fransız Devrimine kadar, pek çok toplumsal patlamanın altında vergi vardır.

"Vergi alanındaki mücadele, sınıf mücadelesinin en eski biçimidir" der Marks.

Günümüzde ise vergi soygunu, diğer bütün sömürü ve soygun biçimlerinde olduğu gibi daha aleni ve pervasız bir şekilde yapılıyor. Kapitalistler adeta "köpeksiz köyde" dolayısıyla rahatça yasalar çıkartıyorlar. Nasıl olsa karşılıklarını dikilecek ciddi bir muhalefet yok! Komünistlerin ve devrimcilerin güç yitirdiği bir ortamda, düzeni muhalefetle işi çözmek, onlar için çocuk oyuncağı. Ya satın alarak, ya da korkutarak yollarını düzlediler ve kendilerine "dikensiz bir gül bahçesi" yarattılar. "Burjuva demokrasisi" denilen şeyin, işçi ve emekçilerin mücadeleleri ile elde ettiği kazanımlar olduğu, bunun gerilediği durumlarda, burjuvazinin gerici ve vahşi yüzünün ortaya çıktığı görüldü.

Ama yaşamın kendi diyalektiği var. Doğada ve toplumlarda "etki-tepki" denilen fiziksel reaksiyonlar oluşur. Kendiliğinden patlamalar olur. Tarihsel gerçekler bunun örnekleriyle doludur. Ne var ki, bunlar çoğu kez unutulur. Hele uzunca bir dönem durgunlukla geçmişse, hep böyle gideceği sanılır. Alttan alta birikenler farkedilmez. Çünkü onlar sessiz ve derindedir. Ama bir gün illa ki gün yüzüne çıkacak ve değişmez sanılan her şeyi alt-üst edecektir.

"Sarı Yelekliler" bu gerçekleri yeniden hatırlattı. Ve şimdiden tüm Avrupa'yı saran bir etki yarattı.

Sarı Yelekliler son 10 yılın zirvesi

Sarı Yelekliler, Sovyetler Birliği'nin dağılıp, emperyalist-kapitalist sistemin "tek kale maç" yaptığı dönemin ilk kitlesel eylemi değil kuşkusuz. Son 10 yıldır bu tür eylemler yaşanıyor ve yönetimleri zorluyor. 2011'de Tunus ve Mısır'daki kitlesel gösterileri, Kuzey Afrika'yı sarmış ve 40 yıllık diktatörleri yerinden etmişti.

Yıllar sonra "devrim" yeniden kitlelerin gündemine girdi, tartışılmaya başlandı. İşçi sınıfı da genel greve giderek, bu ayaklanmaya dahil oldu. Zaten diktatörlerin yıkılması, işçi sınıfının sürece müdahalesiyle gerçekleşti. Ne var ki, komünist ve devrimci bir önderlikten

Yaşamın kendi diyalektiği var. Doğada ve toplumlarda "etki-tepki" denilen fiziksel reaksiyonlar oluşur. Kendiliğinden patlamalar olur. Tarihsel gerçekler bunun örnekleriyle doludur. Ne var ki, bunlar çoğu kez unutulur. Hele uzunca bir dönem durgunlukla geçmişse, hep böyle gideceği sanılır. Alttan alta birikenler farkedilmez. Çünkü onlar sessiz ve derindedir. Ama bir gün illa ki gün yüzüne çıkacak ve değişmez sanılan her şeyi alt-üst edecektir. "Sarı Yelekliler" bu gerçekleri yeniden hatırlattı.

yoksundu. Dahası, en örgütlü kesimler dinci gericilerdi. Sonuçta böyle bir ayaklanmadan en fazla yararlananlar, onlar oldu. Diktatörlerin yerini dinci-gerici hükümetler aldı. Kitlelerin yaşadığı hayal kırıklığı ve “devrimimizi çaldılar” isyanı ile yeniden hareketlenmesi ise, askeri bir darbeye zemin yapıldı. Mısır’da askeri diktatörlük kurulurken, Tunus nispeten daha barışçıl bir geçişle dinci-gericiliği burjuva-laik hükümetlerle dengeleme yoluna gittiler.

Öte yandan başta ABD olmak üzere emperyalist ülkeler, kitlelerin diktatörlere ve varolan sisteme karşı tepkisini, kendi yağma savaşına alet etti. Libya ve Suriye’ye “demokrasi getirme” adı altında gerici iç savaşı körükledi ve yıllardır süren emperyalist savaşa payanda yaptı. **Bir kez daha görüldü ki, doğru bir önderlik olmadığı taktirde, halk isyanları şu ya da bu gerici-faşist kesim tarafından kullanılabilir ve çıkış noktasından çok farklı yerlere çekilebiliyor.**

Buradan hareketle **Sarı Yelekliler eylemine mesafeli yaklaşanlar oldu. Hatta Fransa’daki faşist lider Le Pen’in ilk günlerdeki destek açıklaması üzerine, “faşist” damgası vuranlar bile çıktı. Her kitle eyleminde bu tür kafa karışıklığı yaşanıyor maalesef. Biz de bunu Gezi eylemleri sırasında bizzat gördük.**

Sovyetler Birliği’nin dağılmasının ardından 2000’li yıllarda başta Ukrayna olmak üzere birçok ülkede, adına “renkli devrimler” denilen kitle hareketleri olmuştu. Başını Soros’un çektiği ve arkasında ABD’nin bulunduğu bu tür hareketlerle Rusya’nın bölgedeki nüfuzu zayıflatılmıştı. Bunun üzerine birçok kitle eylemine şüpheyle yaklaşıldı. Arkasında Soros’un olabileceği ihtimali bile, eylemlerden uzak durmayı getirdi. Her ülkenin hükümetleri de bunu kullandı.

Gezi Direnişi’nin ilk günlerinde benzer bir kaygı ile başlangıçta uzak duran devrimci hareketler oldu. Sonrasında katıldılar fakat çoğu kendisini katılımı sınırladı. Devrimciler olarak birleşik hareket etme, direnişe önderlik etmeye çalışma, bu konuda yol ve yöntemler yaratma gibi bir çabanın içinde olmadılar. Böylece direniş, reformist kesimlerin ağırlığı altında adım adım gerileyerek sönümlendi.

Gezi’ye dair söylenecek çok şey var kuşkusuz. Direniş sırasında ve

Sarı Yelekliler eylemine mesafeli yaklaşanlar oldu. Hatta Fransa’daki faşist lider Le Pen’in ilk günlerdeki destek açıklaması üzerine, “faşist” damgası vuranlar bile çıktı. Her kitle eyleminde bu tür kafa karışıklığı yaşanıyor maalesef. Biz de bunu Gezi eylemleri sırasında bizzat gördük. Gezi Direnişi’nin ilk günlerinde benzer bir kaygı ile başlangıçta uzak duran devrimci hareketler oldu. Sonrasında katıldılar fakat çoğu kendisini katılımı sınırladı. Devrimciler olarak birleşik hareket etme, direnişe önderlik etmeye çalışma, bu konuda yol ve yöntemler yaratma gibi bir çabanın içinde olmadılar. Böylece direniş, reformist kesimlerin ağırlığı altında adım adım gerileyerek sönümlendi.

sonrasında birçok değerlendirme yapmıştık. (Bunları “Bu daha başlangıç: Daha Fazla Haziran” adlı kitabımızda ayrıntılı bir şekilde işledik. Merak eden bu kitaba bakabilir.) Amacımız yeniden Gezi’yi ele almak değil. Fakat Sarı Yelekliler eylemi ile birlikte Gezi Direnişi yeniden gündemleşti. Bir yandan AKP hükümetinin “Gezi fobisi” hortladı, diğer yandan Sarı Yelekliler ile Gezi’nin benzerlikleri üzerinden karşılaştırmalar arttı. Bu yönlerine yeniden döneceğiz.

Burada altını çizmek istediğimiz; Gezi Direnişi’nin Kuzey Afrika’daki halk direnişlerinden sonra gerçekleşen en büyük halk ayaklanması olduğu ve yine önderlik boşluğundan dolayı somut kazanımlar elde edemedi sönümlendiğidir. Diğer yandan **Sarı Yelekliler’in Kuzey Afrika ve Türkiye’den sonra, en kitlesel ve yaygın eylemleri başlattığı; dolayısıyla son on yıldaki halk ayaklanmalarının zirvesini oluşturduğudur.**

Ancak Sarı Yelekliler’in, Kuzey Afrika ve Türkiye’de gerçekleşen halk hareketlerine benzerlikleri kadar, -belki de daha fazla- ayrıştığı noktalar bulunuyor. **En başta Sarı Yelekliler eylemi, Fransa gibi emperyalist bir ülkede gerçekleşiyor. Ama herhangi bir emperyalist ülkede değil; “devrimler ülkesi” Fransa’da!** Bu noktada Fransa’nın özgünlüğü devreye giriyor. Şimdi biraz Fransa’nın tarihine ve bu tarihsel arka planın Sarı Yelekliler’in eylemine etkisine girelim.

Fransa’nın tarihteki özgün yeri

Yazımızın başında kapitalizmin ilk dönemindeki “vahşi”liğine geri döndüğüne, işçi sınıfının yüz yıllık kazanımlarını gaspettiğine değinmiştik. Öyle ki, 1886’da elde edilen 8 saatlik işgünü bile, bugün yeniden kazanılması gereken bir talep haline geldi. Ortalama 10-12 saat çalışılıyor, bunlar “zorunlu mesai”lerle daha da artabiliyor. Buna karşın ücretler olabildiğince düşük tutuluyor. Toplumun yaklaşık yarısı “açlık sınırı”nda bir ücretle yaşıyor. Her an işten atılma korkusuyla bu koşullarda çalışmaya razı ediliyor.

İşsizlik, özellikle de gençler arasında en üst seviyelere çıkmış durumda. Nitekim, Kuzey Afrika’daki halk ayaklanmaları, Tunuslu işsiz bir gencin kendisini yakması üzerine gerçekleşmişti. Ama **işsizlik başta olmak üzere, düşük ücretler, uzun çalışma saatleri,**

artan vergiler, sadece geri-kapitalist ülkelerde değil, emperyalist ülkelerde de yaşanıyor. Oranın halkı da benzer sorunlarla karşı karşıya. (Örneğin Fransa’da işsizlik yüzde 10-12 civarında.) Geçmişin görece refah dönemi uzunca bir süredir son buldu. Üstelik emperyalist savaşla birlikte artan mülteci akını ile göçmenler “ucuz işgücü” olarak kullanılıyor. Ya da emperyalist tekeller, fabrikalarını ucuz işgücünün bulunduğu ülkelere taşıyor. Böylece bu ülkelerde hem işsizlik artıyor, hem de daha kötü koşullarda düşük ücretle çalışmak zorunda kalıyorlar.

Bu durumu egemenler “yabancı düşmanlığı”nı körükleyerek, işçi ve emekçileri birbirine düşürerek yönetmeye çalışıyorlar. Milliyetçiliği öne çıkartıp faşizme kitle tabanı yaratıyorlar. Bir çok Avrupa ülkesinde son yıllarda faşist partiler ya hükümetler, ya da oylarını bir hayli arttırmış durumdadır. Fransa’da da faşist Le Pen’in partisi oylarını arttırdı. Zaten 2017’de, Le Pen başkan olmasın diye Macron’u “ehveni şer” kabilinden seçtiler. Fransa’nın “iki turlu” cumhurbaşkanı seçiminde, hiçbir lider ilk turda kazanamadı. İkinci turda ise Macron ve Le Pen yarıştı. Kendilerine sol, sosyalist diyen partiler bile Le Pen’e karşı Macron’u desteklediler. Buna rağmen sandığa gitmeyenlerin oranı yüzde 25’ti. Ki bu oranın ‘60’lardan bu yana en yüksek sandığa gitmeme oranı olduğu söyleniyor. Sandığa gidenlerin yaklaşık yüzde 10’u da boş oy atmıştı. **Macron, toplam seçmenin yüzde 18.5 oyuyla işbaşına geldi. Birçok ülkede olduğu gibi, Fransa’da da ciddi bir “temsil krizi” sözkonusuydu.**

Buna karşın Macron, -büyük bir kitle temeline sahipmiş gibi- işbaşına geldiği andan itibaren çok önemli değişikliklere imza attı. **Zenginlerden alınan “servet vergisi”ni kaldırdı mesela. Ekonominin yükünü zamlarla halkın üzerine yıktı. Çalışma ve sendika yasalarını, emeklilik koşullarını işçi ve emekçilerin aleyhine olacak şekilde değiştirdi. Üstelik bunları parlamentoyu devre dışı bırakarak, kararnamelerle yaptı. Son dönemin diğer otoriter liderleriyle aynı yolu izleyerek...**

Sadece yönetim tarzıyla değil, halkı aşağılayan üslubuyla da onlara benziyordu. **Yoksulları, taşralıları hor gören, küstah ve kibirli tavrıyla**

kitlelerin öfkesini üzerinde topladı. Ona “Zenginlerin Başkanı” dediler. Zaten Amerikan şirketlerinde çalıştıktan sonra siyasete atılmış, banka sermayesinin temsilcisi olarak adını duyurmuştu. Fransız egemenleri de, geleneksel sağ ve sol partileri ile başaramayacakları hamleleri, sözde sağ ya da sol olmayan bir “kurtarıcı” olarak sundukları Macron ile yapmaya yelten-diler. Ancak Fransız halkının tarihten gelen özelliklerini, başkaldırı geleneği-ni hesap etmediler.

Fransız halkı sadece yaşadığı zor ekonomik koşullara değil, bu şekilde aşağılanmaya, horlanma-ya karşı da ayağa kalktı. Keza par-lamento başta olmak üzere “burjuva demokrasisi”nin temel organlarının iş-lemesiz hale gelmesi; seçimlerin giderek daha fazla göstermelik olması; siyasi parti ve sendikaların burjuva anlam-da bile muhalefet yapmaması vb. bir bütün olarak kapitalizmin yönetim krizine de başkaldırıdır. Görünürde Sarı Yelekliler eylemi, akaryakıt fiyatla-rının yüzde 23 artmasıyla başladı. Fakat hep söylendiği gibi bu “bardağı taşıran son damla” idi. O güne dek bardağı dolduran pek çok şey oldu. Bunların arasında Macron’un yönetim tarzı ve üslubu da vardı. Bu, aynı zamanda bir “onur savaşı”ydı.

Sarı Yelekliler, sloganlarını yelekle-rin üzerine de yazıyorlar. Bunlardan birinde, “sefalet eken öfke biçer” yazıyor. Öfkenin ana merkezinde ise Macron bulunuyor. Fransız halkı Macron şahsında, onun gibi dav-ranan tüm liderlere halkın gücünü göstererek haddini bildiriyorlar. Kö-şeye sıkışan Macron, şimdi adeta halk-tan özür diliyor. Erdoğan gibi liderleri de en fazla bu durum rahatsız ediyor. Macron’un geri adım atmasına çok kızıyorlar. Bunun kendi halklarına “örnek” olmasından korkuyorlar çünkü.

Oysa eylemlerin ilk günlerinde Macron da Erdoğan gibi davranmış-tı. Eylemi ve eylemcileri küçümse-miş, üzerlerine polisi salmış, şiddet-le ezeceğini ummuştu. Bu olmayınca, muhatap olarak Çalışma Bakanı’nı öne sürdü, zamlar konusunda geri adım attı. Fakat eylemler durmadı, aksine tüm Avrupa’ya yayıldı. Bunun üzerine kulağı çekilmiş olmalı ki, “ulusa ses-leniş” konuşmasıyla halkın karşısına geçti. “Sorumluluğumu kabul ediyorum, sözlerimle insanları kırdım” diyerek bir

nevi özür diledi. Dahası, halkın öfkesi-ni anladığını, haklı bulduğunu söyledi. “İnsanların kazandıkları ile onurlu yaşaya-cakları bir Fransa”dan, “hükümet ve par-lamento ile birlikte” çalışacağından, “yeni bir vergi planını devreye sokacakları”ndan dem vurarak, eylemcileri yatıştırmaya çalıştı.

Ancak ne bu sözler, ne de “bir yıl boyunca akaryakıtta zam yapılmayacağı”, “1200 euro olan asgari ücretin 1300 euroya çıkarılacağı” vaadleri, eylemleri durdura-bildi. “Biz kısıntı değil, ekmeğin bütünü-nü istiyoruz” diye yanıtladılar Sarı Yelekli-ler. “Servet vergisi”nin yeniden getiril-mesini ve Macron’un istifasını istediler. Zaten hazırladıkları 42 maddelik talepler listesiyle, ekonomik oldu-ğu kadar siyasi talepler de ileri sü-rüyor ve esasında bugünkü sistemi karşılama alıyorlar. Örneğin sadece “asgari” olanın değil, “azami ücret”in de belirlenmesi talebi, “azami”nin or-talama ücreti aşmamasını istemeleri en dikkat çekenidir. Keza “borçlara kaynak olarak en fakir ve az varlıklı kesimin para-sını almak yerine, 80 milyarlık vergi kaçak-çılığının peşine düşülsün” demeleri; “bü-yükler büyük, küçükler küçük vergi ödesin” talepleri; “kadrolu çalışma hakkı” iste-meleri; esnek ve güvencesiz çalışmaya karşı çıkmaları, azami kar için dizginsiz sömürüyü gerçekleştiren burjuvazinin kabusu niteliğinde taleplerdir. (Diğer taleplere de yeri geldikçe değineceğiz.)

Son 30 yılda dolu-dizgin at koşturan burjuvaziye karşı en ciddi kar-şı koyuşun Fransa’da ortaya çıkması tesadüf olabilir mi? Marks’ın “Louis Bonapart’ın 18. Brumaire” adlı eserinin 30 yıl sonraki baskısına “önsöz” yazan Engels, Fransa’nın özgünlüğünü bakın nasıl anlatıyor:

“Fransa öyle bir ülke ki, orada sınıf kav-gaları-diğer ülkelerden daha çok olmak üze-re- her defasında kesin bir karara varılana kadar sürdürülmüştür. Bu yüzden değişen politik davranışlar en belirli şekilleriyle orada ortaya çıkmaktadır. Sınıf çatışmala-rı, bu davranışlar içinde devinmekte ve so-nuçlara bağlanmaktadır.” Devamında bu durumu Fransa’nın tarihine gönderme yaparak şöyle açıklıyor:

“Ortaçağ’da bir derebeylik merkezi, Rönesans’tan bu yana monarşi ülkesi olan Fransa, Büyük Devrim’de derebeyliği yık-mış ve burjuva egemenliğine Avrupa’da başka hiçbir ülkenin erişemediği klasik bir saflık karakteri vermiştir. Dahası var, dev-rimci proletaryanın iktidardaki burjuvaziye

Hazırladıkları 42 maddelik listeyle, ekonomik olduğu kadar siyasi talepler de ileri sürüyor ve esasında bugünkü sistemi karşılama alıyorlar. Örneğin sadece “asgari” olanın değil, “azami ücret”in de belirlenmesi talebi, “azami”nin ortalama ücreti aşmamasını istemeleri en dikkat çekenidir. Keza “borçlara kaynak olarak en fakir ve az varlıklı kesimin parasını almak yerine, 80 milyarlık vergi kaçakçılığının peşine düşülsün” demeleri; “büyükler büyük, küçükler küçük ver-gi ödesin” talepleri; “kadrolu çalışma hakkı” istemeleri; esnek ve güvence-siz çalışmaya karşı çıkmaları, azami kar için dizginsiz sömü-rüyü gerçekleştiren burjuvazinin kabusu niteliğinde talep-lerdir. Son 30 yılda dolu-dizgin at koşturan burjuvaziye karşı en ciddi karşı koyu-şun Fransa’da ortaya çıkması tesadüf olabilir mi?

karşı savaşı, Fransa’da başka ülkelerde bi-linmeyen keskin şekillere bürünür.” (Yo-rum Yayınları sf:26)

Buradan hareketle Marks’ın Fransa tarihine özel bir ilgi gösterdiğini, “oluş içindeki tarihi” böylesine ayrıntılı ve açık kavrayabildiğini ve olaylar içinde serinkanlı kalmayı başardığını söyler.

Sadece Marks ve Engels değil, Lenin de Fransa’daki gelişmeleri yakından iz-lemiş, geleceğe dair sonuçlar çıkarmış-tır. Özellikle Paris Komünü “Devlet ve Devrim” adlı eserinin temel kaynağıdır. Bu “ilk proleter devlet” biçimi, sosya-lizmde devletin, proletarya diktatörlü-ğünün nasıl olması gerektiği konusun-da fikir veren en somut deneyimdir. Nitekim Marks ve Engels, ünlü eserleri “Komünist Manifesto”nun sonraki bas-kılarında, tek değişikliği Paris Komünü üzerinden yaptıklarını söylerler.

Büyük Devrim’le feodalizme kar-şı burjuvazinin iktidarını, Paris Ko-münü ile kapitalizme karşı proletar-yanın iktidarını en net haliyle ortaya koyan Fransa’nın, Sarı Yelekliler ile tarihe bir şerh daha düştükleri ke-sindir. Ve geleceğe dair sunduğu ipuç-larıyla, birçok yönden incelenmeyi hak etmektedir.

Sarı Yelekliler eyleminin içeği, talepleri

Sarı Yelekliler de devrimci gelenek-lerine sahip çıkıyor ve eylemlerinde ona gönderme yapıyorlar. Pankartlarında ve konuşmalarında sıkça bu tarihleri ha-tırlatıyorlar. “1789, 1848 Devrimi, Paris Komünü... Bugün bir sonraki aşamaya geç-mememiz için bir neden yok” diyor bir Sarı Yelekli konuşmacı mesela. Yanısıra ‘68’i hatırlatıyorlar. ‘68 gençlik eylemlerinin başlangıç vuruşu da Fransa’dan olmuş-tu. Oradan dalga dalga tüm dünyaya yayıldı.

Sarı Yelekliler’in eylemleri sü-rerken, liseli gençliğin de boykot ve işgallerle buna katılması; uzun süre-dir ayrı kanallardan akan işçi-emek-çi hareketi ile gençlik hareketinin birleşmesi bakımından önemli. El-bette liseli gençliğin kendi talepleri var. Daha önce de hükümetin eğitim politi-kalarına karşı sokağa çıkmışlardı. Sarı Yelekliler’in eylemleri ile bir kez daha bu taleplerini dile getirmek için eyleme geçtiler. Yüzlerce lisede boykot başladı. Bu eylemlerde polisin öğrencileri gözäl-tına alırken dizüstü çöktürmesi ve arka-dan kelepçelemesi, büyük tepkilere yol

açtı. Sarı Yelekliler de dizüstü çökerek polisin bu uygulamasını protesto ettiler.

Sarı Yeleklilerin sınıf bileşimine dair pek çok şey söyleniyor. Gezi’de olduğu gibi bir “orta sınıf” tanımı ortalığı kaplamış durumda. “Orta sınıf” ya da “orta kesim” dedikleri, ekonomik zorluklardan dolayı şehir merkezlerinin dışında yaşamak zorunda kalmış, “eski ayrıcalıklı konumlarını kaybetmiş” çoğu emekli, ya da “güvencesiz çalışan” kesimlerden sözediliyor. Esasında “orta sınıf” diye bir sınıf yoktur. Orta ya da küçük-burjuvaziden bahsedilebilir olsa olsa. Ki bunlar “ara sınıf”tırlar ve sürekli olarak proletaryanın saflarına itilirler. Son yıllarda ise, bu kesimlerin daha fazla yoksullaştığı sır değil. Örneğin “güvencesiz çalışanlar” eskiden küçük ve sınırlı bir kesimi tanımlarken, bugün giderek genişleyen bir kesimi oluşturuyor. (Kaldı ki, eylemin başladığı günden bu yana katılımın sürekli artmasıyla, eylemcilerin sınıfsal bileşimi de farklılaştı. İşçisinden öğrencisine hemen her kesimin katıldığı tam bir halk hareketi halini aldı.)

Günümüzde servet uçurumunun ulaştığı boyutlar, burjuva kurumları dahi ürkütüyor. Örneğin 1900’lerin başında, dönemin en zengini olan Rockefeller’in 1 milyar dolar servete ulaşması, büyük bir olay olmuş. 1990’larda 100 milyar dolar sahipleri parmakla sayılıyor. Şimdi ise trilyon dolar sahipleri var. Sadece Çin’de 500 kişinin milyar dolar sahibi olduğu söyleniyor. **İki üç kişinin servetinin Afrika kıtasına denk olduğu bir dünyada yaşıyoruz.**

Marks’ın ifadesiyle “bir kutupta servet birikirken, diğer kutupta sefalet birikiyor.” Bir başka ifadeyle milyonlarca insanın sefaleti üzerinden bu servetler oluşuyor. Sarı Yelekliler, akaryakıtla zamları ayağa kalktı fakat en büyük tepkilerinin “servet vergisi”nin kaldırılmasına olduğu biliniyor. Şimdi de en önemli talepleri bu verginin geri getirilmesi. Yani “**servet uçurumu**” işçi ve emekçinin gözünden kaçmıyor. Aksine kendi yoksulluklarından daha fazla bu adaletsizliğe öfke duyuyorlar.

Sarı Yelekliler eylemini ilk başlatanlar, “taşra” olarak tanımlanan şehrin uzağında oturan emekçilerdi. Ki bunlar, şehirdeki yüksek kiralar nedeniyle kırsal bölgelere yerleşmiş düşük gelirli işçi ve emekçilerdi. Fransa, en ücra köşesinde bile altyapı ve kamu hizmetleri götürmesiyle tanınan bir ülkeydi. **Son**

Tabi ki, Sarı Yelekliler eylemlerinde birçok eksiklik, hatta yanlış olabilir. Ancak bunlar her halk hareketinde görülebilecek şeylerdir. Hiçbir halk hareketi bunlardan muaf “steril” olamaz. Bir hareketi desteklemek ve içinde yer almak için, böyle olmasını bekleyenler; ya gerçeklerden iyice kopmuştur, ya da pasifizmine, burjuva dalkavukluğuna gerekçe uydurmaktadır. Bırakalım halk hareketlerini, devrimlerde bile kitleler en canalcı sorunları üzerinden harekete geçerler. Bunlar da çoğunlukla “ekonomik”tir. Ama ekonomik bir talep için halkın ezici çoğunluğu ayağa kalkmış ve yönetimi hedefe çakmışsa, bu zaten politik bir içerik kazanmış demektir.

yıllarda devlet, küçük yerleşim birimlerindeki okul, hastane, postane, tren istasyonu gibi kurumları “zarar ediyor” diyerek kapatmaya başladı. Toplu ulaşım araçları da ortadan kalkınca, buralarda yaşayanlar kamu dairelerine ulaşabilmek için araba almak zorunda kaldılar. Başlangıçta kolayca kredi verip herkesi araba sahibi yaptılar. Bu sayede hem bankaları, hem de otomotiv sektörünü ihya ettiler. Ama akaryakıt zamları dur durak bilmedi. En son yüzde 23’lük zam halkı çileden çıkardı.

Kamu hizmetine ulaşmasının tek yolu, arabasıyla şehir merkezine gitmek olan bu kesimlerin, akaryakıt zammından ne kadar etkileneyeceği ortadadır. Ayrıca Fransa’da her gün 17 milyon kişinin yaşadıkları yerin dışında bir yere çalışmaya gittiği söyleniyor. Bunların üçte ikisi de kendi aracını kullanıyor. Hal böyleyken Fransa, araç yakıtından vergi alımında Avrupa üçüncüsü. Keza yurtiçi milli hasılasının neredeyse yarısını vergi gelirlerinden sağlıyor.

Bu koşullarda halkın akaryakıt zammına karşı patlaması kadar doğal ne olabilir? Üstelik “vergi adaletsizliği” gibi önemli bir konuya dikkat çekerek... Örneğin 42 madde ile oluşturdukları talepler listesinde Amazon, Google, Carrefour gibi büyük tekellerin daha fazla vergi ödemelerini istiyorlar. Bu çokuluslu büyük tekeller, bırakalım fazlasını, vergi bile vermiyor. Sadece Londra borsasında ve sadece 1 saniyede ortalama 33 milyon para transferi işlemi gerçekleşiyor ve sanal ortamdaki bu işlemler, vergiye tabi değil!

Durum buyken, **Sarı Yelekliler’in taleplerini “ekonomik” diyerek küçümsemek olası mı? Bu ancak halktan kopmuş elitist aydınların işi olabilir.** Nitekim Fransa’da da öyle oldu. Sarı Yelekliler’in isyanını, “bunlar ancak kendilerine dokunulduğunda seslerini çıkarıyorlar” diyerek “bencilce” buldular. Daha “siyasi” değerlendirme yapanları ise, “bu burjuva bir hareket, geleceğe dair en ufak bir stratejileri yok” dedi. Macron’un akaryakıt zammını “ekoloji” ile açıklamaya cambazlığına kanarak, eylemcileri “ekolojiyle en ufak ilgileri olmamakla” suçladılar. Kimisi ise, “göçmen karşıtı”, “milliyetçi” “anti-semitik” diyerek, eylemcilere burun kıvrıldı.

Üstelik bunların birçoğu kendilerini “solcu” hatta “sosyalist” olarak

tanımlıyor. Oysa bunlar, sadece halktan kopmakla kalmayıp düzene entegre olmuş, hem statü hem de parasal olarak düzenden nasiplenmiş kişi ve kurumlardır. Sarı Yelekliler’in bu tür kurumlardan uzak durmaları, internet üzerinden örgütlenmeye çalışmaları boşuna değil! **Siyasi partiler başta olmak üzere, sendikalar ve birçok kitle örgütü, düzenin bir parçası haline gelmiş durumda. Doğal olarak halka güven vermiyorlar.** Sarı Yelekliler de bunlardan hiçbirinin kendilerini temsil edemeyeceğini söylüyor. Bugüne dek birçok eylemde bu kurumların nasıl uzlaşıcı bir rol oynadıkları, direnişleri kırdıkları, grevleri sattıklarını deneyimleriyle biliyorlar.

Buradan hareketle Sarı Yelekliler’in varolan örgütlenmelerden uzak duruşunu, “örgütsüzlük” addedip buna methiyeler düzenler oluyor. Ya da eski biçimlerin artık geçerliliğini yitirdiğini, “yeni bir örgütlenme biçimi”nin bulunması gerektiğini söylüyorlar.

Oysa Sarı Yelekliler’in varolan örgütlerden uzak durması, örgütsüzlüğü savunmalarından değil, onların bugüne dek izledikleri yanlış çizgilerinden kaynaklanıyor. Kaldı ki bu tür patlamaların, başlangıçta örgütsüz olması doğaldır. Örgüt biçimleri zaten eylemlerin içinde şekillenir. Nitekim **Sarı Yelekliler de kendi içinde örgütlü bir yapı oluşturmaya başlamışlar. Her kavşakta çadırları var ve bunlar bir işbölümü dahilinde çalışıyor.** Röportaj için gelen gazetecilere bile, çadırın temsilcisi ile konuşması isteniyor. Bütün bunlar, belli bir hiyerarşi ve örgütlenme içinde olduklarını gösteriyor.

Örgütsüz hiçbir hareket başarıya ulaşamaz. Örgütsüzlüğe övgü dizmek de, -niyetleri ne olursa olsun- o hareketi yenilgiye uğratmak, burjuvaziye hizmet etmek demektir.

Örgüt biçimleri elbette değişebilir. Zaten adı üstünde “biçim”dir. Önemli olan onun özüdür. Ve o öz, kendine uygun biçimi mutlaka yaratacaktır. **Komün’den Sovyetler’e devrimin temel organları bile, mücadelenin içinde oluşmuştur.** Bunun aksini hiçbir komünist savunamaz. Lenin’in de belirttiği gibi, örgüt biçimlerini masa başında belirlemeye kalkmaz. Fakat asla örgütsüzlüğü yüceltmez. Mücadele içinde ortaya çıkan örgüt biçimlerine bilinçli bir ifade vermeye çalışır ve onu devrimin kaldırıcı haline getirmeyi

hedefler. Diğer “sol”, “sosyalist” kesimlerle temel farkı budur.

Sarı Yelekliler’in “göçmen karşıtı” oldukları da boş bir savdır. Nitekim 42 maddenin arasında “sığınmacılar” ile ilgili talepler de var. “Zorunlu göçün sebeplerine çözüm üretilsin. Sığınmacılara iyi davranılsın. Onlara barınak, güvenlik, temel gıda ve çocuklarına eğitim sağlamak bizim sorumluluğumuz” deniyor mesela. Bunun yanı sıra milliyetçi öğeler taşıyan *“Fransa’da yaşamak Fransız olmayı gerektirir”* ya da *“gerçek bir entegrasyon sağlanmalı”* gibi sözler de bulunuyor. **Bu kadar heterojen bir hareketin içinde milliyetçi etkilerin görülmesine şaşmamak gerek. Fakat asla “göçmen karşıtı” bir çizgide değiller.** Nitekim Sarı Yelekliler’in eylemlerine orada yaşayan Türkler ve Kürtler dahil pek çok göçmen katılıyor ve hiç bir sorun yaşanmıyor.

Tabi ki, Sarı Yelekliler eylemlerinde birçok eksiklik, hatta yanlış olabilir. Ancak bunlar her halk hareketinde görülebilecek şeylerdir. Hiçbir halk hareketi bunlardan muaf “steril” olamaz. Bir hareketi desteklemek ve içinde yer almak için, böyle olmasını bekleyenler; ya gerçeklerden iyice kopmuştur, ya da pasifizmine, burjuva dalkavukluğuna gerekçe uydurmaktadır. Bırakalım halk hareketlerini, devrimlerde bile kitleler en canalcı sorunları üzerinden harekete geçerler. Bunlar da çoğunlukla “ekonomik”tir. Ama ekonomik bir talep için halkın ezici çoğunluğu ayağa kalkmış ve yönetimi hedefe çakmışsa, bu zaten politik bir içerik kazanmış demektir.

Sonuç yerine

Sarı Yelekliler ve eylemleri hakkında daha pek çok şey söylenebilir, söylenecektir de... Kaldı ki, halen sürmekte olan bir eylemden bahsediyoruz. Yani süreç henüz tamamlanmış değil. Buna karşın bugüne dek yapılanlarla, tüm projektörleri üzerlerine çekmeyi başardılar.

“Devrimler ülkesi” Fransa, bir kez daha tarihsel bir çıkışa sahne oluyor. ‘90’lardan bu yana kulakları sağır eden kapitalizme övgü dolu manipölasyonlara işçi ve emekçi cephesinden en sert yanıtları veriyor. Henüz sosyalist bir içerik ve devrim hedefi olmasa da, sistemi sorguluyor ve ona meydan okuyor.

Üstelik sadece kapitalistleri ve

onların akıl hocalarını sarsmakla kalmıyor, **siyasi partilerinden parlamento-ya, sarı sendikalardan “sivil toplum örgütleri”ne, günümüzün düzen kurumlarını da saf dışı bırakıyor; bu kurumların güvenilmezliğini ortaya seriyor.** *“Zenginleri temsil ediyorlar, halkı değil”* diyerek gerçek yüzlerini sergiliyorlar. Kısacası sistemin ve ona entegre olan tüm kesimlerin maskeleri birer birer düşüyor.

Bu yönüyle reformist partilerin, bürokratlaşmış sendikacıların saltanatı yıkılıyor. “Avrupa Komünizmi”nin başını çeken Fransa’da, reformizme indirilen bu güçlü darbe, sadece “Avrupa Komünizmi”nin değil, reformizmin de artık miadının dolduğunu ilan ediyor. Düzenle barışık parti ve kurumlardan bıkmış olan kitleler, kendi sorunlarına gerçekten sahip çıkacak devrimci ve militan bir öncü ve örgüt istiyor. Ve bunu kendi eylemi içinde yaratmaya çalışıyor.

Kapitalizme karşı isyanın yeni adı; “Sarı Yelekliler” olmuştur. Araçlarda kaza halinde acil durumlarda fark edilmek için giyilen bu yelek, bir simgeye dönüşmüştür artık. **Sarı Yeleklelerle sokağa çıkan kitleler, egemenlere ve onları görmemekte, karanlıkta bırakmakta ısrar edenlere “görün bizi” demiştir. Ve gerçekten görülme- yi başarmışlardır.** Kendilerini küçük görerek eylemlerine dudak bükenleri de, üzerlerine polisi salıp ezmeye çalışanları da hüsrana uğratmıştır.

Ne polis şiddeti, ne de ağızlarına çalınan bir parça bal, onları durdurabilirdi. Her Cumartesi “yasak” ilan edilen Şanzelize Bulvarı’na çıkmak için sokak sokak çatıştılar, çatışıyorlar. Bugün Macron’a evsahipliği yapan Elize Sarayı da bu bulvarda bulunuyor. Sarı Yelekliler’in Saray’ı hedeflemesi üzerine, Macron da tıpkı “bizimkiler” gibi *“bu bir darbedir”* demeye başladılar. Halkın yüzde 18,5 oyuyla işbaşına gelenler, halkın yüzde 80’inin desteğini alan bir hareketi, “darbecilik”le suçluyor!

Bu tablo, burjuvazinin demagojide ve riyakarlıkta sınır tanımadığını gösterir sadece. Aynı demagoji, bugüne dek eylemcilerden 10 kişi öldüğü halde tek bir polis ciddi bir şekilde yaralanmazken, eylemcileri, etrafa zarar veren “vandallar” olarak lanse etmelerinde görülüyor.

Her halk hareketi gibi, Sarı Yelekliler de, yönetimin kalbine, saraya

Kapitalizme karşı isyanın yeni adı; “Sarı Yelekliler” olmuştur. Araçlarda kaza halinde acil durumlarda fark edilmek için giyilen bu yelek, bir simgeye dönüşmüştür artık. Sarı Yeleklelerle sokağa çıkan kitleler, egemenlere ve onları görmemekte, karanlıkta bırakmakta ısrar edenlere “görün bizi” demiştir. Ve gerçekten görülme- yi başarmışlardır. Kendilerini küçük görerek eylemlerine dudak bükenleri de, üzerlerine polisi salıp ezmeye çalışanları da hüsrana uğratmıştır. Eylemin temel sloganı haline gelen Macron’un istifasına kadar eylemler sürece- mi, yoksa bir yerde kırılacak ve sönmümlenecek mi bilinmiyor. Ancak bugüne kadar yaptıklarıyla, somut kazanımlar elde etmenin ötesinde, çok önemli siyasi mesajlar da verdiler.

yöneliyorlar. **Macron ise her an onu kaçırmak için bekleyen helikoptere ve yüzlerce korumaya karşın sarayda korku içinde bekliyor.** Eylemlerin halen devam ediyor olması, korkularını büyütüyor. Fransa’da yayınlanan bir dergi, *“panzerlerin suyunun içine gazmaskelerinin dayanamayacağı, insanları öldürmeden yere serebilecek bir kimyasal madde kattıkları”*nı yazdı. Yani daha fazla şiddete başvurmaya hazırlanıyorlar.

Sadece Fransız burjuvazisi değil, tüm Avrupa burjuvazisi teyakkuz halinde. Tarihte yaşandığı gibi Fransa’daki hareketlilik, başta Avrupa olmak üzere tüm dünyaya yayılıyor ve egemenleri titretiyor. Mısır’dan Türkiye’ye pek çok ülkede “sarı yelek” satışının durdurulması, operasyonlarda “sarı yelek”in suç unsuru haline gelmesi bunun ilk emareleri.

Dünyanın bütün burjuvaları ve onların çanak yalayıcıları, korksun ve beklesinler...“Tek kale maç” yaptıkları dönemin sonuna gelindi. Elbette bir eylemle bu sistem yıkılmayacak. Fakat bundan sonra bu eylemler sürece- ve eskisi koltuklarında rahat oturamayacaklar.

Kasım ayının ortalarında başlayan Sarı Yelekliler eylemi, Aralık ayının sonlarına kadar sürdü. Zayıflayacağı beklenirken, daha kitlesel ve militan bir hale büründü. IŞİD militanlarının pazar yerinde bombalı saldırısı gibi provokasyonlar da eylemleri durdurmaya yetmedi. Yeni yıl tatili ile ara verilen eylemlerin, sonrasında devam etmesi bekleniyor.

Eylemin temel sloganı haline gelen Macron’un istifasına kadar eylemler sürece- mi, yoksa bir yerde kırılacak ve sönmümlenecek mi bilinmiyor. Ancak bugüne kadar yaptıklarıyla, somut kazanımlar elde etmenin ötesinde, çok önemli siyasi mesajlar da verdiler.

Biz burada belli başlı noktaların altını çizdik. Engels’in deyimiyle “oluş içindeki tarihi” incelemeye, sonuçlar çıkarmaya çalıştık. Elbette sadece tespitlerde doğruluk yetmiyor; aslolan değiştirme gücü ve iradesini ortaya koymaktır. Buna uygun örgüt ve mücadele biçimleriyle, taktik ve politikalarla kitlelere önderlik edebilmektir.

Sarı Yelekliler, komünist ve devrimcilere görevlerini hatırlatıyor. Buna yanıt olmak gerekir. “Sarı” Yelekliler’in “kı- zıl” bayraklarla yürümleri, ancak bu şekilde sağlanabilir. Ve gerçek kurtuluşun yolu, böyle açılacaktır.



*Lenin'le
Yazın gün ışığına dalar gibi
Hayatın içine dalmak...
"Niçin dünyaya geldim,
Niçin yaşıyorum"un
Karşılığını bulmak...
Genç kalmak,
Gelen günler gibi genç kalmak,
Kalan günlerle beraber
Genç kalmak...*

*Bir toprak yeşil,
Bir bayrak kızıl,
Bir güvercin ak,
Lenin'le aynı türküden,
Aynı ırmaktan,
Aynı siperden
Aynı yapı yerinden olmak...*

Nazım Hikmet

21 Ocak 1924...

LENİNİZİM YAŞIYOR!